

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2022.3.8.
COM(2022) 105 final

2022/0066 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről

{SEC(2022) 150 final} - {SWD(2022) 60 final} - {SWD(2022) 61 final} -
{SWD(2022) 62 final} - {SWD(2022) 63 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat okai

A jelenlegi javaslat célja a **nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni hatékony küzdelem az egész EU-ban**. Ennek érdekében intézkedéseket javasol a következő területeken: a vonatkozó bűncselekmények bűncselekménnyé nyilvánítása és szankcionálása; az áldozatok védelme és az igazságszolgáltatáshoz való jog; az áldozatok támogatása; megelőzés; koordináció és együttműködés.

A **nők elleni erőszak** olyan nemi alapú erőszak, amely azért irányul egy nő ellen, mert nő, vagy amely aránytalanul sújtja a nőket. Magában foglal minden olyan nemi alapú erőszakos cselekményt, amely fizikai, szexuális, pszichológiai vagy gazdasági kárt vagy szenvedést eredményez vagy okozhat, beleértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést is. Ide tartozik a szexuális erőszak, többek között a szexuális kényszerítés, a női nemi szervek megcsonkítása, a kényszerházasság, a kényszerabortusz vagy a sterilizálás, a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem, a zaklatás, a szexuális természetű, nemkívánatos magatartás, a nőgyilkosság, a gyűlöletbeszéd és a nemi alapú bűncselekmények, valamint az online erőszak különböző formái (online erőszak), ideértve az intim anyagok beleegezés nélküli megosztását vagy manipulálását, az internetes fenyegetést és az internetes zaklatást. Ez az erőszak a nemek közötti egyenlőtlenségben gyökerezik, amely a nőkkel szembeni strukturális megkülönböztetés megnyilvánulása. A **kapcsolati erőszak** a nők elleni erőszak egyik formája, mivel aránytalanul sújtja a nőket. A családban vagy a háztartási egységben fordul elő, függetlenül a biológiai vagy jogi családi kötelékektől, akár az élettársak, akár más családtagok, köztük a szülők és a gyermekek között. A kényszerítés, a hatalom és/vagy az ellenőrzés mögöttes mintái miatt a nők aránytalanul nagy számban vannak jelen az erőszak mindkét formájának áldozataként. Biológiai vagy társadalmi nemétől függetlenül azonban bárki ilyen erőszak potenciális áldozata lehet. A kapcsolati erőszak bármely személyt érinthet, beleértve a férfiakat, a fiatalabb vagy idősebb személyeket, a gyermekeket és az LMBTIQ-személyeket¹.

A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak büntetőjogi kérdés, az emberi jogok megsértése és a megkülönböztetés formája. Az ezek elleni küzdelem az Európai Bizottságnak az alapvető uniós értékek védelmére és az Európai Unió Alapjogi Chartája tiszteletben tartásának biztosítására irányuló fellépésének részét képezi².

A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak Unió-szerte elterjedt jelenség, és a becslések szerint az **EU-ban minden harmadik nőt érint**. Az erőszak konkrétabb típusait vizsgálva 2014-ben minden tizedik nő számolt be arról, hogy szexuális erőszak áldozatává vált, és minden huszadik nőt megerőszakoltak. A nők több mint egyötöde szenvedett el kapcsolati erőszakot³. Az online erőszak éppúgy elterjedt: becslések szerint 2020-ban minden második

¹ Leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, nem bináris, interszexuális és queer személyek.

² A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak számos, az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogot érinthet. E jogok közé tartozik az emberi méltósághoz való jog (1. cikk), az élethez való jog (2. cikk), a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalma (4. cikk), a többek közt nemi alapú megkülönböztetéstől való mentesség joga (21. cikk) és az igazságszolgáltatáshoz való jog (47. cikk).

³ Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), *Violence against women: an EU-wide survey (A nők elleni erőszak: Főbb eredmények)*. A főbb eredményekről szóló jelentés, 2014; A FRA nők elleni erőszakról szóló felmérése az EU-ban 42 000 nővel folytatott személyes interjúkon alapul. A felmérés világszerte a nők erőszakkal kapcsolatos tapasztalataira vonatkozó legátfogóbb felmérés.

fiatal nőt ért nemi alapú online erőszak⁴. A nők általában gyakrabban tapasztalnak szexuális vagy nemi alapú online erőszakot, különösen az online erőszak szexuális formáit. A nőket az interneten szisztematikusan támadják az erőszakos jobboldali szélsőséges csoportok és terrorista csoportok, amelyek gyűlöletet kívánnak terjeszteni velük szemben. Az úgynevezett „incel” mozgalom (nem önként vállalt cölibátusban élők) például a nők elleni online erőszakra uszít, és az erőszakos cselekményeket hőstettként méltatja. Az online erőszak különösen a közéletben aktív nőket érinti, például politikusokat, újságírókat és emberijogvédőket. Ez azzal a hatással járhat, hogy elhallgattatja a nőket, akadályozza társadalmi részvételüket, és aláássa a demokrácia Európai Unióról szóló szerződésben rögzített elvét.

A nők munkahelyi erőszakot is tapasztalnak: az EU-ban a szexuális zaklatásnak kitett nők mintegy egyharmada tapasztalt ilyen zaklatást a munkahelyen.

Ursula von der Leyen elnök politikai iránymutatásai kiemelték a nők elleni erőszak megelőzésének és leküzdésének, az áldozatok védelmének és az elkövetők megbüntetésének szükségességét, ami a Bizottság egyik fő prioritása. A 2020–2025-ös időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia⁵ uniós intézkedéseket jelentett be az erőszak e formáinak megelőzése, az áldozatok védelme, az elkövetők büntetőeljárás alá vonása, valamint a kapcsolódó átfogó és összehangolt szakpolitikák végrehajtása érdekében. A szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv újolag megerősíti a nemi alapú erőszak elleni küzdelem iránti elkötelezettséget, és javaslatot tesz erre vonatkozó jogszabályra⁶.

Az Európai Parlament ismételten felszólította a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra, valamint a nemi alapú online erőszakra szóló jogszabályra. Az Európai Parlament legutóbb két saját kezdeményezésű jogalkotási jelentést fogadott el az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 225. cikke alapján, amelyben felkérte a Bizottságot⁷, hogy nyújtson be javaslatokat a nemi alapú erőszak és az online erőszak elleni küzdelemre⁸, valamint a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt új bűncselekményi területként való hozzáadására⁹.

• A javaslat célkitűzései

E javaslat célja a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzése és az ellene való küzdelem a magas szintű biztonság és az alapjogok Unió-szerte biztosított, teljes körű gyakorlása érdekében, beleértve az egyenlő bánásmódhoz való jogot, valamint a nők és férfiak közötti megkülönböztetésmentességhez való jogot. A javaslat ezáltal hozzájárul **a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásához (EUMSZ V. címe)**. E célok elérése érdekében a javaslat:

- hatékonyabbá teszi a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemre vonatkozó jelenlegi uniós jogi eszközöket;

⁴ Az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS), Combating gender-based violence: Cyberviolence, European added value assessment (A nemi alapú erőszak elleni küzdelem: Online erőszak, Az európai hozzáadott érték értékelése), 2021.

⁵ COM(2020) 152 final.

⁶ COM(2021) 102 final.

⁷ Az EUMSZ 225. cikkére hivatkozva.

⁸ 2021. december 14-i állásfoglalás a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a nemi alapú erőszak elleni küzdelemről: online erőszak (2020/2035(INL)).

⁹ 2021. szeptember 16-i állásfoglalás a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt új bűncselekményi területként való azonosításáról (2021/2035(INL)).

- felfelé irányuló belső konvergenciát teremtet, és pótolja a védelem, az igazságszolgáltatáshoz való jog, a támogatás, a megelőzés, a koordináció és az együttműködés terén fennálló hiányosságokat; valamint
- összehangolja az uniós jogot a bevett nemzetközi szabványokkal.

A javaslat bűncselekménnyé nyilvánítja az erőszak bizonyos olyan formáit, amelyek aránytalanul érintik a nőket, valamint erősíti az áldozatok jogait, az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdésében és 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott meglévő jogalapok felhasználásával. Ezáltal biztosítja az ilyen bűncselekmények hatékony üldözését, és hozzájárul a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak felszámolásához, valamint az áldozatok jobb támogatásához és védelméhez. Azáltal, hogy növeli a más tagállamok igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmat, elősegíti a büntetőügyekben hozott ítéletek és határozatok kölcsönös elismerését, és javítja a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést.

Fontos hivatkozási alap az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2014. évi egyezménye (a továbbiakban: **Isztambuli Egyezmény**)¹⁰. Az Isztambuli Egyezmény a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak átfogó kezelésére szolgáló legszélesebb körű nemzetközi keret.

E javaslat célja az Egyezmény célkitűzéseinek elérése az EU hatáskörén belül azáltal, hogy kiegészíti az Egyezmény hatálya alá tartozó területeken meglévő uniós vívmányokat és a tagállamok nemzeti jogszabályait. Mind azokban a tagállamokban, amelyek ratifikálták az Isztambuli Egyezményt, mind pedig azokban a tagállamokban van szükség fellépésre, amelyek még nem ratifikálták¹¹. Az előkészítő munka megállapította, hogy intézkedésekre van szükség az igazságszolgáltatáshoz való jog területén, ideértve az egyes bűncselekményekkel kapcsolatos fogalommeghatározásokra és szankciókra vonatkozó minimumszabályokat, az áldozatok büntetőeljárással kapcsolatos jogait és védelmét, az áldozatok speciális támogatását, az ilyen erőszak megelőzését, valamint a szorosabb uniós és nemzeti szintű koordináció és együttműködés megerősítését. A vonatkozó uniós szabványok több jogi eszköz között széttagoltak, és nem vezettek hatékony nyomon követéshez és végrehajtáshoz. Míg a nemzeti szintű intézkedéseket főként az Isztambuli Egyezmény váltotta ki, az Egyezmény végrehajtásának nyomon követése azt mutatja¹², hogy továbbra is hiányosságok tapasztalhatók. Tekintettel arra, ahogyan az elmúlt évtizedekben a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak alakult, további uniós fellépés nélkül nem valószínű, hogy az ilyen típusú bűncselekmények jelentősen csökkennének.

Emellett ez a javaslat figyelembe veszi az olyan közelmúltbeli jelenségeket, mint a **nők elleni online erőszak**, amelyekkel az Isztambuli Egyezmény nem foglalkozik kifejezetten. Az internet és az informatikai eszközök használata nyomán fokozódott az online erőszak. Ez gyakran az áldozatok által offline megtapasztalt erőszak kiterjesztését jelenti. Az online erőszak elterjedtsége ellenére a szabályozás eddig rendkívül széttagolt, és mind uniós, mind tagállami szinten jelentős joghézagokat tártak fel.

Jelenleg egyetlen konkrét uniós jogszabály sem foglalkozik átfogóan a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal. Ez az irányelv lesz az első olyan **jogi aktus, amely kifejezetten az**

¹⁰ Az Európa Tanács Egyezménye a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről (CETS 210. sz.), COM(2016) 111.

¹¹ Az Isztambuli Egyezményt nem ratifikáló tagállamok BG, CZ, HU, LT, LV és SK.

¹² Lásd a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoport (GREVIO) alapértékelési jelentéseit itt: <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/mid-term-horizontal-review-provides-a-panoramic-view-of-the-implementation-of-the-istanbul-convention>

ilyen típusú erőszakkal foglalkozik. Az intézkedések a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoport (GREVIO)¹³, az Isztambuli Egyezmény végrehajtásának nyomán követéséért felelős független szakértői testület **ajánlásain** alapulnak. Figyelembe veszik továbbá a – többek között az ENSZ égisze alatt működő – nemzetközi szakértők és szervezetek ajánlásait, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelem nemzetközileg elfogadott bevált gyakorlataira vonatkozó megfontolásait. A bűncselekményekre és az áldozatok jogaira vonatkozó célzott intézkedések **minimumszabályokat állapítanak meg, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy szigorúbb normákat határozzanak meg, és rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára az országspecifikus helyzetek figyelembevételéhez.**

Különösen a következő intézkedések javasoltak:

- **Az erőszak bizonyos olyan formáinak bűncselekménnyé nyilvánítása,** amelyek aránytalanul sújtják a nőket, amelyekkel nemzeti szinten nem foglalkoznak megfelelően, és amelyek a meglévő jogalapok alapján az EU hatáskörébe tartoznak. Ide tartozik **a beleegyezés hiányán alapuló szexuális kényszerítés bűncselekménnyé nyilvánítása** (egyes tagállamokban erőszak vagy fenyegetés alkalmazása szükséges a bűncselekménnyé nyilvánításhoz), a **női nemi szervek megcsonkítása és az online erőszak bizonyos formái.**
- **Az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való jogának és megfelelő védelemhez való jogainak megerősítése,** amelyek közvetlenül a nők elleni erőszak és kapcsolati erőszak áldozatainak sajátos szükségleteire reagálnak. Ezen intézkedések az alábbiakat foglalják magukban:
 - annak biztosítása, hogy a nemzeti hatóságok megfelelő eszközökkel rendelkezzenek a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak kezeléséhez,
 - annak biztosítása, hogy a nemzeti hatóságok az áldozatokat a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő módon kezeljék,
 - a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak áldozatainak sajátos szükségleteihez igazított egyéni igényfelmérés biztosítása a védelem és a támogatás érdekében,
 - külön biztosítékok nyújtása a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak gyermekáldozatai számára,
 - védelem biztosítása kilakoltatási és védelmi határozatok révén,
 - annak biztosítása, hogy az áldozatok ténylegesen kártérítést követelhessenek az elkövetőtől,
 - az online tartalmak eltávolításának biztosítása az online erőszak bűncselekményeivel kapcsolatban, valamint a bírósági jogorvoslat lehetőségének biztosítása az érintett felhasználók számára, valamint
 - annak biztosítása, hogy olyan kormányzati szervek álljanak rendelkezésre, amelyek segítik, tanácsokkal látják el és képviselik az áldozatokat a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos bírósági eljárásokban.

¹³

Fenti 9. szakasz.

- A nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak **áldozatainak** sajátos szükségleteihez igazított **támogatás** biztosítása. Ez magában foglalja a szexuális erőszak és a női nemi szervek megcsonkítása esetén nyújtott egyedi támogatást, a nemzeti segélyvonalakhoz való hozzáférést, a menedékhelyekhez való jobb hozzáférést és a munkahelyi szexuális zaklatás áldozatainak nyújtott átfogó támogatást. Magában foglalja továbbá a sajátos szükségletekkel rendelkező és veszélyeztetett csoportok – köztük a fegyveres konfliktus elől menekülő nők – célzott támogatását is.
- A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak **megelőzése**, többek között a figyelemfelkeltés, az áldozatokkal valószínűleg kapcsolatba kerülő szakemberek képzése és az elkövetőkkel való együttműködés révén.
- A **nemzeti és uniós szintű koordináció és együttműködés megerősítése** többszereplős megközelítés, valamint a nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra vonatkozó adatgyűjtés javítása révén.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Egyetlen konkrét uniós jogi eszköz sem foglalkozik kifejezetten a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal. Számos uniós jogi eszköz létezik azonban, amelyek a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára relevánsak. Vagy az áldozatok e kategóriájára is alkalmazandó általános szabályokat, vagy az ilyen erőszak bizonyos formáira vonatkozó különös szabályokat állapítanak meg. Az alábbiakban találhatók a legfontosabbak:

- **2012/29/EU irányelv** (az áldozatok jogairól szóló irányelv)¹⁴:
Az áldozatok jogairól szóló irányelv a bűncselekmények valamennyi áldozatára vonatkozik. Meghatározza a bűncselekmények áldozatainak jogaira, védelmére és támogatására vonatkozó minimumszabályokat az EU-ban. Hivatkozik továbbá a nemi alapú erőszak áldozataira, a szexuális bántalmazás áldozataira és a hozzátartozóik által elkövetett erőszak áldozataira. Az irányelv azonban nem ír elő az ilyen típusú bűncselekmények áldozataira szabott egyedi szabályokat. A jelenlegi javaslat kiegészíti az áldozatok jogairól szóló irányelv szabályait annak érdekében, hogy kielégítse a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak sajátos szükségleteit. A jelenlegi javaslat hatálya alá tartozó konkrétabb intézkedések mellett az áldozatok továbbra is élvezhetik az áldozatok jogairól szóló irányelv általános rendelkezéseinek előnyeit.
- A **2011/99/EU irányelv** (a továbbiakban: az európai védelmi határozatról szóló irányelv)¹⁵ és a **606/2013/EU rendelet** (a továbbiakban: a kölcsönös elismerésről szóló rendelet)¹⁶ – uniós szabályok az európai védelmi határozatról:
Ez a két eszköz lehetővé teszi a nemzeti jog alapján kibocsátott védelmi határozatok határokon átnyúló elismerését. A jelenlegi kezdeményezés előírja, hogy a tagállamoknak nemzeti jogszabályaikban rendelkezniük kell a kilakoltatási és a védelmi határozatokról, ezáltal megteremtve az európai védelmi határozatról szóló irányelv és a kölcsönös elismerésről szóló rendelet alapját.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/99/EU irányelve (2011. december 13.) az európai védelmi határozatról (HL L 338., 2011.12.21., 2. o.).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 606/2013/EU rendelete (2013. június 12.) a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről (HL L 181., 2013.6.29., 4. o.).

- A **2011/93/EU irányelv** (a továbbiakban: a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv)¹⁷ és a **2011/36/EU irányelv** (a továbbiakban: az emberkereskedelem elleni irányelv)¹⁸:

A gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv és az emberkereskedelem elleni irányelv a megelőzésre, a védelemre, a támogatásra és az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó intézkedéseket ír elő az áldozatok meghatározott kategóriái számára, nevezetesen a gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása, a gyermekpornográfia, valamint az emberkereskedelem tekintetében. Az ilyen erőszak bűncselekménnyé nyilvánítására és a kapcsolódó szankciókra vonatkozó konkrétabb irányelvek továbbra is alkalmazandók lesznek. Az emberkereskedelem elleni irányelv küzd a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem ellen. Jelenleg felülvizsgálat alatt áll annak felmérése, hogy szükség van-e jövőbeli módosításokra, figyelembe véve az ezen irányelv által bevezetett uniós szintű bűncselekménnyé nyilvánításokat és az ennek megfelelő büntetéseket.

A gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv továbbra is alkalmazandó lesz a gyermekek szexuális zaklatására. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 24. cikke megállapítja, hogy a gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, valamint hogy a hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie. Nyilvánvaló, hogy a szexuális erőszak beleegyezés fogalmán alapuló bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozó konkrét keret védelmét ki kell terjeszteni a gyermekekre is, amennyiben képesek érvényes beleegyezést adni. Ezt a beleegyezési korhatár határozza meg, amelyet tagállami szinten szabályoznak, és amely tagállamonként eltérő. Mivel a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv már most is külön keretet biztosít valamennyi gyermek számára, ez a javaslat az irányelv célzott módosítása révén bevezeti a koherencia biztosításához szükséges változtatásokat. Ez a módosítás további súlyosító körülményként vezeti be a behatolást, valamint a beleegyezési korhatárt meghaladó gyermekek beleegyezése hiányának fogalmát. Ezzel párhuzamosan a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv értékelése is folyamatban van, ami 2023-ban átdolgozási javaslatot eredményezhet. Ez lehetőséget nyújt a gyermekek szexuális zaklatás és szexuális kizsákmányolás minden formájával szembeni védelmét szolgáló célzott keret jelenlegi javaslattal való általános koherenciájának biztosítására.

A jelenlegi javaslatnak az áldozatok jogaira, védelmére és támogatására, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzésére vonatkozó rendelkezései (3–5. fejezet) a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv és az emberkereskedelem elleni irányelv hatálya alá tartozó áldozatokra is alkalmazandók, amennyiben az ilyen cselekmények nőkkel szembeni erőszaknak vagy kapcsolati erőszaknak is minősülnek.

- A **2004/80/EK tanácsi irányelv** (a továbbiakban: kárenyhítési irányelv)¹⁹:

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

A kárenyhítési irányelv lehetővé teszi a szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmény áldozatává vált személyek számára, hogy állami kártérítést kérjenek. A jelenlegi kezdeményezés tovább erősíti az áldozatok kárenyhítéshez való jogát azáltal, hogy megerősíti a kártérítés elkövetővel szembeni követeléséhez való jogot, többek között az ilyen kártérítés nyújtására vonatkozó minimumszabályok megállapítása révén.

- **A nemek közötti egyenlőségről szóló irányelvek**²⁰ kimondják, hogy a munkahelyi, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés során tanúsított, nemi alapú és szexuális zaklatás ellentétes a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvével. Az irányelvek előírják a tagállamok számára, hogy tiltsák meg az ilyen magatartást, biztosítsanak jogorvoslatot (ideértve a kártérítést is), és hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat írjanak elő. A jelenlegi irányelv kiegészíti ezeket az eszközöket azáltal, hogy minimumszabályokat állapít meg az ilyen zaklatás áldozatainak támogatására és igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozóan.
- **A digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló rendeletre irányuló javaslat** (a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály)²¹: A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló javaslattal a Bizottság célja az alapvető jogok online védelme és az online térben felmerülő kockázatok kezelése, ideértve a nők online biztonságát érintő kockázatokat is. A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló javaslat meghatározza az online szolgáltatók szabályozási felügyeletének, elszámoltathatóságának és átláthatóságának horizontális keretét. A jelenlegi javaslat két szempontból is hatékonyabbá teszi a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt:
 - A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeket ír elő egyes közvetítő szolgáltatók számára a jogellenes online tartalom kezelése érdekében. Nem határozza meg uniós szinten, hogy mi minősül ilyen jogellenes tartalomnak. A jelenlegi javaslat kiegészíti a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló javaslatot azáltal, hogy minimumszabályokat tartalmaz az online erőszak bűncselekményeire vonatkozóan.
 - A jelenlegi javaslat biztosítja, hogy a nemzeti igazságügyi hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy utasítást adjanak a közvetítő szolgáltatóknak az e javaslat hatálya alá tartozó, online erőszaknak minősülő egyes jogellenes tartalmak elleni fellépésre.
- **Javaslat az Isztambuli Egyezményhez való csatlakozásra**

¹⁹ A Tanács 2004/80/EK irányelve (2004. április 29.) a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről (HL L 261., 2004.8.6., 15. o.).

²⁰ A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról ([HL L 373., 2004.12.21., 37. o.](#)); az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (átdolgozott szöveg) ([HL L 204., 2006.7.26., 23. o.](#)); az Európai Parlament és a Tanács 2010/41/EU irányelve (2010. július 7.) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről ([HL L 180., 2010.7.15., 1. o.](#)).

²¹ Európai Bizottság, *Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról*, 2020. december 15., COM(2020) 825 final.

A Bizottság 2016-ban javaslatot tett az EU Isztambuli Egyezményhez²² való csatlakozására, amelyet követően a Bizottság és a Tanács elnöksége 2017-ben az EU nevében aláírta az Egyezményt. Az uniós csatlakozási folyamat a mai napig nem zárult le, mivel a Tanács még nem fogadta el az Egyezményhez való csatlakozásról szóló végleges határozatot. Az EU Egyezményhez való csatlakozásának véglegesítése továbbra is prioritást jelent a Bizottság számára. E javaslat intézkedéseinek célja az Egyezmény célkitűzéseinek elérése az EU hatáskörébe tartozó területeken, ezáltal erősítve az Egyezmény által biztosított védelmet. Amint az EU csatlakozik az Egyezményhez, a jelenlegi kezdeményezés az Egyezmény végrehajtását jelenti ezeken a területeken.

A Bizottság a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelem, valamint az áldozatok jogai szempontjából releváns valamennyi uniós jogi eszközt értékelte e javaslat célkitűzéseinek fényében. A Bizottság e javaslat elkészítésekor figyelembe vette ezen értékelés eredményét (lásd a hatásvizsgálati jelentés 8. mellékletét). Ezért ez a javaslat összhangban van a hatályos uniós jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a javaslat összhangban van a Szerződés azon céljaival, hogy biztosítsa az EUMSZ V. címében meghatározott, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló uniós térség magas szintű biztonságát, valamint az alapvető jogok gyakorlását az EU-ban. Összhangban van továbbá számos olyan uniós szakpolitikával, amelyek rávilágítottak a nemi alapú erőszak kezelésének szükségességére. E cél elsősorban az EU átfogó gyermekjogi stratégiájában²³, az áldozatok jogairól szóló stratégiában (2020–2025)²⁴, az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló, 2020–2025-ös időszakra vonatkozó stratégiában²⁵, a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2021–2030-as időszakra vonatkozó stratégiában²⁶, valamint a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervben²⁷ van meghatározva. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó

²² Európai Bizottság, Javaslat – *A Tanács határozata az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő aláírásáról*, 2016. március 4., COM(2016) 111 final; Európai Bizottság, Javaslat – *A Tanács határozata az Európa Tanács a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének az Európai Unió nevében történő megkötéséről*, 2016. március 4., COM(2016) 109 final.

²³ Európai Bizottság, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU gyermekjogi stratégiája*, 2021. március 24., COM(2021) 142 final.

²⁴ Európai Bizottság, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025)*, 2020. június 24., COM(2020) 258 final.

²⁵ Európai Bizottság, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Egyenlőségközpontú Unió: Az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégia (2020–2025)*, 2020. november 12., COM(2020) 698 final.

²⁶ Európai Bizottság, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)*, 2021. március 3., COM(2021) 101 final.

²⁷ Európai Bizottság, *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására*, 2021. március 4., 19., 21., COM(2021) 102 final. A nemek közötti egyenlőség a szociális jogok európai pillérének második alapelve is, amelynek célja a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és lehetőségek biztosítása és előmozdítása minden területen, beleértve a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet is.

III. cselekvési terv²⁸ a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet az EU külső tevékenységének egyik prioritásává teszi.

A Bizottság közleményt fogadott el „Befogadóbb és védelmezőbb Európa: az uniós dimenziójú bűncselekmények jegyzékének a gyűlöletbeszéddel és gyűlölet-bűncselekménnyel való kibővítése”²⁹ címmel, hogy ösztönözze egy tanácsi határozat elfogadását az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében szereplő, uniós dimenziójú bűncselekmények gyűlöletbeszéddel és gyűlölet-bűncselekménnyel való kibővítéséről („uniós dimenziójú bűncselekményekről szóló kezdeményezés”). A gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények aláássák a demokratikus és pluralista társadalom alapjait és az EUSZ 2. cikkében rögzített közös értékeket. E cselekmények különös súlyossága uniós szintű közös fellépést tesz szükségessé, tekintettel az alapvető jogokra és értékekre gyakorolt hatásukra, valamint határokon átnyúló jellegükre. Nevezetesen a biológiai vagy társadalmi nemen alapuló erőszakra és gyűlöletre való nyilvános online uszítás – különösen a gyűlöletre vagy erőszakra való nőgyűlölő uszítás – erőteljes növekedésének kezelése érdekében ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg az ilyen típusú online erőszak bűncselekményének meghatározására és büntetésére vonatkozóan. A gyűlöletbeszédnek és a gyűlölet-bűncselekményeknek az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésébe új jogalapként történő felvételéről szóló tanácsi határozat elfogadását követően a Bizottság további jogszabályokat javasolhat a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények harmonizálása érdekében, védett okok hozzáadásával.

- **A javaslat összhangja az éghajlati következetesség elvével**

Amint azt a hatásvizsgálat megállapította, nem várható környezeti hatás.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Ez a javaslat az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdésén és 83. cikkének (1) bekezdésén alapul.

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése képezi a nők és gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos bűncselekmények és a számítógépes bűncselekmények és szankciók meghatározására vonatkozó minimumszabályok jogalapját.

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében szereplő „szexuális kizsákmányolás” fogalma alatt a sebezhetőséggel, kiemelt hatalmi helyzettel vagy a bizalommal való tényleges visszaélés vagy annak kísérlete értendő, beleértve, de nem kizárólagosan, a más személlyel folytatott szexuális cselekményből származó anyagi, társadalmi vagy politikai haszonszerzést. A kizsákmányoló elem a másik személy felett szexuális öröm, anyagi haszonszerzés és/vagy előrelépés céljából hatalom vagy dominancia elérésére utalhat. A szexuális kényszerítés és a női nemi szervek megcsonkításának bűncselekményei feltételezik ezeket az elemeket. A női nemi szervek megcsonkítása kizsákmányoló gyakorlat, amelynek célja a nők és lányok feletti dominancia megőrzése és megerősítése, valamint a lányok és a nők szexualitásának társadalmi ellenőrzése. Néha gyermekházasság vagy kényszerházasság, illetve kapcsolati

²⁸ Európai Bizottság, *Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program*, 2020. november 25., JOIN(2020) 17 final.

²⁹ A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek – Befogadóbb és védelmezőbb Európa: az uniós dimenziójú bűncselekmények jegyzékének a gyűlöletbeszéddel és gyűlölet-bűncselekménnyel való kibővítése, 2021. december 9., COM(2021) 777 final.

erőszak esetén hajtják végre. Ez tükrözi az ilyen esetekben a nők és férfiak közötti tipikus erőegyensúly-hiányt, amely a szexuális kényszerítés esetében is jellemző.

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében szereplő „kiberbűnözés” fogalma magában foglalja az információs és kommunikációs technológiák elleni vagy az azok használatához elválaszthatatlanul kapcsolódó bűncselekményeket. Az ilyen technológiák támadási eszközként való használata olyan mértékben növelheti a bűncselekmény súlyosságát a mennyiség, a minőség, az intenzitás, a célkiválasztás és az időtartam tekintetében, amely más módon nem érhető el. A nők elleni online erőszaknak minősülő bűncselekményekre vonatkozó, e javaslat szerinti minimumszabályok az ilyen bűncselekményekkel foglalkoznak, amelyek szervesen kapcsolódnak az online környezethez és az ilyen technológiák használatához.

Az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdése jogalapot biztosít a bűncselekmények áldozatainak jogaira vonatkozó minimumszabályok megállapításához a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének, valamint a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés megkönnyítéséhez szükséges mértékben.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak széles körben elterjedt az EU-ban, és a Covid19-világjárvány súlyosbította a helyzetet. Ez az erőszak több millió embert érint az EU-ban, az alapvető jogok megsértéséhez vezet, és jelentős költségekkel jár. Ez különösen szükségessé teszi a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni közös fellépést uniós szinten.

A nők elleni – többek között a kapcsolati erőszakkal összefüggésben elkövetett – online erőszak az ilyen erőszak új formájaként jelenik meg, amely az interneten keresztül az egyes tagállamokon túlra is kiterjed és felerősödik. Az online erőszak határokon átnyúló dimenziójára tekintettel az egyénileg fellépő tagállamok fellépése nem lesz elegendő a probléma megoldásához.

Valamennyi tagállam foglalkozik a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal a jogszabályokban és a szakpolitikákban, de eltérő mértékben. A megközelítések sokfélesége jogbizonytalanságot teremt az ilyen áldozatok jogaival kapcsolatban az EU-ban. Regionális és helyi szinten még nagyobb a széttagozottság.

Az EU már most is támogatja a tagállamokat az ilyen típusú erőszak kezelésében finanszírozás, szakpolitikai intézkedések és vonatkozó horizontális jogi eszközök révén. Ugyanakkor célzott uniós szintű jogalkotási fellépésre van szükség a meglévő intézkedések hatékonyabbá tétele, valamint a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelmet szolgáló uniós eszközök minimumszabályok megállapítása révén történő további megerősítése érdekében. Az Isztambuli Egyezményben részes tagállamok esetében az uniós intézkedések támogatnák az Egyezmény végrehajtását. A jelenlegi javaslat Unió-szerte további összehangolt intézkedéseket tenne lehetővé, és biztosítaná az uniós szintű végrehajtást. A jelenlegi javaslat célja, hogy egyensúlyt teremtsen a benne foglalt kötelezettségek hatékonyságának biztosítása, valamint a szabályok végrehajtása során a tagállamok számára a nemzeti sajátosságok és szükségletek figyelembevételéhez szükséges rugalmasság biztosítása között.

Az áldozatokkal szembeni egyenlő bánásmód EU-szerte történő biztosítása érdekében a kezdeményezés a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak jogaira vonatkozó minimumszabályok megállapításával felfelé irányuló konvergenciát fog biztosítani. E szabályok célja, hogy támogassák és megvédjék az ilyen erőszak áldozatait a büntetőeljárás előtt, alatt vagy után, és minimumszabályokat vezessenek be az olyan magatartások

meghatározására és szankcionálására vonatkozóan, amelyek esetében hiányosságok tapasztalhatók a bűncselekménnyé nyilvánítás terén. A javaslat a benne felsorolt bűncselekményekre alkalmazandó maximális szankciók minimális szintjét határozza meg. A javaslat ezért a tagállamokra bízta a minimális büntetések meghatározását.

- **Arányosság**

E javaslat célja a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni átfogó küzdelem. Ez azt jelenti, hogy az ilyen erőszak megelőzését célzó intézkedések különböző szempontokból történnek; az áldozatok védelme és támogatása, valamint az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítása, amennyiben az erőszak már megtörtént; valamint az összes releváns szereplő közötti koordináció biztosítása.

Számos tanulmány (pl. a nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel foglalkozó jogi szakértők európai hálózata által készített részletes tanulmány³⁰, valamint az Európai Parlament Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztálya által készített részletes tanulmány³¹) azt mutatja, hogy csak egy olyan átfogó megközelítés járulhat hozzá hatékonyan a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak felszámolásához, valamint az ilyen típusú erőszak áldozatainak sajátos szükségleteire reagáló hatékonyabb, célzottabb támogatás és védelem biztosításához, amely egyetlen, a tagállamokra vonatkozó minimumszabályokat előíró uniós jogi aktusban foglalkozik a probléma valamennyi elemével. A különböző uniós jogszabályok sokféleségében felaprózódott intézkedések, amelyek mindegyike egy-egy célt tűz ki, nem érnének el ilyen eredményeket.

A Bizottság több szakpolitikai alternatívát is mérlegelt e javaslat célkitűzéseinek elérése érdekében:

- az első alternatíva elsősorban az Isztambuli Egyezmény normáinak az uniós jogban az EU hatáskörébe tartozó területeken történő végrehajtására irányuló intézkedésekből áll; valamint
- a második szakpolitikai alternatíva, amely az első lehetőségben vázolt intézkedésekre épül, és átfogóbb és részletesebb intézkedéseket vezet be a magasabb szintű minimumszabályok biztosítása érdekében, megkönnyíti azok végrehajthatóságát és orvosolja a további hiányosságokat, többek között az online erőszak tekintetében, figyelembe véve a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoportnak az Egyezmény nyomán követése keretében tett ajánlásait. Ezt a lehetőséget tovább osztották két alternatívára (2A. és 2B. alternatíva), a 2B. alternatíva pedig a szexuális zaklatással, az igazságszolgáltatáshoz való

³⁰ A nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel foglalkozó jogi szakértők európai hálózata. *Criminalisation of gender-based violence against women in European States, including ICT-facilitated violence. A special report (A nőkkel szembeni nemi alapú erőszak, többek között az IKT által elősegített erőszak bűncselekménnyé nyilvánítása az európai államokban. Különjelentés)*, 2021, elérhető itt: <https://www.equalitylaw.eu/downloads/5535-criminalisation-of-gender-based-violence-against-women-in-european-states-including-ict-facilitated-violence-1-97-mb> (EELN 2021).

³¹ Tackling violence against women and domestic violence in Europe – The added value of the Istanbul Convention and remaining challenges (A nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak kezelése Európában – Az Isztambuli Egyezmény hozzáadott értéke és a fennmaradó kihívások), 2020, elérhető itt: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU\(2020\)658648_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU(2020)658648_EN.pdf)

joggal, az áldozatok védelmével és az adatgyűjtéssel kapcsolatos további kötelezettségekből áll.

Ez a javaslat a 2A. szakpolitikai alternatíván alapul, mivel az rendelkezik a leghatékonyabb intézkedéscsomagról, tiszteletben tartva az arányosság elvét. Ez a választás a különböző szakpolitikai alternatívák alapvető jogokra, valamint a társadalmi és gazdasági hatásokra gyakorolt hatásának előzetes, részletes elemzésén alapul. Emellett a szakpolitikai alternatívák eredményességének, hatékonyságának és következetességének alapos elemzésére is épít. Összességében a 2A. alternatíva jobban teljesített az e területekhez való hozzájárulás terén, és nagyobb nettó hasznot biztosít. Átfogó kötelezettségeinek köszönhetően várhatóan széles körű **védelmet biztosít az alapvető jogok számára, és javítja az áldozatok szociális helyzetét és a társadalom egészét.**

Az arányosság és az uniós fellépés szükségességének elvével összhangban ez a javaslat minimumszabályokat állapít meg a megelőzés, az áldozatok védelme és támogatása, az igazságszolgáltatáshoz való jog és a koordináció területén hozott tagállami intézkedések megerősítésére. A javaslat fokozni fogja a jogbiztonságot, a hatékony végrehajtást és az áldozatok védelmét. Elsőként dolgoz ki célzott és összehangolt uniós megközelítést a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak kezelésére. Ez a megközelítés olyan minimumszabályokon alapul, amelyek hozzáadott értéket teremtenek a meglévő nemzeti, uniós és nemzetközi szabályokhoz képest, ugyanakkor rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára a végrehajtás tekintetében.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslatához választott jogalap értelmében a megfelelő eszköz a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv. E javaslat célja, hogy az érintett szakemberek és áldozatok javát szolgáló egyszerűsítést valósítson meg azáltal, hogy a vonatkozó uniós szabályokat egyetlen eszközben, átlátható módon gyűjti össze.

A nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra szóló külön irányelv a meglévő eszközök módosítása helyett került kiválasztásra. Ezen irányelv szabályai az áldozatok jogairól szóló irányelvben, az áldozatok jogaira vonatkozó általános uniós jogi keretben meghatározott szabályokon felül alkalmazandók. Ezen irányelv egyes rendelkezései az általános szabályokat kiegészítő egyedi intézkedéseket határoznak meg, hasonlóan ahhoz, ahogyan az egyéb konkrét bűncselekmények, például az emberkereskedelem, a gyermekek szexuális zaklatása és a terrorizmus áldozatai esetében történik.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A hatásvizsgálati jelentés elkészítésekor a Bizottság értékelte a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzésére és leküzdésére vonatkozó hatályos uniós jogszabályok kapcsolódó rendelkezéseinek hatásait. Ezt a tagállamok szakpolitikai és jogalkotási intézkedéseinek feltérképezése kísérte.

Az előkészítő munka az áldozatok jogairól szóló irányelv³² és az európai védelmi határozatról szóló irányelv³³ közelmúltbeli nyomkövetési jelentéseire is támaszkodott. A Bizottság ezt a munkát az áldozatok jogairól szóló irányelv, a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv és az emberkereskedelem elleni irányelv közelgő általános értékelésével összhangban végezte.

Az elemzés azt mutatja, hogy a vonatkozó uniós jogszabályok nagyon szelektív módon biztosították a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak jogait. Erre olyan jogszabályok keretében került sor, amelyek nem elsősorban az ilyen típusú erőszakra terjednek ki (a jelenlegi helyzet áttekintését lásd fent a meglévő uniós jogszabályokkal való kölcsönhatásról). Az uniós intézkedések nem foglalkoznak kifejezetten a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataival. A vonatkozó kötelezettségek nem elég konkrétak a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára, vagy széles mérlegelési jogkört hagynak a tagállamoknak. Ezenkívül a vonatkozó uniós jogszabályok átlagosan több mint 10 évesek. Ez alatt az idő alatt az áldozatok szükségleteit nem elégítették ki megfelelően, ezért azokat ennek megfelelően kell kezelni.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

A Bizottság széles körű konzultációt folytatott az érdekelt felekkel, hogy tájékoztatást nyújtson a jogalkotási kezdeményezés előkészítéséről. Ennek során a Bizottság arra törekedett, hogy naprakész információkat és szakértelmet gyűjtsön, és hatékony intézkedéseket dolgozzon ki a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak leküzdésére, amint azt a kezdeményezést alátámasztó, érdekelt felekre vonatkozó stratégia is jelzi. A Bizottság figyelembe vette a korábbi konzultációk releváns eredményeit is. 2016-ban a Bizottság Eurobarométer felmérést végzett a nemi alapú erőszakról, amelyben az összes uniós tagállamból több mint 27 000 válaszadó vett részt³⁴. Ez segített a szakpolitikai alternatívák megtervezésében és tesztelésében.

Számos **érdekelt fél** a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos uniós jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések fokozását szorgalmazta. Az egyes konzultációk részleteit a következő szakasz tartalmazza.

Nyilvános konzultációra került sor „**az áldozatok védelme és az elkövetők megbüntetése**” címmel 2021. február 8. és május 10. között a [Bizottság konzultációs weboldalán](#). A nyilvánossághoz intézett kérdések a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzésének és leküzdésének különböző aspektusaival foglalkoztak. A kérdések különösen a vonatkozó tagállami intézkedésekre, a további szabályozás szükségességére és az előnyben részesített szakpolitikai alternatívákra vonatkoztak. A legfontosabb eredmények a következők voltak:

³² A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2020) 188 final, elérhető itt: EUR-Lex – 52020DC0188 – HU – EUR-Lex (europa.eu).

³³ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az európai védelmi határozatról szóló, 2011. december 13-i 2011/99/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2020) 187 final, elérhető itt: EUR-Lex – 52020DC0187 – HU – EUR-Lex (europa.eu).

³⁴ Európai Bizottság, az Eurobarométer 449. sz. felmérése: Nemi alapú erőszak, 2016, elérhető itt: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2115>. Lásd továbbá: Európai Bizottság, az Eurobarométer 428. sz. felmérése: Nemek közötti egyenlőség, 2015, elérhető itt: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2048>, ahol a nők elleni erőszakot (különösen a szexuális erőszakot) tartották azon két terület egyikének, amellyel az EU-nak sürgősen foglalkoznia kell.

- A felmérés rámutatott arra, hogy az egyik probléma, hogy a nyilvánosság nem ismeri kellőképpen az ilyen típusú erőszakot, vagy azt magánügynek tekinti. A felmérés azt is kimutatta, hogy nem áll rendelkezésre elegendő szolgáltatás és tevékenység ahhoz, hogy az áldozatok képesek legyenek az önrendelkezésre, és felszólaljanak. Ami a **lehetséges további megelőző intézkedéseket** illeti, a legtöbben fontosnak tartották a káros nemi sztereotípiák kezelését.
- A válaszadók 60 %-a úgy vélte, hogy javítani kell a nők elleni erőszak és a **kapcsolati erőszak áldozatainak** a jogaikról, az általuk igénybe vehető **szolgáltatásokról és a panaszai** nyomon követéséről való **tájékoztatására** szolgáló jelenlegi struktúrákat. E tájékoztatás időszerűségét és hozzáférhetőségét illetően a válaszadók túlnyomórészt úgy vélték, hogy a tájékoztatás nem volt elég gyorsan (43 %) biztosítva, nehezen volt fellelhető (42 %), valamint következetlen volt és különböző források között oszlott el (42 %).
- A válaszadók 73 %-a úgy vélte, hogy **további intézkedésekre van szükség** a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos ügyekben **az igazságszolgáltatáshoz való jog javítása** érdekében mind nemzeti, mind uniós szinten.
- Arra a kérdésre, hogy a **támogató szolgálatok** rendszerszinten figyelembe veszik-e a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak szükségleteit, a válaszadók mintegy fele (48 %) szerint a válasz nem. Az arra vonatkozó válaszok, hogy az áldozatok időben és az általuk értett nyelven kapnak-e tájékoztatást a támogatási szolgáltatásokról, eltérő nézeteket mutattak, de nagyobb az aránya (41 %) azoknak, akik nem tudják.
- A nők elleni erőszak egyes formáit illetően a legtöbb válaszadó úgy vélte, hogy a nemi alapú és szexuális zaklatás elleni védelem terén fennálló elsődleges hiányosságok abból erednek, hogy az ilyen zaklatást a nagyközönség nem tekinti valós problémának (66 %), hogy a szankciók nem elégségesek (66 %), és hogy a rendelkezéseket nem hatékonyan hajtják végre (62 %).

A Bizottság közösen átfogó **célzott konzultációkat** folytatott a meglévő jogszabályi keret hatásvizsgálata és hiányelemzése céljából.

A Bizottság írásban és munkaértekezleten konzultált a tagállamokkal. A tagállamok nyitottságukat fejezték ki az uniós fellépéssel kapcsolatban, és a tervezett intézkedéseket relevánsnak találták. A nem kormányzati és nemzetközi szervezetekkel folytatott célzott konzultációk nagy támogatottságot mutattak a legambiciózusabb intézkedések iránt. A nem kormányzati szervezetek különösen azt hangsúlyozták, hogy uniós szintű minimumszabályok megállapítása révén fokozni kell a megelőzési és védelmi intézkedéseket, javítani kell az adatgyűjtést és a speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint célzott **képzési programokat kell biztosítani a szakemberek számára az ágazatokon átívelően**. A nemzetközi szervezetek kiemelték, hogy további megelőző intézkedésekre, például **korai beavatkozásra, megelőzési programokra** és az érintett szakembereknek szóló képzésekre van szükség.

Ami a **védelmi és támogatási szolgáltatásokat** illeti, a nemzetközi szervezetek megállapították, hogy **hiányzik az erőszak nemileg meghatározott megértése**, ami másodlagos és újbóli viktimizációhoz, megfélemlítéshez és megtorláshoz vezethet. A segítségnyújtásra vonatkozó egyablakos megközelítéseket bevált gyakorlatként azonosították. Ami az igazságszolgáltatáshoz való jogot illeti, rámutattak az államtól vagy az elkövetőtől származó kárenyhítéshez való jog hiányosságaira, különösen a **kártérítés** igényléséhez

szükséges túl rövid határidőkre, valamint a nem vagyoni károkkal kapcsolatos igényekre való korlátozására (bizonyos típusú bűncselekmények esetében).

A szociális partnerekkel tartott célzott munkaértekezleten a szakszervezetek és a munkáltatók támogatták a munkahelyi szexuális zaklatás elleni küzdelem célkitűzését, és üdvözölték a további intézkedéseket. A munkáltatók azonban óvakodtak a rájuk háruló kötelezettségektől. A szociális partnerek különösen hangsúlyozták a **kockázatértékelések** fontosságát a nők elleni erőszak megelőzése és az ellene való küzdelem terén. A szakszervezetek és a munkáltatók hangsúlyozták a szociális partnerek szerepének fontosságát ezen a területen.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az előkészítő munka megkönnyítése érdekében a Bizottság egy külső tanácsadó céget bízott meg háttér tanulmány készítésével. Megbízta továbbá a nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetésmentességgel foglalkozó jogi szakértők európai hálózatát, hogy végezze el a nőkkel szembeni nemi alapú erőszakra – többek között a kapcsolati erőszakra és az online erőszakra – vonatkozó büntetőjogi rendelkezések összehasonlító elemzését Európában. Emellett a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) aktualizálta a nők elleni erőszak költségeiről szóló 2014. évi tanulmányát. Ezeket az anyagokat más meglévő forrásokból származó lényeges információk egészítették ki, amint az a hatásvizsgálati jelentés 1. mellékletében is szerepel.

- **Hatásvizsgálat**

A minőségi jogalkotás követelményei értelmében 2020 szeptemberében a Főtitkárság által irányított bizottsági szolgálatközi irányítócsoporthoz jött létre annak érdekében, hogy ennek a kezdeményezésnek az előkészítésén dolgozzon. Ez a csoport 2020 szeptembere és 2021 októbere között négy alkalommal ülésezett, és több írásbeli konzultáción is részt vett.

A hatásvizsgálat tervezete számos nem jogalkotási és jogalkotási intézkedést vett figyelembe a kezdeményezés célkitűzéseinek elérése érdekében. Értékelte az egyes kiválasztott lehetőségek eredményességét, hatékonyságát és következetességét, és arra a következtetésre jutott, hogy a kezdeményezés általános és konkrét célkitűzéseinek fényében az előnyben részesített alternatíva intézkedéseinek kombinációja a legarányosabb és legkövetkezetesebb.

Az előnyben részesített alternatíva várható hatását illetően a mennyiségi elemzés pozitív gazdasági hatásokat mutatott ki. A nők elleni erőszak és különösen a kapcsolati erőszak előfordulási gyakoriságának csökkenése mintegy 53,1 milliárd EUR gazdasági haszonnal járhat, amely hosszú távon elérheti a 82,7 milliárd EUR-t. A legnagyobb gazdasági haszon az áldozatokra érő fizikai és érzelmi károk költségeinek csökkenése (a becslések szerint 32,2 milliárd EUR és 64,5 milliárd EUR közötti csökkenés). A társadalmi hatások különböző érdekelt feleket, nevezetesen az áldozatokat, a tanúkat, az elkövetőket, a vállalatokat, a nemzeti hatóságokat és a szélesebb társadalmat érintenék. Az előnyben részesített alternatíva javítaná az áldozatok egészségét, biztonságát és életminőségét (különösen a védelmi és támogatási intézkedéseknek köszönhetően). Emellett növelné az áldozatok és a tanúk tudatosságát és a védelmi és támogatási szolgáltatásokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférést. A bűnelkövetők beavatkozási programjaira vonatkozó intézkedések várhatóan pozitív hatással lesznek az elkövetők hozzáállására és magatartására. A munkáltatók számára a munkahelyi szexuális zaklatás áldozatául esett munkavállalókkal kapcsolatos tudatosság, valamint jobb megértésük és támogatásuk lehetővé tenné a biztonságos munkakörnyezet kialakítását. Ez szintén pozitív hatással lenne a produktivitásra. A nemzeti hatóságok számára előnyök lennének a jogbizonytalanságok kezelésére és az adatgyűjtésre irányuló intézkedések, amelyek lehetővé tennék a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak

megelőzésére és leküzdésére irányuló nemzeti politikák jobb kialakítását. A káros nemi sztereotípiák és normák szélesebb körű elismerése pozitív hatást gyakorolna a társadalom egészére.

A hatásvizsgálati jelentés tervezetét 2021. szeptember 15-én nyújtották be a Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testületéhez, és 2021. október 13-án vitatták meg. A Testület elutasító véleményét követően 2021. december 1-jén benyújtották a jelentés felülvizsgált változatát. A Testület, bár nyugtázta az eredeti észrevételeire válaszul a hatásvizsgálati jelentés javítására tett erőfeszítéseket, 2022. január 12-én fenntartotta negatív véleményét.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a hatásvizsgálati jelentés: 1. nem mutatta be kellőképpen számos uniós és tagállami szintű intézkedés hatását az alapforgatókönyvben; 2. nem volt kellően egyértelmű az átfogó célkitűzések tekintetében, és nem indokolta kellőképpen az átfogó megközelítés szükségességét; 3. nem mutatta be kellően egyértelműen a tervezett konkrét intézkedéseket, valamint a különböző opciókban szereplő egyedi intézkedések kombinációit; 4. nem építette be teljes mértékben a felülvizsgált alternatívákat a felülvizsgált költség-haszon elemzésbe, és nem volt egyértelmű az alternatívák összehasonlítása során, többek között a kritériumok és az alkalmazott pontozási módszertan tekintetében; és 5. nem értékelte kellőképpen az előnyben részesített alternatíva arányosságát, beleértve a választott lex specialis megközelítést is.

A jelenlegi javaslat néhány felvetett kérdés további értékelésén alapul. A feltárt hiányosságok orvoslása érdekében hozott intézkedéseket „*A Szabályozói Ellenőrzési Testület második véleményének nyomán követése és kiegészítő információk*” című bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2022) 61, a továbbiakban: bizottsági szolgálati munkadokumentum) fejt ki. A bizottsági szolgálati munkadokumentum ismerteti, hogy az alapforgatókönyv hogyan veszi figyelembe az e szakpolitikai területen eddig tagállami szinten elért eredményeket. Ennek során a Testület azon ajánlására is reagál, hogy nyújtson be átfogóbb elemzést az Isztambuli Egyezmény tagállamok általi végrehajtása terén fennálló hiányosságokról, valamint többek között a digitális szféra fejlődéséből eredő fejleményekre adott válasz elmaradásáról.

Az egyértelmű célkitűzések hiányával kapcsolatos észrevételek kezelése érdekében a bizottsági szolgálati munkadokumentum egyértelművé teszi, hogy a javaslat célja a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak mint bűncselekmény megelőzése és leküzdése. A javasolt irányelv szövege tovább körvonalazza fő célkitűzéseit, kifejtve, hogy ezeket a célkitűzéseket a nők elleni erőszak bizonyos formáinak (többek között a szexuális kényszerítésnek, a női nemi szervek megcsönkítésének és az online erőszak különböző formáit érintő bűncselekményeknek) bűncselekménnyé nyilvánításával, valamint az erőszak áldozatai védelmének, igazságszolgáltatáshoz való jogának és támogatásának, továbbá az erőszak megelőzésének és összehangolásának megerősítésével kell elérni.

A választott szakpolitikai alternatívával kapcsolatban a bizottsági szolgálati munkadokumentum a vonatkozó uniós jogi aktusok értékelése, valamint a tagállami jogszabályok feltérképezése és hiányelemzése alapján bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy miért az átfogó megközelítést – a nők elleni erőszakról és a kapcsolati erőszakról szóló egyedi irányelvet – választották a meglévő horizontális eszközök módosítása helyett.

Az Európai Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó szabályok szerinti munkamódszerei felhatalmazzák az intézményközi kapcsolatokért és a tervezésért felelős alelnököt arra, hogy

jóváhagyja egy olyan kezdeményezés folytatását, amelyről a Szabályozási Ellenőrző Testület másodszor is negatív véleményt adott ki. Fontos kiemelni azt is, hogy a Szabályozói Ellenőrzési Testület véleménye a hatásvizsgálat minőségét értékeli, nem a kapcsolódó jogalkotási javaslatot.

A Bizottság – az intézményközi kapcsolatokért és a tervezésért felelős alelnök egyetértésének fényében – úgy ítélte meg, hogy helyénvaló a kezdeményezés folytatása a következő okok miatt:

1. e kezdeményezés *politikai jelentősége* a Bizottság számára, amint azt a politikai iránymutatások is kiemelik;
2. a *fellépés sürgőssége* a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak, valamint a nemi alapú online erőszak megelőzése és az ellenük való küzdelem terén az előrelépés érdekében, amint azt az Európai Parlament is szorgalmazta;
3. a *további pontosítások és bizonyítékok*, amelyek kielégítően orvosolták a Szabályozói Ellenőrzési Testület által feltárt hiányosságokat, és amelyeket a kiigazított jogalkotási javaslat figyelembe vett.

A jelenlegi javaslat ezért a Testület által felvetett néhány kérdés további értékelésén alapul.

• Alapvető jogok

A javasolt irányelv megerősíti számos alapvető jog védelmét, különösen a következőket:

- **az élethez való jog** (az Európai Unió Alapjogi Chartájának – a „Charta” – 2. cikke), **a sérthetetlenséghez való jog** (a Charta 3. cikke), **az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalma** (a Charta 4. cikke), valamint **a családi és magánélethez való jog** (a Charta 7. cikke), **a személyes adatok védelméhez való jog** (a Charta 8. cikke), például mivel intézkedéseket ír elő az áldozatok, a magánéletük és a személyes adataik védelme, továbbá a bűncselekménnyé nyilvánítás révén az erőszak megelőzése érdekében, és biztosítja a kockázati csoportba tartozó személyek védelmét (kockázatelemzés alapján és támogatási intézkedések alkalmazásával), valamint képzést nyújt az érintett szakembereknek, hogy felismerjék az ilyen jellegű erőszakot, és megfelelően tudjanak reagálni,
- **a gyermekek jogai** (a Charta 24. cikke), például azáltal, hogy a gyermek tanúkat a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak közvetlen áldozataiként ismeri el, és konkrét intézkedéseket ír elő a gyermekek védelmére és támogatására, valamint arra vonatkozóan, hogy az ügyeket a gyermek mindenek felett álló érdekének megfelelően kezeljék,
- az áldozatok **joga a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz** (a Charta 47. cikke), például a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak hatékonyabb kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának biztosítása révén (pl. bizonyos bűncselekményekkel kapcsolatos eljárás hivatalból és közérdekből való indítása, az áldozatok számára az ügyek online bejelentésének lehetővé tétele, valamint iránymutatások bevezetése a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számára), továbbá az áldozat azon jogának biztosítása révén, hogy az elkövetőtől teljes kártérítést követeljen, és egyetlen eljárás keretében kapjon határozatot,
- **megkülönböztetésmentesség és a nők és férfiak közötti egyenlőség** (a Charta 21. és 23. cikke), például azáltal, hogy a nők elleni erőszakot és a kapcsolati erőszakot a nők és férfiak közötti tiltott megkülönböztetés súlyos formájaként kezeli, és csökkenti az ilyen típusú erőszak kockázatát a kiszolgáltatott helyzetben lévő

személyek és a fokozott kockázatnak kitett csoportok esetében; célzott figyelemfelkeltő és tájékoztatási tevékenységek előírása révén a hátrányos helyzetű csoportok megszólítása és a támogatási szolgáltatásokhoz való hozzáférésük megkönnyítése érdekében,

- **a szociális segítségnyújtáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való jog** (a Charta 34. és 35. cikke), például a szexuális erőszak áldozatait segítő szakszolgálatok biztosítása révén (pl. azonnali orvosi támogatás, kriminalisztikai orvosi bizonyítékok gyűjtése szexuális kényszerítés esetén, pszichológiai tanácsadás és traumakezelés).

A javasolt irányelv kellően figyelembe veszi a **gyanúsított személy ártatlanság vélelméhez és védelemhez való jogát (a Charta 48. cikke)**, valamint a **bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvét (a Charta 49. cikke)**. A **véleménynyilvánítás szabadságához való jog (a Charta 11. cikke)** tekintetében a jogellenes tartalom eltávolítására vagy letiltására vonatkozó rendelkezések az irányelv céljának eléréséhez feltétlenül szükséges és arányos mértékre korlátozódnak.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt irányelv várhatóan a következő költségekkel jár az uniós költségvetés számára:

- adatgyűjtési eszköz kifejlesztése és bevezetése – a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) egyszeri költségei,
- az adatgyűjtési eszköz technikai karbantartása és üzemeltetése – az EIGE ismétlődő költségei,
- közös adatbontások és módszertan kifejlesztése és bevezetése a tagállamokkal együttműködésben – az EIGE ismétlődő költségei,
- iránymutatások kidolgozása a nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra vonatkozó bűnügyi statisztikák harmonizálása és szabványosítása érdekében, támogatva a tagállamokat az adatgyűjtésben – a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének ismétlődő költségei.

Az EIGE költségeit a csatolt pénzügyi kimutatás részletezi. Az EIGE-nek összesen a következő pénzügyi és emberi erőforrásokra lenne szüksége az adminisztratív adatgyűjtési feladathoz:

- egyszeri kiépítési költség – 200 000 EUR,
- éves karbantartási és üzemeltetési költség – 750 000 EUR,
- személyzet – 2025-től egy (teljes munkaidős egyenértékben kifejezett) ideiglenes alkalmazott, 2025-től pedig két (teljes munkaidős egyenértékben kifejezett) szerződéses alkalmazott (összesen három).

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A tagállamoknak két évvel a hatálybalépést követően át kell ültetniük az irányelvet. A tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal tagállami átültető intézkedéseiket. A tagállamoknak továbbá 7 évvel a hatálybalépését követően jelentést kell tenniük a Bizottságnak az irányelv végrehajtásáról. Ezt az időszakot követően rendszeres időközönként jelentést kell tenni a tagállamoknak szóló kérdőív formájában. Az e javaslat szerinti

megerősített adatgyűjtési követelmények képezik majd a kezdeményezés konkrét célkitűzésekhez viszonyított hatása nyomon követésének és értékelésének alapját. A javaslat nyomon követése és értékelése elsősorban az EIGE által kidolgozott, jelenlegi harmonizált mutatókon fog alapulni. Ezt a munkát támogatják és kiegészítik a (többek között a bűnüldöző szervektől, az igazságszolgáltatástól, a szociális és egészségügyi szolgálatoktól származó) lebontott adminisztratív adatok gyűjtésére vonatkozó, tervezett harmonizációs intézkedések, valamint a nők elleni erőszakról és a kapcsolati erőszakról szóló rendszeres felmérések elvégzésére és a vonatkozó adatoknak a Bizottság (Eurostat) részére történő megküldésére vonatkozó kötelezettség. A részletek a Bizottság által elkészítendő nyomonkövetési és végrehajtási tervben szerepelnek majd.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes ismertetése**

Az **1. fejezet** általános rendelkezéseket határoz meg, többek között a tárgyat (1. cikk), valamint azt, hogy különös figyelmet kell fordítani a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak azon áldozataira, akik fokozottan ki vannak téve az ilyen erőszak kockázatának (2. cikk). A jelenlegi javaslat hatálya az abban meghatározott bűncselekményekre, a nők elleni erőszakos cselekményekre és a kapcsolati erőszakra terjed ki, amint azokat az uniós jog vagy a nemzeti jogszabályok büntetik (3. cikk). Ez a fejezet meghatározza továbbá az irányelvben használt kulcsfogalmakat (4. cikk).

A **2. fejezet** az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésén alapuló bűncselekmények és büntetések meghatározására vonatkozó minimumszabályokat tartalmaz. Ezek a bűncselekmények a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bizonyos formáit érintik, amelyek a nők szexuális kizsákmányolásának vagy kiberbűnözésnek minősülnek. Bár ezek a bűncselekmények aránytalanul sújtják a nőket, az e fejezet szerinti büntethetőség minden áldozatra vonatkozik, beleértve a férfiakat és a nem bináris személyeket is, kivéve a szexuális kényszerítést és a női nemi szervek megcsonkítását. Ezek uniós szinten csak akkor büntetendők, ha azokat nők vagy gyermekek ellen követték el az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogalap miatt, amely csak a nők és gyermekek szexuális kizsákmányolására vonatkozik. A fejezet tartalmazza a nők elleni szexuális kényszerítéssel (5. cikk) és a női nemi szervek megcsonkításával (6. cikk) kapcsolatos bűncselekmények minimális harmonizációját. Tekintettel a jelenlegi digitális transzformáció gyors ütemére és az online erőszak fokozódására, bizonyos számítógépes bűncselekményekre vonatkozóan is előír minimumszabályokat: intim vagy manipulált anyagok beleegyezés nélküli megosztása (7. cikk), internetes fenyegető zaklatással kapcsolatos bűncselekmények (8. cikk), internetes zaklatással kapcsolatos bűncselekmények (9. cikk), valamint gyűlöletre vagy erőszakra való internetes uszítás (10. cikk). A 11. cikk az ilyen bűncselekményekre való uszításra, bűnsegélyre és felbujtásra, valamint az ilyen bűncselekmények megkísérlésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A 12. cikk meghatározza az 5–11. cikkben meghatározott bűncselekményekre alkalmazandó maximális szankció minimális szintjét, a 13. cikk pedig a súlyosító körülményeket. A joghatóságra és az elévülési időre vonatkozó szabályok a 14. és 15. cikkben találhatók.

A **3. fejezet** a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formája áldozatainak védelméről és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréséről szól. Ez a fejezet a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi áldozatára alkalmazandó. Bár ez a javaslat elsősorban a nőket aránytalanul sújtó erőszak típusokra összpontosít, nem zárja ki a férfiak és a nem bináris személyek jogait abban az esetben, ha ilyen erőszak – többek között kapcsolati erőszak – áldozataivá válnak.

Ez a fejezet a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak bejelentésére vonatkozó szabályokat tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen bűncselekményeket könnyen bíróság elé lehessen állítani (16. cikk). Ez magában foglalja az ilyen bejelentések gyors feldolgozását és az ilyen bűncselekmények bejelentésének ösztönzését, például oly módon, hogy egyes esetekben megszünteti a titoktartási szabályok által támasztott akadályokat, biztosítja, hogy a gyermekek könnyen bejelenthessék a bűncselekményeket, és biztosítja, hogy az okmányokkal nem rendelkező személyek és a bizonytalan tartózkodási jogosultsággal rendelkező személyek ne féljenek az erőszak bejelentésétől. Ez utóbbi szempont semmilyen módon nem vezeti be ezen irányelvbe a tartózkodási jogálláshoz való jogot az erőszakot bejelentő személyek számára. A 17. cikk biztosítja a bűncselekmények hatékony kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását, a megfelelő szakértelem és erőforrások meglétét, valamint a szexuális kényszerítésnek minősülő bűncselekmények hivatalból történő üldözését. Ez a fejezet egyedi kockázatértékelést vezet be az áldozatok védelmi és támogatási szükségleteinek azonosítása céljából (18. és 19. cikk). Ezt az értékelést az áldozatok jogairól szóló irányelv szerinti, meglévő egyéni értékelés szerves részeként kell értelmezni, és azt a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak sajátos igényeihez kell igazítani. A 20. cikk kötelezettségeket állapít meg annak biztosítására, hogy az áldozatokat megfelelő támogató szolgálatokhoz irányítsák, például annak biztosításával, hogy a támogatási szolgáltatások proaktívan elérjék az áldozatokat. Ugyanakkor e cikk célja az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés biztosítása. Ez a fejezet továbbá előírja, hogy a tagállamoknak rendelkezniük kell a kilakoltatási és a védelmi határozatokról az áldozatok hatékony védelmének biztosítása érdekében (21. cikk). A 22. cikk úgy rendelkezik, hogy az áldozat múltbeli szexuális magatartásával kapcsolatos esetleges kérdéseket ki kell zárni a nyomozásokból és a bírósági eljárásokból, a védelemhez való jog sérelme nélkül. Ez a fejezet azt a kötelezettséget is tartalmazza, hogy a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számára iránymutatásokat kell nyújtani annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatokkal az egész eljárás során megfelelően bánjanak, és hogy a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak eseteit megfelelően kezeljék (23. cikk). Ez a fejezet azt is előírja, hogy a nemzeti szervek – például az egyenlőséggel foglalkozó szervek – hatáskörrel rendelkeznek például a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak – a nőkkel szembeni megkülönböztetés mindkét súlyos formája – áldozatainak való segítségnyújtásra és tanácsadásra (24. cikk). Az ilyen szervek jogosultak arra is, hogy a büntetőeljárás során az áldozatok nevében eljárjanak, amennyiben azt szükségesnek ítélik. A 25. cikk biztosítja az online tartalmak eltávolítását az online erőszak bűncselekményeivel kapcsolatban, valamint a bírósági jogorvoslat lehetőségét az érintett felhasználók számára. Az áldozatok azon joga, hogy kártérítést követeljenek az elkövetőtől, a 26. cikk hatálya alá tartozik.

A **4. fejezet** az áldozatok támogatására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza, amelyeket az áldozatoknak a büntetőeljárás előtt, alatt és azt követően megfelelő ideig meg kell kapniuk. A 27. cikk meghatározza a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára speciális szolgáltatásokat nyújtó támogató szolgálatok konkrét szolgáltatásait, szabályait és egyedi erőforrásait. Ez a fejezet továbbá konkrét és azonnali támogatást biztosít a szexuális kényszerítés vagy szexuális erőszak esetén támogatást nyújtó áldozatsegítő központokban (28. cikk), valamint speciális támogatást nyújt a női nemi szervek megcsonkításának áldozatai számára (29. cikk). A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a munkahelyi szexuális zaklatás áldozatai igénybe vehessék a munkahelyen kívüli tanácsadási szolgáltatásokat, beleértve a munkáltatóknak szóló tanácsadást arra vonatkozóan, hogy miként kezeljék megfelelően az ilyen bűncselekményeket (30. cikk). A tagállamoknak nemzeti segélyvonalakat kell létrehozniuk az áldozatok számára, és biztosítaniuk kell azok harmonizált uniós szintű számon való működését (31. cikk). Az áldozatok számára megkülönböztetés nélkül speciális menedékhelyeket vagy egyéb ideiglenes szálláshelyeket

kell rendelkezésre bocsátani annak biztosítása érdekében, hogy az erőszak elszenvedése után segítséget kapjanak az önálló életvitelhez való visszatérés terén (32. cikk). A tagállamoknak továbbá megfelelő védelmet és támogatást kell biztosítaniuk a gyermek áldozatok számára, figyelembe véve a gyermek mindennek felett álló érdekét (33. cikk). Ez magában foglalja azt is, hogy biztonságos férőhelyeket kell biztosítani azon gyermekek számára, akik meglátogatják a szülő elkövetőket, akik láthatási joggal rendelkeznek (34. cikk). A 35. cikk biztosítékokat nyújt a veszélyeztetett csoportokhoz tartozó áldozatok számára, például megkönnyíti a fogyatékossgal élő áldozatok hozzáférését.

Az **5. fejezet** rendelkezései a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak hatékony megelőzésére összpontosítanak. Ez magában foglalja a figyelemfelkeltő kampányok, kutatási és oktatási programok lefolytatásának, valamint a vonatkozó információk széles körű terjesztésének kötelezettségét (36. cikk). Azoknak a szakembereknek, akik a legnagyobb valószínűséggel kerülnek kapcsolatba az áldozatokkal, képzésben és célzott tájékoztatásban kell részesülniük. Ennek célja annak biztosítása, hogy az ilyen szakemberek megfelelő módon tudjanak reagálni és azonosítani az erőszak eseteit, valamint hogy a felelős szervezetek hatékonyan koordinálhassák fellépéseiket (37. cikk). A 38. cikk olyan intervenciós programokról rendelkezik, amelyek azon személyek önkéntes részvételére is rendelkezésre állnak, akik attól tartanak, hogy ilyen bűncselekményeket követnek el.

A **6. fejezet** a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos tagállami szakpolitikák összehangolására vonatkozó szabályokat, valamint az uniós szintű koordinációra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A nemzeti szakpolitikák egyszerűsítése és az ilyen típusú erőszakra való hatékony többszintű reagálás biztosítása érdekében a 39. cikk előírja a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki vagy hozzanak létre egy hivatalos szervet az e területre vonatkozó szakpolitikák koordinálására és felügyeletére. Ezt kiegészíti a 40. cikk szerinti kötelezettség, amely szerint biztosítani kell az áldozatok támogatásában részt vevő valamennyi szerv közötti hatékony koordinációt és együttműködést. A nem kormányzati szervezetek kulcsszerepet játszanak az áldozatok támogatásában és az erőszak megelőzésében. A 41. cikk alapján a tagállamoknak együtt kell működniük a nem kormányzati szervezetekkel, és konzultálniuk kell velük a vonatkozó szakpolitikákról. Az e javaslatban meghatározottak szerint az online erőszak megfelelő kezelésének biztosítása érdekében a tagállamoknak elő kell segíteniük, hogy a közvetítő szolgáltatók önszabályozó intézkedéseket hozzanak (42. cikk). A 43. cikk célja, hogy megkönnyítse a tagállamok közötti együttműködést a legjobb gyakorlatok cseréjének biztosítása érdekében, ezen irányelv lehető leghatékonyabb végrehajtása érdekében. Az adatgyűjtés és a kutatás elengedhetetlen a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak területére vonatkozó megfelelő szakpolitikai intézkedések kidolgozásához. Annak biztosítása érdekében, hogy uniós szinten összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre, a 44. cikk a tagállamokban történő adatgyűjtésre vonatkozó szabályokról rendelkezik. Tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének szakértelmére és az e területen folyó munkájára, támogatnia kell a tagállamokat egy közös módszertan kidolgozásában és az adatgyűjtésben.

A **7. fejezet** tartalmazza ezen irányelv záró rendelkezéseit. A 45. cikk módosítja a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelvet annak érdekében, hogy biztosítsa a koherenciát azáltal, hogy bevezeti a szexuális célból történő behatolás bűncselekményét, és egyértelművé teszi, hogy azok a körülmények, amelyek között a beleegyezési korhatárt meghaladó gyermek nem adhatja meg érvényesen a beleegyezést, magukban foglalják az e javaslat 5. cikkében említett körülményeket is. A 46. cikk a védelem szintjére, a 47. cikk pedig a tagállamok jelentéstételi kötelezettségeire vonatkozik. A 48. cikk tisztázza a más irányelvekkel való kapcsolatot, és érinthetlenségi záradékokat tartalmaz. Ez a cikk egyértelművé teszi, hogy a

rendelkezések az áldozatok jogairól szóló irányelv, az emberkereskedelem elleni irányelv, a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelv és (a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályjavaslat) rendelkezései mellett alkalmazandók. Ez azt jelenti, hogy az áldozatoknak részesülniük kell a rájuk vonatkozó valamennyi irányelv védelmének előnyeiből. A 49. cikk csökkentést kizáró rendelkezést foglal magában. Az 50. cikk ezen irányelv átültetésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Az 51. cikk meghatározza az irányelv hatálybalépésének időpontját, az 52. cikk pedig meghatározza, hogy kinek a címzettje.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (2) bekezdésére, valamint 83. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Ezen irányelv célja, hogy átfogó keretet biztosítson a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni hatékony küzdelemhez az egész Unióban. Ennek érdekében megerősít és bevezet intézkedéseket a következő területeken: a vonatkozó bűncselekményi tényállások és büntetések meghatározása, az áldozatok védelme és az igazságszolgáltatáshoz való jog, az áldozatok támogatása, megelőzés, koordináció és együttműködés.
- (2) A nők és férfiak közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség az Unió alapvető értékei, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 21. és 23. cikkében rögzített alapvető jogok. A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak veszélyezteti ezeket az elveket, és aláássa a nők és lányok egyenlőséghez való jogát az élet minden területén.
- (3) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt olyan alapvető jogokat, mint az emberi méltósághoz való jog, a személy életéhez és sérthetetlenségéhez való jog, az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalma, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog, a személyes adatok védelme, valamint a gyermekek jogai.
- (4) Ezt az irányelvet a nők elleni erőszaknak vagy a kapcsolati erőszaknak minősülő, az uniós vagy a nemzeti jog alapján büntetendő cselekményekre kell alkalmazni. Ez magában foglalja az ezen irányelvben meghatározott bűncselekményeket, nevezetesen a szexuális kényszerítést, a női nemi szervek megcsönkítését, az intim vagy manipulált anyagok beleegyezés nélküli megosztását, az internetes fenyegető zaklatást, az internetes zaklatást, az erőszakra vagy gyűlöletre való internetes uszítást, valamint azokat a bűncselekményeket, amelyek más uniós eszközök, különösen a 2011/36/EU²

¹ HL C , , . o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

és a 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³ hatálya alá tartoznak, amelyek meghatározzák a gyermekek szexuális kizsákmányolásával és a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekményeket. Végül, a nemzeti jog szerinti egyes bűncselekmények a nők elleni erőszak fogalommeghatározása alá tartoznak. Ide tartoznak az olyan bűncselekmények, mint a nőgyilkosság, a szexuális zaklatás, a szexuális bántalmazás, a zaklatás, a korai és kényszerházasság, a kényszerabortusz, a kényszersterilizáció és az online erőszak különböző formái, például az online szexuális zaklatás, az internetes megfélemlítés vagy a nyíltan szexuális tartalmak kényszerű küldése. A kapcsolati erőszak az erőszak olyan formája, amely a nemzeti jog alapján kifejezetten bűncselekménynek nyilvánítható, vagy amely a családon vagy a háztartáson belül, illetve a volt vagy jelenlegi házastársak között elkövetett bűncselekmények tárgyát képezheti.

- (5) Az ezen irányelv szerinti intézkedéseket úgy alakították ki, hogy kielégítsék a nők és lányok sajátos szükségleteit, mivel őket aránytalanul sújtják az ezen irányelv hatálya alá tartozó erőszakformák, nevezetesen a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak. Ez az irányelv azonban elismeri, hogy más személyek is az erőszak e formáinak áldozatává válhatnak, és részesülniük kell az abban foglalt intézkedések előnyeiből. Ezért az „áldozat” kifejezésnek biológiai vagy társadalmi nemtől függetlenül minden személyre vonatkoznia kell.
- (6) Kiszolgáltatottságuk miatt a nők elleni erőszaknak vagy a kapcsolati erőszaknak tanúivá váló gyermekek közvetlen érzelmi kárt szenvednek, ami kihat fejlődésükre. Ezért ezeket a gyermekeket áldozatnak kell tekinteni, és célzott védelmi intézkedésekben kell részesülniük.
- (7) A nők elleni erőszak a nőkkel szembeni strukturális megkülönböztetés tartós megnyilvánulása, amely a nők és férfiak közötti történelmi egyenlőtlenségekből ered. A nemi alapú erőszak olyan formája, amely elsődlegesen nőket és lányokat érint, és férfiak követik el. Azokban a társadalmilag kialakult szerepekben, viselkedésmintákban, tevékenységekben és attribútumokban gyökerezik, amelyeket egy adott társadalom a nők és férfiak kapcsán megfelelőnek ítél, és általánosan a „nemi” jelzővel illet.
- (8) A kapcsolati erőszak súlyos társadalmi probléma, amely gyakran rejtve marad. Súlyos pszichológiai és fizikai traumához vezethet, amely súlyos következményekkel jár, mivel az elkövető jellemzően az áldozatok előtt ismert személy, akiben az áldozat meg szeretne bízni. Az ilyen erőszak különböző formákat ölthet, ideértve a fizikai, szexuális, pszichológiai és gazdasági formákat is. kapcsolati erőszak következhet be, függetlenül attól, hogy az elkövető az áldozattal közös háztartásban él-e vagy élt-e közös háztartásban.
- (9) Az e bűncselekménytípusokhoz kapcsolódó sajátosságok fényében átfogó szabályokat kell megállapítani, amelyek célzottan kezelik a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak továbbra is fennálló problémáját, és kielégítik az ilyen erőszak áldozatainak sajátos szükségleteit. A meglévő uniós és nemzeti szintű rendelkezések elégtelennek bizonyultak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni hatékony küzdelemhez és azok megelőzéséhez. A 2011/36/EU és a 2011/93/EU irányelv

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.).

különösen az ilyen erőszak konkrét formáira összpontosít, míg a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ meghatározza a bűncselekmények áldozataira vonatkozó általános keretet. Bár a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára bizonyos biztosítékokat nyújt, nem rendelkezik konkrét szükségleteik kielégítéséről.

- (10) Ez az irányelv támogatja a tagállamok által a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelem és azok megelőzése érdekében tett nemzetközi kötelezettségvállalásokat, különösen a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményt (CEDAW)⁵, valamint adott esetben az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (a továbbiakban: Isztambuli Egyezmény)⁶, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munka világában tapasztalható erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló, 2019. június 21-én Genfben aláírt egyezményét.
- (11) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak súlyosbítható, ha a nem és a megkülönböztetés egyéb, az uniós jog által tiltott okain – nevezetesen nemzetiségen, fajon, bőrszínen, etnikai vagy társadalmi származáson, genetikai tulajdonságokon, nyelven, valláson vagy meggyőződésen, politikai vagy más véleményen, nemzeti kisebbséghez tartozáson, vagyoni helyzeten, születésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon – alapuló megkülönböztetéssel párosul. A tagállamoknak ezért kellő figyelmet kell fordítaniuk az ilyen interszekcionális diszkrimináció által érintett áldozatokra azáltal, hogy egyedi intézkedéseket hoznak arra az esetre, ha a megkülönböztetés interszekcionális formái jelen vannak. Különösen a leszbikus, biszexuális, transznemű, nem bináris, interszexuális és queer (LBTIQ) nők, a fogyatékossgal élő nők és a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó nők esetében fokozott a nemi alapú erőszak előfordulásának kockázata.
- (12) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatait fokozottan fenyegeti a megfélemlítés, a megtorlás, valamint a másodlagos és újbóli viktimizáció veszélye. Ezért különös figyelmet kell fordítani ezekre a kockázatokra, valamint arra, hogy meg kell védeni az ilyen áldozatok méltóságát és testi épségét.
- (13) A szexuális kényszerítés az egyik legsúlyosabb bűncselekmény, amely sérti valamely személy nemi integritását, és aránytalanul sújtja a nőket. Ez az elkövető és az áldozat közötti erőviszonyok kiegyensúlyozatlanságával jár, ami lehetővé teszi az elkövető számára, hogy szexuálisan kizsákmányolja az áldozatot olyan célokból, mint a személyes megelégedés, az erőfölény érvényesítése, a társadalmi elismerés megszerzése, az előmenetel vagy esetleg anyagi haszonszerzés. Számos tagállam továbbra is erőszak, fenyegetés vagy kényszerítés alkalmazását írja elő a szexuális kényszerítés bűncselekménye fennállásának megállapításához. Más tagállamok kizárólag arra a feltételre hivatkoznak, hogy az áldozat nem járult hozzá a szexuális cselekményhez. Csak ez utóbbi megközelítés biztosítja az áldozatok nemi integritásának teljes körű védelmét. Ezért a nők elleni szexuális kényszerítés

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

⁵ [Egyezmény a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről](#) (CEDAW), UNGA, 1979.

⁶ [Az Európa Tanács Egyezménye a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről](#) (Isztambuli Egyezmény), Európa Tanács, 2011.

bűncselekményének tényállási elemeivel Unió-szerte egyenlő védelmet kell biztosítani. .

- (14) A szexuális kényszerítésnek kifejezetten ki kell terjednie a szexuális behatolás valamennyi típusára, akár testrésszel, akár valamilyen tárggyal kerül rá sor. A beleegyezés hiányának a szexuális kényszerítés fogalommeghatározásának központi és meghatározó elemét kell képeznie, mivel annak elkövetésében gyakran nem játszik szerepet fizikai erőszak vagy erőfölény alkalmazása. A kezdeti beleegyezésnek a cselekmény során bármikor visszavonhatónak kell lennie, összhangban az áldozat szexuális autonómiájával, és nem vonhatja maga után automatikusan a jövőbeli cselekményekhez való hozzájárulást. A nem beleegyezésen alapuló szexuális behatolás akkor is szexuális kényszerítésnek minősül, ha azt házastárs vagy élettárs ellen követik el.
- (15) Ami a szexuális kényszerítést megvalósító bűncselekményeket illeti, azokat az elkövetőket, akiket korábban ugyanilyen jellegű bűncselekményekért ítélték el, kötelezni kell arra, hogy a visszaesés kockázatának csökkentése érdekében részt vegyenek az intervenciós programokban.
- (16) A női nemi szervek megcsonkítása által az áldozatokat ért helyrehozhatatlan és egész életen át tartó károk kezelése érdekében a büntetőjogban kifejezetten és megfelelően foglalkozni kell ezzel a bűncselekménnyel. A női nemi szervek megcsonkítása kizsákmányoló gyakorlat, amely lányok és nők nemi szerveire vonatkozik, és amelynek célja a nők és lányok feletti dominancia megőrzése és megerősítése, valamint a lányok és a nők szexualitásának társadalmi ellenőrzése. Néha gyermekházasság vagy kényszerházasság, illetve kapcsolati erőszak esetén hajtják végre. A női nemi szervek megcsonkítása hagyományos gyakorlat, amelyet egyes közösségek női tagjain végeznek el. Ki kell terjednie a nem orvosi okokból végzett gyakorlatokra is. A „kimetszés” kifejezés a klitorisz és a nagy ajkak részleges vagy teljes eltávolítására utal. Az „infibuláció” a nagy ajkak lezárását jelenti a nagy szeméremajkak részleges összevarrása révén a hüvelynyílás szűkítése érdekében. A „bármely más csonkítás végrehajtása” kifejezésnek a női nemi szervek minden egyéb fizikai módosítására kell vonatkoznia.
- (17) Szükség van a bűncselekmények és büntetések harmonizált fogalommeghatározására az online erőszak bizonyos formái tekintetében. Az online erőszak különösen a női politikusokat, újságírókat és emberijog-védőket célozza és érinti. Ez azzal a hatással járhat, hogy elhallgattatja a nőket, és akadályozza a férfiakkal egyenrangú társadalmi részvételüket. Az online erőszak aránytalanul sújtja a nőket és lányokat az oktatási környezetben, például az iskolákban és az egyetemeken, ami káros következményekkel jár a továbbtanulásukra és mentális egészségükre nézve, ami szélsőséges esetekben öngyilkossághoz vezethet.
- (18) Az információs és kommunikációs technológiák használata azzal a veszéllyel jár, hogy az online erőszak bizonyos formái könnyen, gyorsan és széles körben felerősödnek, ami az áldozat számára súlyos és tartós kárt okozhat vagy súlyosbíthatja azt. Az ilyen amplifikáció lehetőségét, amely az ezen irányelvben meghatározott számos online erőszak elkövetésének előfeltétele, tükröznie kell annak, hogy bizonyos anyagokat információs és kommunikációs technológiákon keresztül hozzáférhetővé kell tenni a végfelhasználók „sokasága” számára. A „sokaság” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az a szóban forgó technológiák jelentős számú végfelhasználójának elérését jelenti, lehetővé téve ezáltal az adott anyaghoz való jelentős hozzáférést és annak esetleges további terjesztését. Ezt a fogalmat a releváns körülmények

figyelembevételével kell értelmezni és alkalmazni, beleértve az adott anyag hozzáférhetővé tételéhez használt technológiákat és azokat az eszközöket, amelyeket ezek a technológiák az amplifikációra kínálnak.

- (19) Különösen a könnyű, gyors és széles körű terjesztésre és elkövetésre való hajlam, valamint intim jellege miatt az információs és kommunikációs technológiák segítségével az intim képek vagy videók és a szexuális tevékenységeket ábrázoló anyagok beleegyezés nélküli, számos végfelhasználó számára történő közzététele nagyon káros lehet az áldozatokra nézve. Az ezen irányelvben meghatározott bűncselekménynek ki kell terjednie az ilyen anyagok valamennyi típusára, így a képekre, fényképekre és videókra, beleértve a szexualizált képeket, hangklipeket és videoklipeket is. Olyan helyzetekre kell vonatkoznia, amikor az anyagnak számos végfelhasználó számára, információs és kommunikációs technológiákon keresztül történő hozzáférhetővé tétele az áldozat beleegyezése nélkül történik, függetlenül attól, hogy az áldozat beleegyezett-e az ilyen anyagok létrehozásába, vagy adott esetben továbbította azt egy adott személynek. A bűncselekménynek ki kell terjednie az anyag beleegyezés nélküli előállítására vagy – például képszerkesztéssel történő – manipulálására is, amelynek köszönhetően úgy tűnik, mintha egy másik személy szexuális tevékenységet folytatna, amennyiben az anyagot ezt követően információs és kommunikációs technológiákon keresztül, az adott személy beleegyezése nélkül hozzáférhetővé teszik számos végfelhasználó számára. Az ilyen előállításnak vagy manipulációnak magában kell foglalnia a „deepfake” előállítását, ahol az anyag érzékelhetően hasonlít egy létező személyre, tárgyra, helyszínre vagy más szervezetre vagy eseményre, más személy szexuális tevékenységeit ábrázolja, és mások számára hamisan hitelesnek vagy valódinak tűnik. A szabályozásnak az ilyen magatartás áldozatainak hatékony védelme érdekében az ilyen magatartással való fenyegetésre is ki kell terjednie.
- (20) Az internetes fenyegető zaklatás az erőszak modern formája, amelyet gyakran családtagok vagy azonos háztartásban élő személyek ellen, vagy akár korábbi partnerek vagy ismerősök követnek el. Az elkövető jellemzően visszaél a technológiával, hogy fokozza a kényszerítő és ellenőrző magatartást, manipulációt és megfigyelést, ezáltal növelve az áldozat félelmét, szorongását és a barátoktól és családtól való fokozatos elszigetelődését. Ezért minimumszabályokat kell megállapítani az internetes fenyegető zaklatásra vonatkozóan. Az internetes fenyegető zaklatás bűncselekményének ki kell terjednie az áldozat beleegyezése vagy jogi engedélye nélkül, információs és kommunikációs technológiák segítségével történő folyamatos megfigyelésre. Ezt az áldozat személyes adatainak kezelésével, például személyazonosság-lopással vagy az ilyen adatoknak a különböző közösségimédia- vagy üzenetküldő platformjain, e-mailjén és telefonján történő lehallgatásával, jelszók ellopásával vagy a magánterületeikhez való hozzáférés érdekében az eszközeik feltörésével, földrajzi helymeghatározási alkalmazások – többek között stalkerware (nyomkövető szoftverek) – telepítésével vagy eszközeik ellopásával lehet megvalósítani. Ezenkívül a fenyegető zaklatásnak ki kell terjednie az áldozatoknak a dolgok internetén keresztül csatlakoztatott technológiai eszközök, például intelligens otthoni készülékek segítségével történő, az adott személy beleegyezése vagy engedélye nélküli nyomon követésére is.
- (21) Az internetes zaklatás bűncselekményére vonatkozóan minimumszabályokat kell megállapítani annak érdekében, hogy ellensúlyozzák a harmadik felekkel szembeni olyan támadás indítását vagy a más személy ellen irányuló olyan támadásban való részvételt, amelynek keretében számos végfelhasználó számára fenyegetést jelentő

vagy sértő anyagot tesznek hozzáférhetővé. Az ilyen széles körű támadások – beleértve az összehangolt internetes zaklatási támadásokat is – offline támadásig fajulhatnak, vagy jelentős pszichológiai sérülést okozhatnak, és szélsőséges esetekben az áldozat öngyilkosságához vezethetnek. Gyakran kiemelkedő (női) politikusokat, újságírókat vagy más jól ismert személyeket céloznak meg, de különböző helyzetekben, például kampuszokon vagy iskolákban is előfordulhatnak. Az ilyen online erőszakkal különösen akkor kell foglalkozni, ha a támadások széles körben fordulnak elő, például jelentős számú ember által elkövetett, halmozott zaklatás formájában.

- (22) Az internet és a közösségi média használatának növekedése az elmúlt években az erőszakra és gyűlöletre való nyilvános uszítás – többek között biológiai vagy társadalmi nemen alapuló uszítás – meredek növekedéséhez vezetett. A gyűlöletbeszéd digitális szón keresztüli egyszerű, gyors és széles körű megosztását erősíti az internet gátlástalanító hatása, mivel a feltételezett internetes anonimitás és a büntetlenség érzése csökkenti az ilyen beszédmód alkalmazásának akadályozását. A nők gyakran a szexista és nőgyűlölő online gyűlölet célpontjai, ami offline gyűlölet-bűncselekményig fajulhat. Ezt már korai szakaszban fel kell tartóztatni. Az ilyen típusú felbujtásban használt nyelv nem mindig utal közvetlenül a megcélzott személy(ek) biológiai vagy társadalmi nemére, de a torzult motiváció levezethető a felbujtás általános tartalmából vagy kontextusából.
- (23) Az erőszakra vagy gyűlöletre való online felbujtás bűncselekménye azt feltételezi, hogy a felbujtást nem tisztán magánkörnyezetben, hanem nyilvánosan, információs és kommunikációs technológiák alkalmazásával fejezik ki. Ezért az irányelvnek elő kell írnia a nyilvánosság számára történő terjesztést, amelyet úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja egy adott, erőszakra vagy gyűlöletre uszító anyag információs és kommunikációs technológiák révén potenciálisan korlátlan számú személy számára történő hozzáférhetővé tételét, nevezetesen az anyag felhasználók számára való általánosan könnyű hozzáférhetőségét anélkül, hogy az anyagot rendelkezésre bocsátó személy részéről további cselekvésre lenne szükség, függetlenül attól, hogy ezek a személyek ténylegesen hozzáférnek-e a szóban forgó információhoz. Ennek megfelelően, ha az anyaghoz való hozzáférés regisztrációt vagy felhasználói csoporthoz való csatlakozás engedélyezését teszi szükségessé, az csak akkor tekintendő nyilvános terjesztésnek, ha az anyaghoz hozzáférni kívánó felhasználókat automatikusan regisztrálják, vagy csatlakozásukat arra vonatkozó emberi döntés vagy válogatás nélkül engedélyezik, hogy kinek biztosítanak hozzáférést. Annak értékelése során, hogy az anyag gyűlöletre vagy erőszakra való uszításnak minősül-e, az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a Charta 11. cikkében foglalt, a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető jogokat.
- (24) Az áldozatok számára lehetővé kell tenni, hogy könnyen bejelenthessék a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bűncselekményeit anélkül, hogy másodlagos vagy újbóli viktimizációnak lennének kitéve. E célból a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítaniuk arra, hogy az ilyen bűncselekmények bejelentése céljából online vagy más információs és kommunikációs technológiákon keresztül panaszt lehessen benyújtani. Az online erőszak áldozatai számára lehetővé kell tenni, hogy feltöltsék a bejelentésükkel kapcsolatos anyagokat, például az állítólagos erőszakos magatartásról készült képernyőfelvételeket.
- (25) A kapcsolati erőszak és a nők elleni erőszak esetében, különösen, ha közeli családtagok vagy élettársak követik el, az áldozatokat az elkövető olyan kényszerrel sújthatja, hogy félnek attól, hogy az illetékes hatóságokhoz forduljanak, még akkor is,

ha az életük veszélyben van. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy titoktartási szabályaik ne akadályozzák az érintett szakembereket, például az egészségügyi szakembereket abban, hogy bejelentést tegyenek az illetékes hatóságoknak, amennyiben alapos okkal feltételezik, hogy az áldozat élete súlyos fizikai sérülés közvetlen veszélyének van kitéve. Hasonlóképpen, a kapcsolati erőszak vagy a gyermekeket érintő, nők elleni erőszak eseteit gyakran csak olyan harmadik felek fedik fel, akik a gyermek szokatlan magatartásáról vagy az őt ért fizikai ártalmakról számolnak be. A gyermekeket hatékonyan meg kell védeni az erőszak ilyen formáitól, és haladéktalanul megfelelő intézkedéseket kell hozni. Ezért a gyermek áldozatokkal vagy potenciális gyermek áldozatokkal kapcsolatba kerülő érintett szakembereket – beleértve az egészségügyi vagy oktatási szakembereket is – a titoktartás nem korlátozhatja, amennyiben alapos okkal feltételezik, hogy a gyermek ellen ezen irányelv alapján súlyos erőszakos cselekményeket követtek el, vagy további súlyos cselekmények várhatók. Amennyiben a szakemberek ilyen erőszakos esetekről számolnak be, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ne vonják felelősségre őket a titoktartás megsértése miatt.

- (26) Az olyan esetekben, amikor az áldozat gyermek, biztonságos és gyermekbarát bejelentési eljárásokat kell kialakítani annak érdekében, hogy kezelni lehessen a bejelentések elmaradását. Ez magában foglalhatja az illetékes hatóságok általi egyszerű és közérthető nyelven történő kikérdezést is.
- (27) A nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos panaszok feldolgozásának késedelve különös kockázatot jelenthet az áldozatok számára, mivel még mindig közvetlen veszélyben lehetnek, mivel az elkövetők gyakran közeli családtagok vagy háztársak. Ezért az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell az ilyen bűncselekmények kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához szükséges megfelelő szakértelemmel és hatékony vizsgálati eszközökkel.
- (28) A kapcsolati erőszak és a nők elleni erőszak áldozatai jellemzően azonnali védelemre vagy különleges támogatásra szorulnak, például a párkapcsolati erőszak esetében, ahol a visszaesés aránya általában magas. Ezért az illetékes hatóságok és az áldozat közötti kapcsolatfelvételt követően, vagy amint felmerül annak gyanúja, hogy az adott személy nők elleni erőszak vagy kapcsolati erőszak áldozata, egyéni értékelést kell végezni az áldozat védelmi szükségleteinek azonosítása érdekében. Erre azt megelőzően kerülhet sor, hogy az áldozat hivatalosan bejelentette a bűncselekményt, vagy proaktívan, ha egy harmadik fél jelenti be a bűncselekményt.
- (29) Az áldozat védelmi és támogatási szükségleteinek értékelésekor az elsődleges szempont az áldozat biztonságának védelme és a testre szabott támogatás nyújtása kell, hogy legyen, figyelembe véve többek között az áldozat egyéni körülményeit. A különös figyelmet igénylő körülmények közé tartozhat az áldozat terhessége, illetve az áldozatnak az elkövetőtől való függősége vagy a vele való kapcsolata.
- (30) Az áldozatok átfogó támogatásának és védelmének biztosítása érdekében valamennyi illetékes hatóságot és érintett szervet – nem kizárólag a bűnüldöző és igazságügyi hatóságokat – be kell vonni az áldozatokat érintő kockázatok értékelésébe és a megfelelő támogatási intézkedésekbe a tagállamok által kiadott egyértelmű iránymutatások alapján. Ezeknek az iránymutatásoknak tartalmazniuk kell az elkövetőtől vagy gyanúsítottól eredő kockázat értékelésekor figyelembe veendő tényezőket, beleértve azt a megfontolást is, hogy a kisebb bűncselekményekkel vádolt gyanúsítottak ugyanolyan valószínűséggel veszélyesek, mint a súlyosabb

bűncselekmények elkövetésével vádolt gyanúsítottak, különösen kapcsolati erőszak és fenyegető zaklatás esetén.

- (31) A másodlagos és újbóli viktimizációval, a megfélemlítéssel és a megtorlással szembeni kiszolgáltatottságuk miatt, valamint amiatt, hogy érzelmi ártalmak érik fejlődésüket, az áldozat gyermekei számára ugyanazokat a védelmi intézkedéseket kell biztosítani, mint amelyeket az áldozat számára biztosítanak. Az áldozat által eltartott egyéb személyek, például a fogyatékossgal élő felnőttek vagy az olyan idősebb eltartott felnőttek, akiknek az áldozat gondozást nyújt, hasonló érzelmi károsodást szenvedhetnek el, és ezért ugyanazokat a védelmi intézkedéseket kell biztosítani számukra.
- (32) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai gyakran külön támogatásra szorulnak. Annak biztosítása érdekében, hogy a segítségre vonatkozó felajánlást ténylegesen megkapják, az illetékes hatóságoknak az áldozatokat megfelelő támogató szolgálatokhoz kell irányítaniuk. Erre különösen akkor kell, hogy sor kerüljön, ha az egyéni értékelés az áldozat sajátos támogatási szükségleteit tárta fel. Ebben az esetben a támogató szolgálatok számára lehetővé kell tenni, hogy az áldozat beleegyezése nélkül is megszólítsák az áldozatot. A kapcsolódó személyes adatok illetékes hatóságok általi kezelése tekintetében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azok az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke (2) és (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a jogszabályokon alapuljanak⁷. Az ilyen jogszabályoknak magukban kell foglalniuk a személyes adatokra vonatkozó garanciákat, amelyek tiszteletben tartják a személyes adatok védelméhez való jog lényeges tartalmát, valamint megfelelő és konkrét intézkedéseket kell előírniuk az egyének alapvető jogainak és érdekeinek védelme érdekében. Amennyiben az illetékes hatóságok továbbítják az áldozatok személyes adatait az áldozat továbbírányítását segítő támogató szolgálatoknak, biztosítaniuk kell, hogy a továbbított adatok a szolgálatoknak az eset körülményeiről való tájékoztatásához szükséges mértékre korlátozódjanak, hogy az áldozatok megfelelő támogatásban és védelemben részesüljenek.
- (33) A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák a kilakoltatási, távoltartási és védelmi határozatok rendelkezésre állását az áldozatok és az általuk eltartott személyek hatékony védelme céljából.
- (34) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azonnali veszélyhelyzetben, például olyan esetekben, amikor közvetlen kár áll fenn, vagy már bekövetkezett, és valószínűleg ismét bekövetkezik, kilakoltatási végzést lehessen kibocsátani.
- (35) A védelmi határozatok magukban foglalhatják az elkövető vagy a gyanúsított bizonyos helyekre való bejutásának megtiltását; az áldozattal vagy az eltartottal az előírt távolságnál közelebbi megközelítésének vagy a velük –többek között online interfészek használata révén – való kapcsolatfelvétel tilalmát, valamint szükség esetén tűzfegyverek vagy halálos fegyverek tartásának tilalmát.
- (36) A kilakoltatási, távoltartási és védelmi határozatok hatékonyságának biztosítása érdekében az ilyen határozatok megsértése szankciókat von maga után. Ezek a szankciók büntetőjogi vagy egyéb jogi jellegűek lehetnek, és szabadságvesztést,

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (EGT-vonatkozású szöveg) ([HL L 119., 2016.5.4., 1. o.](#)).

pénzbírságot vagy bármely más, hatékony, arányos és visszatartó erejű jogi szankciót is magukban foglalhatnak.

- (37) Az áldozatok hitelességének és beleegyezésük hiányának megkérdőjelezését célzó, múltbeli szexuális magatartásra vonatkozó bizonyítékok bemutatása a szexuális erőszak eseteiben, különösen a szexuális kényszerítés eseteiben megerősítheti az áldozatokra vonatkozó káros sztereotípiák állandósulását, és ismételt vagy újbóli viktimizációhoz vezethet. Ezért – a védelemhez való jog sérelme nélkül – az áldozat múltbeli szexuális magatartásával kapcsolatos kérdések, tájékoztatáskérések és bizonyítékok nem engedélyezhetők a nyomozások és a bírósági eljárások során.
- (38) Tekintettel a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak bűncselekményeinek összetettségére és súlyosságára, valamint az áldozatok sajátos támogatási szükségleteire, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kijelölt szervek biztosítsák a további támogatást és az ilyen bűncselekmények megelőzését. Tekintettel a nemen alapuló megkülönböztetés terén szerzett szakértelmükre, a 2004/113/EK⁸, a 2006/54/EK⁹ és a 2010/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹⁰ összhangban létrehozott, egyenlőséggel foglalkozó nemzeti szervek megfelelő helyzetben vannak a feladatok ellátásához. Ezen túlmenően az ilyen szerveknek jogosultnak kell lenniük arra, hogy az áldozatok jóváhagyásával a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak valamennyi formájának áldozatai nevében vagy támogatása érdekében bírósági eljárásokban eljárjanak, ideértve a kártérítés iránti kérelmet és a jogellenes online tartalom eltávolítását is. Ennek magában kell foglalnia azt a lehetőséget is, hogy több áldozat nevében vagy érdekében együttesen lépjenek fel. Annak érdekében, hogy a szervek hatékonyan el tudják látni feladataikat, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy elegendő emberi és pénzügyi erőforrással rendelkezzenek.
- (39) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó egyes bűncselekmények az újbóli, elhúzódó vagy akár folyamatos viktimizáció fokozott kockázatát hordozzák magukban. Ez a kockázat különösen az olyan bűncselekmények esetében merül fel, amelyek bizonyos anyagoknak az információs és kommunikációs technológiákon keresztül, végfelhasználók sokasága számára történő hozzáférhetővé tételével járnak, online erőszakból erednek, figyelembe véve az ilyen anyagok széles körben történő terjesztésének egyszerűségét és gyorsaságát, valamint az ilyen anyagok eltávolítása során gyakran felmerülő nehézségeket. Ez a kockázat jellemzően a bűnösséget megállapító ítéletet követően is fennáll. Ezért az ilyen bűncselekmények áldozatai jogainak hatékony védelme érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a szóban forgó anyagok eltávolítására. Tekintettel arra, hogy a forrásnál történő eltávolítás nem mindig megvalósítható, például az eltávolításra irányuló határozat végrehajtásával vagy kikényszerítésével kapcsolatos jogi vagy gyakorlati nehézségek miatt, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy intézkedéseket irjanak elő az ilyen anyagokhoz való hozzáférés megszüntetésére.

⁸ A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról ([HL L 373., 2004.12.21., 37. o.](#)).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (átdolgozott szöveg) ([HL L 204., 2006.7.26., 23. o.](#)).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/41/EU irányelve (2010. július 7.) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről ([HL L 180., 2010.7.15., 1. o.](#)).

- (40) Ezen intézkedéseknek magukban kell foglalniuk különösen a nemzeti igazságügyi hatóságok felhatalmazását arra, hogy a közvetítő szolgáltatók számára a szóban forgó anyag egy vagy több konkrét elemének eltávolítására vagy az azokhoz való hozzáférés megszüntetésére vonatkozó határozatokat bocsássonak ki. Ezeket a határozatokat az áldozat kellően indokolt és megalapozott kérésére kell kibocsátani. Tekintettel arra, hogy ezek az anyagok milyen gyorsan terjeszthetők az interneten, és mennyi időt vehet igénybe az adott bűncselekmények elkövetésével gyanúsított személyekkel szembeni büntetőeljárás lezárása, az áldozatok jogainak hatékony védelme érdekében biztosítani kell annak lehetőségét, hogy bizonyos feltételek mellett ideiglenes intézkedések útján ilyen határozatokat bocsássonak ki, még a büntetőeljárás befejezése előtt is.
- (41) Az eltávolításra vagy a hozzáférés megszüntetésére irányuló bármely ilyen intézkedés – beleértve különösen az ilyen határozatokat – érintheti az áldozatoktól eltérő felek, például az anyagot szolgáltató személyek, azon közvetítő szolgáltatók, amelyek szolgáltatásait igénybe lehet venni, valamint e szolgáltatások végfelhasználóinak jogait és érdekeit, valamint a közérdeket. Ezért biztosítani kell, hogy ezeket a határozatokat és egyéb intézkedéseket csak átlátható módon lehessen meghozni, és hogy megfelelő biztosítékok álljanak rendelkezésre annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is a szükséges és arányos mértékre korlátozódjanak, biztosított legyen a jogbiztonság, valamennyi érintett fél a nemzeti joggal összhangban gyakorolhassa a hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogát, és méltányos egyensúly álljon fenn valamennyi érintett jog és érdek között, beleértve valamennyi érintett fél alapvető jogait, a Chartával összhangban. A szóban forgó jogok és érdekek gondos, eseti alapon történő súlyozása különösen fontos az ideiglenes intézkedések meghozatalával kapcsolatos eljárásokban. Ezeket a határozatokat főszabályként a cselekvésre legalkalmasabb konkrét közvetítő szolgáltatónak kell címezni, különösen a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára gyakorolt esetleges negatív hatások korlátozása érdekében.
- (42) Ezen irányelvnek a releváns anyagok eltávolítására és hozzáférhetetlenné tételére irányuló határozatokra és egyéb intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseinek érintetlenül kell hagyniuk a(z) XX/YYYY rendelet *[a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletjavaslat]* vonatkozó szabályait. E határozatoknak meg kell felelniük különösen a nyomon követésre vagy aktív tényfeltáró tevékenységre irányuló általános kötelezettségek előírására vonatkozó tilalomnak, valamint az említett rendeletnek a jogellenes online tartalom eltávolítására irányuló határozatokra vonatkozó konkrét követelményeinek.
- (43) Figyelembe véve azoknak az anyagoknak a vonatkozó büntetőjogi bűncselekmények kivizsgálása vagy büntetőeljárás alá vonása szempontjából felmerülő potenciális jelentőségét, amelyek az ezen irányelv alapján az eltávolításuk vagy az azokhoz való hozzáférés megszüntetése érdekében hozott határozatok vagy egyéb intézkedések tárgyát képezhetik, meg kell tenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok szükség esetén beszerezhessék vagy biztonságba helyezhessék az ilyen anyagokat. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják például azt, hogy az érintett közvetítő szolgáltatókat arra kötelezik, hogy az anyagot továbbítsák az említett hatóságoknak, vagy az anyagot a szükséges mértéket meg nem haladó, korlátozott ideig megőrizték. Minden ilyen intézkedésnek biztosítania kell az anyag biztonságát, az észszerű mértékre kell korlátozódnia, és meg kell felelnie a személyes adatok védelmére vonatkozó, hatályos szabályoknak.

- (44) A másodlagos viktimizáció elkerülése érdekében az áldozatok számára lehetővé kell tenni, hogy a büntetőeljárás során kártérítést kapjanak. Az elkövető által fizetendő kártérítésnek teljesnek kell lennie, és azt nem szabad rögzített felső határral korlátozni. Ki kell terjednie az áldozatok által elszenvedett valamennyi sérelemre és traumára, valamint a károk kezelése során felmerülő költségekre, beleértve többek között a terápiás költségeket, az áldozat foglalkoztatási helyzetére gyakorolt hatást, a jövedelemkiesést, a pszichológiai károkat és a méltóság megsértése miatti nem vagyoni kárt. A kártérítés összegének tükröznie kell, hogy a kapcsolati erőszak áldozatainak esetleg ki kell szakadniuk az életükből azért, hogy biztonságos környezetet találjanak, ami a foglalkoztatás esetleges megváltozásával, a gyermekek más iskolába való beíratásával vagy akár új személyazonosság megteremtésével járhat.
- (45) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak a büntetőeljárás előtt, alatt és után megfelelő ideig segítséget és támogatást kell nyújtani, például akkor, ha az erőszak súlyos fizikai vagy pszichológiai következményeinek kezeléséhez továbbra is orvosi ellátásra van szükség, vagy ha az áldozat biztonsága veszélyben van, különösen az áldozat által az említett eljárás során tett nyilatkozatok miatt.
- (46) A támogató szakszolgálatoknak támogatást kell nyújtaniuk a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formájának, többek között a szexuális erőszaknak, a női nemi szervek megcsonkításának, a kényszerházasságnak, a kényszerabortusznak és sterilizálásnak, a szexuális zaklatásnak és az online erőszak különböző formáinak áldozatai számára.
- (47) A szakszerű támogatásnak az áldozatok sajátos szükségleteihez igazított támogatást kell nyújtania, tekintet nélkül bármely hivatalos panaszra. Az említett szolgálatokat az általános áldozatsegítő szolgálatokon kívül, vagy azok szerves részeként kell biztosítani, mely utóbbiak a szaksegítséget nyújtó, már létező szervezetekhez is fordulhatnak. Szakértői támogatást nyújthatnak a nemzeti hatóságok, az áldozatokat segítő szervezetek vagy más nem kormányzati szervezetek. Elegendő emberi és pénzügyi erőforrást kell biztosítani számukra, és amennyiben a szolgáltatásokat nem kormányzati szervezetek nyújtják, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő finanszírozásban részesüljenek.
- (48) A kapcsolati erőszak és a nők elleni erőszak áldozatainak jellemzően több védelmi és támogatási szükségletük van. E problémák hatékony kezelése érdekében a tagállamoknak ezeket a szolgáltatásokat ugyanazon a helyszínen kell nyújtaniuk, vagy központi kapcsolattartó ponton keresztül kell koordinálniuk azokat. Annak biztosítása érdekében, hogy a távoli területeken élő vagy az ilyen központokat fizikailag megközelíteni nem képes áldozatok is elérhetővé váljanak, a tagállamoknak online hozzáférést kell biztosítaniuk az ilyen szolgáltatásokhoz. Ehhez létre kell hozni egy egységes és naprakész weboldalt, ahol a rendelkezésre álló támogatási és védelmi szolgáltatásokra vonatkozó valamennyi releváns információ és az azokhoz való hozzáférés biztosított (egyablakos online hozzáférés). A honlapnak meg kell felelnie a fogyatékossággal élő személyekre vonatkozó akadálymentességi követelményeknek.
- (49) A segítő szakszolgálatokat, köztük a menedékhelyeket és a szexuális erőszak áldozatai számára fenntartott krízisközpontokat alapvető fontosságúnak kell tekinteni válságok és szükségállapotok idején, többek között egészségügyi válságok alatt is. Ezeket a szolgáltatásokat továbbra is biztosítani kell ilyen helyzetekben, amikor a kapcsolati erőszak és a nők elleni erőszak gyakoribbá válik.
- (50) A szexuális erőszak, többek között a szexuális kényszerítés traumatikus jellege különösen érzékeny reakálást tesz szükségessé a képzett és szakértő személyzet

részeről. Az ilyen típusú erőszak áldozatai azonnali orvosi ellátásra és traumakezelésre, valamint azonnali kriminalisztikai vizsgálatokra szorulnak a büntetőeljáráshoz szükséges bizonyítékok összegyűjtése érdekében. A szexuális erőszak áldozatai számára fenntartott krízisközpontoknak vagy a szexuális erőszak esetén támogatást nyújtó áldozatsegítő központoknak elegendő számban kell rendelkezésre állniuk, és azokat megfelelően el kell osztani az egyes tagállamok területén. Hasonlóképpen, a női nemi szervek megcsonkításának áldozatai, akik gyakran lányok, jellemzően célzott támogatásra szorulnak. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy célzott, az említett áldozatokra szabott támogatást nyújtsanak.

- (51) A munkahelyi zaklatást a 2004/113/EK, a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetésnek tekinti. Tekintettel arra, hogy a munkahelyi szexuális zaklatás jelentős negatív következményekkel jár mind az áldozatokra, mind a munkáltatókra nézve, külső tanácsadó szolgálatoknak kell tanácsot adni mind az áldozatok, mind a munkáltatók számára az ilyen esetek megfelelő kezelésére, az elkövető munkahelyről való eltávolítása tekintetében a munkáltató rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségekre, valamint a korai békéltetés lehetőségének biztosítására vonatkozóan, amennyiben az áldozat igényt tart erre.
- (52) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti segélyvonalak EU-szinten egységes számon [116016] működjenek, és ezt a számot széles körben hirdetniük kell ingyenesen, megszakítás nélkül, nyilvánosan elérhető hívószámként. A nyújtott támogatásnak magában kell foglalnia a válsággal kapcsolatos tanácsadást, és képesnek kell lennie arra, hogy személyes szolgáltatásokhoz, például menedékhelyekhez, tanácsadó központokhoz vagy a rendőrséghez továbbítsa az ügyet.
- (53) A menedékhelyek alapvető szerepet játszanak az áldozatok erőszakos cselekményekkel szembeni védelmében. A biztonságos tartózkodási hely biztosításán túl a menedékhelyeknek meg kell adniuk a szükséges támogatást az áldozatok egészségével, pénzügyi helyzetével és gyermekeik jólétével kapcsolatos problémák megoldásához, végső soron felkészítve az áldozatokat az önálló életre.
- (54) A gyermek áldozatokat érintő negatív következmények hatékony kezelése érdekében a gyermekeknek nyújtott támogatási intézkedéseknek magukban kell foglalniuk az életkornak megfelelő pszichológiai tanácsadást, szükség esetén a gyermekgyógyászati ellátással együtt, és ezeket biztosítani kell, amint az illetékes hatóságok alapos okkal feltételezik, hogy gyermekek – többek között az erőszak kiskorú tanúi – áldozatok lehettek. A gyermek áldozatoknak nyújtott támogatás során elsősorban a gyermekeknek a Charta 24. cikkében meghatározott jogait kell figyelembe venni.
- (55) Annak érdekében, hogy biztosított legyen a gyermekek biztonsága a láthatási joggal rendelkező, szülői felelősséget gyakorló elkövetővel vagy gyanúsítottal való esetleges találkozások során, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy felügyelet alatt álló semleges helyek – többek között gyermekvédelmi vagy gyermekjóléti hivatalok – álljanak rendelkezésre annak érdekében, hogy az ilyen látogatásokra a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva kerülhessen sor. Szükség esetén a látogatásokra gyermekvédelmi vagy gyermekjóléti tisztviselők jelenlétében kell sort keríteni. Amennyiben ideiglenes elhelyezésre van szükség, a gyermekeket elsősorban a szülői felelősség azon gyakorlójával együtt kell elhelyezni, aki nem az elkövető vagy a gyanúsított személy, például a gyermek anyjával. Mindig figyelembe kell venni a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- (56) A sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatoknak és a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak kockázatának kitett csoportoknak, például a fogyatékkal élő

nőknek, a függő tartózkodási jogosultsággal vagy engedéllyel rendelkező nőknek, az okmányokkal nem rendelkező migráns nőknek, a nemzetközi védelmet kérelmező nőknek, a fegyveres konfliktus elől menekülő nőknek, a hajléktalanság által érintett, a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó, vidéki területeken élő nőknek, a szexmunkásoknak, a fogva tartottaknak vagy az idősebb nőknek különleges védelemben és támogatásban kell részesülniük.

- (57) A fogyatékossgal élő nők aránytalanul nagy mértékben szembesülnek a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal, és fogyatékossguk miatt gyakran nehézségekbe ütköznek a védelmi és támogatási intézkedésekhez való hozzáférés terén. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy másokkal azonos alapon teljes mértékben élhessenek az ezen irányelvben meghatározott jogokkal, ugyanakkor kellő figyelmet kell fordítaniuk az ilyen áldozatok különleges kiszolgáltatottságára és arra, hogy valószínűleg nehézségekbe ütközhetnek a segítségkérés során.
- (58) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelem érdekében megelőző intézkedéseket, például figyelemfelhívó kampányokat hozzanak. A megelőzést a formális oktatásban is meg kell valósítani, különösen a szexuális felvilágosítás és a társadalmi-érzelmi kompetenciák megerősítése, az empátia, valamint az egészséges és tiszteletteljes kapcsolatok kialakítása révén.
- (59) A tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy megelőzzék a káros nemi sztereotípiák művelését, hogy meg lehessen szüntetni a nők alsóbbrendűségéről, illetve a nők és férfiak sztereotip szerepeiről alkotott elképzelést. Ide tartozhatnak olyan intézkedések is, amelyek célja annak biztosítása, hogy a kultúra, a szokások, a vallás, a hagyományok vagy a tisztesség ne szolgálhassanak a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bűncselekményeinek vagy az azokkal szembeni enyhébb fellépés igazolásaként. Tekintettel arra, hogy a gyermekek nagyon fiatal koruktól kezdve ki vannak téve a nemi szerepeknek, ami alakítja az öntudatukat, és befolyásolja tudományos és szakmai választásaikat, valamint a női és férfi szerepekkel kapcsolatos elvárásaikat egész életük során, már a koragyermekkori neveléstől és gondozástól kezdve alapvető fontosságú a nemi sztereotípiák kezelése.
- (60) Annak biztosítása érdekében, hogy a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatait azonosítsák és megfelelő támogatásban részesítsék, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az áldozatokkal valószínűleg kapcsolatba kerülő szakemberek képzésben és célzott tájékoztatásban részesüljenek. A képzéseknek ki kell terjedniük a megfélemlítés kockázatára és megelőzésére, az ismételt és másodlagos viktimizációra, valamint az áldozatok számára rendelkezésre álló védelmi és támogatási intézkedésekre. A munkahelyi szexuális zaklatás megelőzése és megfelelő kezelése érdekében a felügyeleti feladatokat ellátó személyeket is képzésben kell részesíteni. E képzéseknek ki kell terjedniük a munkahelyi szexuális zaklatással és a kapcsolódó pszichoszociális biztonsági és egészségügyi kockázatokkal kapcsolatos értékelésekre is, a 89/391/EGK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹¹ említettek szerint. A képzési tevékenységeknek ki kell terjedniük a harmadik felek által elkövetett erőszak kockázatára is. A harmadik fél által elkövetett erőszak olyan erőszakot jelent, amelyet

¹¹ Az Európai Parlament és Tanács 89/391/EEK irányelve (1989. június 12.) a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 183., 1989.6.29., 1. o.).

a munkavállalók a munkahelyen szenvednek el, azonban nem egy kolléga részéről, és olyan eseteket foglal magában, mint az ápolónők betegek általi szexuális zaklatása.

- (61) Az alacsony bejelentési arány ellensúlyozása érdekében a tagállamoknak kapcsolatba kell lépniük a bűnüldöző hatóságokkal különösen a káros nemi sztereotípiákkal kapcsolatos képzések kidolgozása, valamint a bűncselekmények megelőzése terén, tekintettel az erőszak veszélyének kitett csoportokkal és az áldozatokkal való jellemzően szoros kapcsolatukra.
- (62) Intervenciós programokat kell létrehozni a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak (ismételt) bűncselekményeinek megelőzése és minimálisra csökkentése érdekében. A programoknak kifejezetten arra kell irányulniuk, hogy megtanítsák a bűnelkövetőket vagy azokat, akik esetében fennáll a bűnelkövetés veszélye, hogyan tudnak erőszakmentes magatartást tanúsítani az interperszonális kapcsolatokban, és hogyan tudják ellensúlyozni az erőszakos viselkedési mintákat. A programoknak arra kell ösztönözniük az elkövetőket, hogy felelősséget vállaljanak cselekedeteikért, és vizsgálják meg a nőkkel szembeni hozzáállásukat és nézeteiket.
- (63) Annak biztosítása érdekében, hogy az ezen irányelvben foglalt, online erőszak áldozatai hatékonyan érvényesíthessék az ilyen bűncselekményekhez kapcsolódó jogellenes anyagok eltávolításához való jogukat, a tagállamoknak ösztönözniük kell a közvetítő szolgáltatók közötti együttműködést. Annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen anyagokat korai szakaszban feltárják és hatékonyan kezeljék, valamint hogy az ilyen bűncselekmények áldozatai megfelelő segítséget és támogatást kapjanak, a tagállamoknak elő kell segíteniük önkéntes jellegű önszabályozó intézkedések – például magatartási kódexek – létrehozását vagy a meglévők alkalmazását, beleértve az ilyen online erőszakkal kapcsolatos szisztematikus kockázatok felderítését, valamint a szolgáltatók érintett munkavállalóinak az ilyen erőszak megelőzése és az áldozatok segítése révén történő képzését.
- (64) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megfelelő kezelésére irányuló szakpolitikákat csak átfogó és összehasonlítható, lebontott adatok alapján lehet kidolgozni. A tagállami fejlemények hatékony nyomon követése és az összehasonlítható adatok hiányosságainak megszüntetése érdekében a tagállamoknak a Bizottság (Eurostat) harmonizált módszertana alapján rendszeresen felméréseket kell végezniük az adatgyűjtés és ezen adatoknak a Bizottság (Eurostat) részére történő továbbítása érdekében.
- (65) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az összegyűjtött adatok a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elterjedtségének és tendenciáinak nyomon követéséhez feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjanak, és új szakpolitikai stratégiákat kell kidolgozniuk ezen a területen. Az összegyűjtött adatok megosztásakor a személyes adatokat nem szabad feltüntetni.
- (66) A személyes adatok ezen irányelv alapján történő kezelését – beleértve a személyes adatok illetékes hatóságok általi cseréjét vagy továbbítását is – az (EU) 2016/679 rendelettel, az (EU) 2016/680¹² és a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről ([HL L 119., 2016.5.4., 89. o.](#)).

irányelvvel¹³ összhangban kell végezni. A személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek általi kezelését az (EU) 2018/1725¹⁴, az (EU) 2018/1727¹⁵ és az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁶ vagy bármely más alkalmazandó uniós adatvédelmi szabállyal összhangban kell végezni.

- (67) A 2011/93/EU irányelv a gyermekek szexuális zaklatásával kapcsolatos bűncselekményekről rendelkezik. A szexuális kényszerítés bűncselekménye tekintetében az ezen irányelvvel való összhang biztosítása érdekében ugyanolyan szintű védelmet kell biztosítani a beleegyezési korhatárt elérő gyermekek számára, és a beleegyezési korhatárt el nem érő gyermekek tekintetében külön bűncselekményt kell meghatározni. Ezért a 2011/93/EU irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.
- (68) Mivel ezen irányelv célját – a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak Unió-szerte, közös minimumszabályok alapján történő megelőzését és az azzal szembeni küzdelmet – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a tervezett intézkedések terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (69) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.] VAGY [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkének értelmében Írország {...-i levelében} kifejezte azon szándékát, hogy részt kíván venni ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában.]
- (70) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről ([HL L 295., 2018.11.21., 39. o.](#)).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1727 rendelete (2018. november 14.) az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről, ([HL L 295., 2018.11.21., 138. o.](#)).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről ([HL L 135., 2016.5.24., 53. o.](#)).

- (71) Az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor az európai adatvédelmi biztossal, aki [2022. XX. XX-án/-én] nyilvánított véleményt,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv szabályokat állapít meg a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzésére és leküzdésére. Minimumszabályokat határoz meg a következőkre vonatkozóan:

- a) bűncselekményi tényállások és büntetések meghatározása a nők és gyermekek szexuális kizsákmányolása és a kiberbűnözés területén;
- b) a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak valamennyi formájának áldozatait megillető jogok a büntetőeljárás előtt, alatt vagy után;
- c) az áldozatok védelme és az áldozatok támogatása.

2. cikk

Az erőszak fokozott kockázatának és konkrét kockázatoknak kitett áldozatok

- (1) Az ezen irányelv szerinti intézkedések végrehajtása során a tagállamok figyelembe veszik a nem és egyéb okokon alapuló megkülönböztetést elszenvedő áldozatokat érő erőszak megnövekedett kockázatát, hogy kielégítsék fokozott védelmi és támogatási szükségleteiket a 18. cikk (4) bekezdésében, a 27. cikk (5) bekezdésében és a 37. cikk (7) bekezdésében meghatározottak szerint.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy ezen irányelv alkalmazása során különös figyelmet fordítsanak a megfélemlítés, a megtorlás, a másodlagos és újbóli viktimizáció kockázatára, valamint az áldozatok méltósága és testi épsége védelmének szükségességére.

3. cikk

Hatály

Ez az irányelv a következő bűncselekményekre alkalmazandó:

- a) a 2. fejezetben említett bűncselekmények;
- b) a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak más uniós jogi eszközök értelmében bűncselekménnyé nyilvánított cselekményei;
- c) a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak nemzeti jog értelmében bűncselekménnyé nyilvánított bármely egyéb cselekménye.

4. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „nők elleni erőszak”: nemi alapú erőszak, amely nő vagy lány ellen irányul amiatt, hogy nő vagy lány, vagy amely aránytalanul nagy mértékben érinti a nőket vagy lányokat, beleértve minden olyan erőszakos cselekményt, amely fizikai, szexuális, pszichológiai vagy gazdasági sérelmet vagy szenvedést okoz vagy okozhat, beleértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, a kényszerítést vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást, függetlenül attól, hogy az nyilvánosan vagy a magánéletben történik-e;
- b) „kapcsolati erőszak”: minden olyan erőszakos cselekmény, amely fizikai, szexuális, pszichológiai vagy gazdasági sérelmet vagy szenvedést okoz vagy okozhat, amely a családon vagy a háztartáson belül – biológiai vagy jogi családi kötelékektől függetlenül –, illetve a volt vagy jelenlegi házastársak vagy élettársak között történik, függetlenül attól, hogy az elkövető az áldozattal közös lakóhellyel rendelkezik vagy rendelkezett-e vagy sem;
- c) „áldozat”: biológiai vagy társadalmi nemtől függetlenül – eltérő rendelkezés hiányában – minden olyan személy, aki közvetlenül az ezen irányelv hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények által okozott sérelmet szenvedett el, beleértve az ilyen erőszak gyermek tanúit is;
- d) „online erőszak”: az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely erőszakos cselekmény, amelyet részben vagy egészben információs és kommunikációs technológiák alkalmazásával követnek el, támogatnak vagy súlyosbítanak;
- e) „információs és kommunikációs technológiák”: az információk digitális tárolására, létrehozására, megosztására vagy cseréjére használt valamennyi technológiai eszköz és erőforrás, beleértve az okostelefonokat, a számítógépeket, a közösségi hálózatokat és más médiaalkalmazásokat és -szolgáltatásokat;
- f) „közvetítő szolgáltatók”: az (EU) YYYY/XXX *európai parlamenti és tanácsi rendelet*¹⁷ [a digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló rendelet] 2. cikkének f) pontjában meghatározott szolgáltatók;
- g) „munkahelyi szexuális zaklatás”: a szexuális természetű, nemkívánatos magatartás minden formája, amely szóbeli, nem szavakkal történő vagy fizikai módon valósul meg, ha foglalkoztatás, foglalkozás és önálló vállalkozás során, azzal összefüggésben vagy annak körében valósul meg olyan céllal vagy hatással, amely sérti az adott személy méltóságát és különösen amennyiben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy sértő környezetet teremt;
- h) „gyermek”: bármely 18 évesnél fiatalabb személy;
- i) „beleegyezési korhatár”: az az életkor, amely alatt a nemzeti joggal összhangban tilos a gyermekkel folytatott szexuális tevékenység;

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) YYYY/XXX rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról (HL L ...).

- j) „eltartott”: az áldozat gyermeke, illetve az elkövetőn vagy gyanúsítottan kívüli bármely olyan személy, aki az áldozattal egy háztartásban él, és akinek gondozását és támogatását az áldozat biztosítja.

2. FEJEZET

A NŐK ÉS GYERMEKEK SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁSÁVAL ÉS A KIBERBŰNÖZÉSSEL KAPCSOLATOS BŰNCSELEKMÉNYEK

5. cikk

Szexuális kényszerítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a következő szándékos cselekmények bűncselekményként büntetendők legyenek:
- a) nőkkel szemben elkövetett, szexuális természetű, hüvelyen, análisan vagy orálisan történő, beleegyezés nélküli behatolás, testrészekkel vagy tárgyakkal;
 - b) nők kényszerítése szexuális természetű, hüvelyen, análisan vagy orálisan, testrésszel vagy tárgyakkal történő, beleegyezés nélküli behatolás tűrésére.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nem beleegyezésen alapuló cselekmény olyan cselekmény, amelyet a nő önkéntes beleegyezése nélkül hajtanak végre, vagy ha a nő fizikai vagy szellemi állapota miatt nem képes szabad akaratát kinyilvánítani, visszaélnek a szabad akarat kinyilvánítására való képtelenségével, például eszméletlenség, mérgezés, alvás, betegség, testi sérülés vagy fogyatékos állapotában.
- (3) A beleegyezés az aktus során bármikor visszavonható. A beleegyezés hiánya nem cáfolható kizárólag a nő hallgatásával, múltbeli szexuális magatartásával vagy azzal, hogy nem tanúsított szóbeli vagy fizikai ellenállást.

6. cikk

Női nemi szervek megcsonkítása

A tagállamok biztosítják, hogy a következő szándékos cselekmények bűncselekményként büntetendők legyenek:

- a) a nagy ajkak, a kis ajkak vagy a klitorisz egészének vagy egy részének kimetszése, infibulációja vagy más csonkítása;
- b) nő vagy lány kényszerítése vagy rábírása arra, hogy vesse alá magát az a) pontban említett bármely cselekménynek.

7. cikk

Intim vagy manipulált anyagok nem beleegyezésen alapuló megosztása

A tagállamok biztosítják, hogy a következő szándékos cselekmények bűncselekményként büntetendők legyenek:

- a) egy másik személytől származó intim képek, videók vagy szexuális tevékenységeket ábrázoló egyéb anyagok e személy beleegyezése nélkül történő hozzáférhetővé tétele végfelhasználók sokasága számára információs és kommunikációs technológiák segítségével;
- b) információs és kommunikációs technológiák révén az adott személy beleegyezése nélkül olyan képek, videók vagy egyéb anyagok előállítása vagy manipulálása és ezt követően végfelhasználók sokasága számára történő hozzáférhetővé tétele, amelyeken úgy tűnik, mintha egy másik személy szexuális tevékenységet folytatna;
- c) az a) és b) pontban említett magatartással való fenyegetés annak érdekében, hogy egy másik személyt bizonyos cselekmény megtételére, az abba való beletörődésre vagy egy cselekménytől való tartózkodásra kényszerítsenek.

8. cikk

Internetes fenyegető zaklatás

A tagállamok biztosítják, hogy a következő szándékos cselekmények bűncselekményként büntetendők legyenek:

- a) információs és kommunikációs technológiák révén tartósan egy másik személy ellen irányuló, fenyegető vagy megfélemlítő magatartás tanúsítása, amelynek következtében az adott személy félti a saját biztonságát, vagy félti az általa eltartottak biztonságát;
- b) egy másik személy folyamatos megfigyelés alá helyezése az adott személy beleegyezése vagy jogi felhatalmazása nélkül, információs és kommunikációs technológiák segítségével, az adott személy mozgásának és tevékenységeinek ellenőrzése vagy nyomon követése céljából;
- c) egy másik személy személyes adatait tartalmazó anyagoknak az adott személy hozzájárulása nélkül, információs és kommunikációs technológiák segítségével végfelhasználók sokasága számára történő hozzáférhetővé tétele abból a célból, hogy e végfelhasználókat felbujtsák arra, hogy testi sérülést vagy jelentős lelki károsodást okozzanak az adott személynek.

9. cikk

Internetes zaklatás

A tagállamok biztosítják, hogy a következő szándékos cselekmények bűncselekményként büntetendők legyenek:

- a) támadás indítása harmadik felekkel egy másik személy ellen azáltal, hogy információs és kommunikációs technológiák segítségével fenyegető vagy megfélemlítő anyagot tesznek hozzáférhetővé végfelhasználók sokasága számára, ezáltal jelentős pszichológiai károsodást okozva a megtámadott személynek;
- b) harmadik felekkel részvétel az a) pontban említett támadásokban.

10. cikk

Erőszakra vagy gyűlöletre való online uszítás

A tagállamok biztosítják, hogy bűncselekményként büntetendő legyen a biológiai vagy társadalmi nem alapján meghatározott személyek csoportjával vagy ilyen csoport valamely tagjával szemben erőszakra vagy gyűlöletre uszítás szándékos elkövetése az ilyen uszítást tartalmazó anyagok információs és kommunikációs technológiák segítségével történő nyilvános terjesztése révén.

11. cikk

Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az 5–9. cikkben említett szándékos cselekményekre való felbujtás és bűnsegély bűncselekményként büntetendő legyen.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az 5. és 6. cikkben említett bármely bűncselekmény elkövetésének kísérlete bűncselekményként büntetendő legyen.

12. cikk

Büntetések

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az 5–11. cikkben említett bűncselekményeket hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal büntessék.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az 5. cikkben említett bűncselekmény büntetésének felső határa legalább 8 év szabadságvesztés, és ha a bűncselekményt a 13. cikkben említett súlyosító körülmények között követték el, legalább 10 év szabadságvesztés legyen.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az 5. cikkben említett bűncselekmény elkövetője, akit korábban ugyanilyen jellegű bűncselekmények miatt elítéltek, kötelezően részt vegyen a 38. cikkben említett valamely intervenciós programban.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az 6. cikkben említett bűncselekmény büntetésének felső határa legalább 5 év szabadságvesztés, és ha a bűncselekményt a 13. cikkben említett súlyosító körülmények között követték el, legalább 7 év szabadságvesztés legyen.
- (5) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 8. és a 10. cikkben említett bűncselekményeket legalább 2 éves szabadságvesztés maximális büntetési tétellel legyenek büntetendők.
- (6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 7. és a 9. cikkben említett bűncselekményeket legalább 1 éves szabadságvesztés maximális büntetési tétellel legyenek büntetendők.

13. cikk

Súlyosító körülmények

Amennyiben az alábbi körülmények nem tartoznak eleve az 5–10. cikkben említett bűncselekmények tényállási elemei közé, a tagállamok biztosítják, hogy ezeket a körülmények az említett bűncselekményekkel kapcsolatban súlyosító körülményeknek minősüljenek:

- a) a bűncselekményt vagy egyéb, a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak körébe tartozó bűncselekményt ismételten követték el;
- b) a bűncselekményt olyan személy ellen követték el, aki különleges körülmények – például függőségi helyzet, fizikai, szellemi, értelmi vagy érzékszervi fogyatékoság – miatt kiszolgáltatott, vagy intézményben él;
- c) a bűncselekményt gyermek sérelmére követték el;
- d) a bűncselekményt gyermek jelenlétében követték el;
- e) a bűncselekményt két vagy több személy együtt követte el;
- f) a bűncselekményt rendkívül súlyos erőszak előzte meg vagy kísérte;
- g) a bűncselekményt fegyver használatával vagy azzal való fenyegetéssel követték el;
- h) a bűncselekményt erőszak vagy kényszerítés alkalmazásával vagy azzal való fenyegetéssel követték el;
- i) a bűncselekmény az áldozat halálát vagy öngyilkosságát, illetve az áldozat súlyos testi vagy lelki károsodását eredményezte;
- j) az elkövetőt korábban már elítélték hasonló jellegű bűncselekményért;
- k) a bűncselekményt korábbi vagy aktuális házastárs vagy élettárs sérelmére követték el;
- l) a bűncselekményt az áldozattal együtt élő családtag vagy személy követte el;
- m) a bűncselekményt elismert bizalmi, hatalmi vagy befolyási helyzettel való visszaéléssel követték el;
- n) a bűncselekményt filmre vették vagy lefényképezték vagy más formában rögzítették, és azt az elkövető hozzáférhetővé tette;
- o) a bűncselekményt úgy követték el, hogy az áldozatot kábítószer, alkohol vagy bódító hatású anyagok fogyasztására, használatára kényszerítették, vagy ilyen anyagok hatása alá vonták.

14. cikk

Joghatóság

- (1) Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket az 5–11. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó joghatóságának megállapítása érdekében, amennyiben:
 - a) a bűncselekményt részben vagy egészben a területükön követték el;
 - b) a bűncselekményt az adott tagállam állampolgára követte el.
- (2) A tagállam tájékoztatja a Bizottságot, amennyiben a következő helyzetek valamelyikének fennállása esetén úgy dönt, hogy kiterjeszti a joghatóságát az 5–11. cikkeken említett, a területén kívül elkövetett bűncselekményekre:

- a) a bűncselekményt az adott tagállam valamely állampolgára vagy olyan személy sérelmére követték el, akinek a szokásos tartózkodási helye az adott tagállam területén van;
 - b) az elkövető szokásos tartózkodási helye a területén van.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a 7–10. cikkben említett bűncselekmények feletti joghatóságuk kiterjed azokra a helyzetekre, ahol a bűncselekményt a területükről elért informatikai és kommunikációs technológia segítségével követték el, függetlenül attól, hogy közvetítő szolgáltató a területükön található-e.
- (4) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetekben minden tagállam biztosítja, hogy joghatósága ne függjön attól a feltételtől, hogy a cselekmények abban az országban legyenek bűncselekményként büntetendők, ahol azokat elkövették.
- (5) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetekben a tagállamok biztosítják, hogy joghatóságuk gyakorlása ne függjön attól a feltételtől, hogy a büntetőeljárás megindítására kizárólag az áldozat által a bűncselekmény elkövetésének helyén tett bejelentést, vagy a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti állam által tett feljelentést követően kerülhet sor.

15. cikk **Elévülési idők**

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy olyan elévülési időt írjanak elő, amely az említett bűncselekmények elkövetését követően elegendő ideig teszi lehetővé az 5–11. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozást, büntetőeljárás lefolytatását, tárgyalást és bírósági határozatot.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az 5. cikkben említett bűncselekmények tekintetében a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább 20 éves elévülési időt biztosítsanak.
- (3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az 6. cikkben említett bűncselekmények tekintetében a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább 10 éves elévülési időt biztosítsanak.
- (4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 7. és 9. cikkben említett bűncselekmények tekintetében a bűncselekmény befejeződésétől vagy az áldozat bűncselekményről való tudomásszerzésétől számított legalább 5 éves elévülési időt biztosítsanak.
- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 8. és 10. cikkben említett bűncselekmények tekintetében a bűncselekmény befejeződésétől vagy az áldozat bűncselekményről való tudomásszerzésétől számított legalább 7 éves elévülési időt biztosítsanak.
- (6) Ha az áldozat gyermek, az elévülési idő legkorábban akkor kezdődik, amikor az áldozat betöltötte 18. életévét.

3. FEJEZET

AZ ÁLDOZATOK VÉDELME ÉS AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSHOZ VALÓ JOG

16. cikk

A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak bejelentése

- (1) A 2012/29/EU irányelv 5. cikke szerinti bejelentés esetén az áldozatokat megillető jogok mellett a tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok könnyen és hozzáférhető módon bejelenthessék az illetékes hatóságoknak a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bűncselekményeit. Ez magában foglalja a bűncselekmények online vagy egyéb információs és kommunikációs technológiákon keresztül történő bejelentésének lehetőségét, beleértve a bizonyítékok benyújtásának lehetőségét is, különösen az online erőszakkal kapcsolatos bűncselekmények bejelentésére vonatkozóan.
- (2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ösztönözzék a nők elleni erőszak vagy kapcsolati erőszak bűncselekményeinek elkövetéséről tudomással bíró vagy ilyen bűncselekmény elkövetését jóhiszeműen feltételező személyeket, hogy tegyenek bejelentést erről az illetékes hatóságok számára.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti jog által az érintett szakemberekre, például az egészségügyi szakemberekre előírt titoktartási szabályok ne akadályozzák az illetékes hatóságoknak történő bejelentésüket, amennyiben alapos okkal feltételezik, hogy közvetlen veszélye áll fenn annak, hogy súlyos testi sérülést fognak okozni egy személynek az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekmények valamelyikének elkövetésével. Ha az áldozat gyermek, az érintett szakembereknek képesnek kell lenniük arra, hogy bejelentsék az illetékes hatóságoknak, ha alapos okkal feltételezik, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó súlyos erőszakos cselekményt követtek el, vagy várhatóan további súlyos erőszakos cselekményeket fognak elkövetni.
- (4) Amennyiben gyermekek jelentik be nők elleni erőszak vagy kapcsolati erőszak bűncselekményét, a tagállamok biztosítják, hogy a bejelentési eljárások biztonságosak és bizalmasak legyenek, valamint gyermekbarát módon és nyelven legyenek kialakítva és rendelkezésre bocsátva, a gyermekek életkorának és érettségének megfelelően. Amennyiben a bűncselekmény a szülői felelősség gyakorlóját érinti, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a bejelentés nem függ e személy hozzájárulásától.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a nők elleni erőszak vagy kapcsolati erőszak bűncselekményét bejelentő áldozattal kapcsolatba kerülő illetékes hatóságok számára legalább a 18. cikkben említett első egyéni értékelés befejezéséig megtiltsák az áldozat tartózkodási jogállására vonatkozó személyes adatok továbbítását az illetékes migrációs hatóságoknak.

17. cikk

Nyomozás és büntetőeljárás alá vonás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a nők elleni erőszakkal vagy a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos nyomozást és büntetőeljárás alá vonást végző személyek, egységek vagy

szolgálatok megfelelő szakértelemmel és hatékony nyomozati eszközökkel rendelkezzenek az ilyen bűncselekmények hatékony kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához, különösen ahhoz, hogy online erőszak esetén elektronikus bizonyítékokat gyűjtsenek, elemezzenek és helyezzenek biztonságba.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bejelentett bűncselekményeit haladéktalanul feldolgozzák, és büntetőeljárás és nyomozás céljából haladéktalanul átadják az illetékes hatóságoknak.
- (3) Az illetékes hatóságok haladéktalanul és hatékonyan nyilvántartásba veszik és kivizsgálják a nők elleni erőszakra vagy a kapcsolati erőszakra vonatkozó állításokat, és biztosítják, hogy minden esetben sor kerüljön hivatalos panasz benyújtására.
- (4) Az illetékes hatóságok az áldozatokat haladéktalanul az érintett egészségügyi szakemberekhez vagy a 27., 28. és 29. cikkben említett támogató szolgálatokhoz irányítják annak érdekében, hogy segítsék a bizonyítékok biztosítását, különösen szexuális erőszak esetén, amennyiben az áldozat vádat kíván emelni és igénybe kívánja venni az ilyen szolgáltatásokat.
- (5) Az 5. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás vagy büntetőeljárás nem függhet az áldozat vagy képviselője általi bejelentéstől vagy vádtól, és a büntetőeljárás abban az esetben is folytatódik, ha a bejelentést vagy a vádat visszavonták.

18. cikk

Egyéni értékelés az áldozatok védelmi szükségleteinek azonosítása érdekében

- (1) A 2012/29/EU irányelv 22. cikke alapján elvégzendő egyéni értékelés keretében a tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó áldozatok tekintetében értékeljék az e cikk (2)–(7) bekezdésében meghatározott további elemeket.
- (2) Ezt az egyéni értékelést az áldozatnak az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételét követően kell megkezdeni. Az illetékes igazságügyi hatóságok legkésőbb a büntetőeljárás megindításakor ellenőrzik, hogy sor került-e ilyen értékelésre. Ha ez nem történt meg, akkor a helyzet orvoslása érdekében a lehető leghamarabb értékelést kell végezniük.
- (3) Az egyéni értékelésnek az elkövető vagy a gyanúsított jelentette kockázatra kell összpontosítania, ideértve az ismételt erőszak kockázatát, a testi sérülés kockázatát, a fegyverhasználatot, azt, hogy az elkövető vagy a gyanúsított együtt él az áldozattal, az elkövető vagy a gyanúsított kábítószer- vagy alkoholfogyasztását, a gyermekbántalmazást, a mentális egészségi problémákat vagy a fenyegető zaklatást.
- (4) Az értékelés során figyelembe kell venni az áldozat egyedi körülményeit, többek között azt, hogy nem és egyéb okokon alapuló megkülönböztetést tapasztal-e, és ezért fokozottan ki van-e téve az erőszak veszélyének, valamint az áldozat saját beszámolóját és helyzetértékelését. Az értékelést az áldozat mindenek felett álló érdekében kell lefolytatni, különös figyelmet fordítva a másodlagos vagy újbóli viktimizáció elkerülésének szükségességére.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az egyéni értékelés alapján megfelelő védelmi intézkedéseket hozzanak, mint például:
 - a) a 2012/29/EU irányelv 23. és 24. cikkében említett intézkedések;

- b) az ezen irányelv 21. cikke szerinti azonnali eltávolítást vagy távoltartást elrendelő, vagy védelmi határozatok meghozatala;
 - c) az elkövető vagy a gyanúsított magatartásának kezelésére irányuló további intézkedések, különösen ezen irányelv 38. cikke alapján.
- (6) Az egyéni értékelést az eljárás szakaszától függően valamennyi érintett illetékes hatósággal, valamint az érintett támogató szolgálatokkal, például az áldozatvédelmi központokkal és a női menedékhelyekkel, a szociális szolgálatokkal és az egészségügyi szakemberekkel együttműködve kell elvégezni.
- (7) Az illetékes hatóságok rendszeres időközönként frissítik az egyéni értékelést annak biztosítása érdekében, hogy a védelmi intézkedések az áldozat aktuális helyzetét tükrözzék. Ez magában foglalja annak értékelését, hogy szükség van-e a – különösen a 21. cikk szerinti – védelmi intézkedések kiigazítására vagy meghozatalára.
- (8) Az áldozat eltartottjairól az (1)–(6) bekezdésben említett értékelés elvégzése nélkül is vélelmezni kell, hogy különleges védelmi igényekkel rendelkeznek.

19. cikk

Az áldozatok támogatási szükségleteinek egyéni értékelése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 18. cikkben említett egyéni értékelést figyelembe véve az illetékes hatóságok felmérjék az áldozat és eltartottja egyéni támogatási szükségleteit a 4. fejezetben előírtak szerint.
- (2) Az e cikk (1) bekezdése szerinti támogatási szükségletek egyéni értékelésére a 18. cikk (4) és (7) bekezdését kell alkalmazni.

20. cikk

A támogató szolgálatokhoz való irányítás

- (1) Amennyiben a 18. és 19. cikkben említett értékelések konkrét támogatási vagy védelmi szükségleteket tártak fel, vagy ha az áldozat támogatást kér, a tagállamok biztosítják, hogy a támogató szolgálatok kapcsolatba lépjenek az áldozatokkal a támogatás nyújtása érdekében.
- (2) Az illetékes hatóságok időben és összehangolt módon válaszolnak a védelem és támogatás iránti kérelmekre.
- (3) Szükség esetén a szülői felelősség gyakorlójának előzetes hozzájárulása nélkül is képesnek kell lenniük arra, hogy a kiskorú áldozatokat – beleértve a tanúkat is – támogató szolgálatokhoz irányítsák.
- (4) A tagállamok biztosítják az áldozatra és helyzetükre vonatkozó releváns személyes adatok továbbítását az érintett támogató szolgálatokhoz, amennyiben ez szükséges annak biztosításához, hogy az áldozat megfelelő támogatásban és védelemben részesüljön. Az ilyen adattovábbítás bizalmasnak minősül.
- (5) A támogató szolgálatok a személyes adatokat a támogatási szolgáltatások nyújtásához szükséges ideig, de legfeljebb a támogató szolgálat és az áldozat közötti utolsó kapcsolatfelvételt követő 12 hónapig tárolják.

21. cikk

Eltávolítási, távoltartási és védelmi határozatok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozat vagy eltartottja egészségét vagy biztonságát közvetlenül fenyegető helyzetekben az illetékes hatóságok az ezen irányelv hatálya alá tartozó elkövetőnek vagy erőszakkal gyanúsított személynek címzett határozatot adjanak ki az áldozat vagy eltartottja tartózkodási helyének megfelelő időre történő elhagyására, valamint annak megtiltására, hogy az elkövető vagy a gyanúsított a lakóhelyére belépjen, vagy az áldozat munkahelyére belépjen, vagy bármilyen módon kapcsolatba lépjen vele vagy eltartottjaival. Az ilyen határozatoknak azonnali hatállyal kell bírniuk, és nem függhetnek attól, hogy az áldozat bejelenti-e a bűncselekményt.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok távoltartási vagy védelmi határozatokat bocsáthassanak ki annak érdekében, hogy hosszú távú védelmet nyújtsanak az áldozatok vagy eltartottjaik számára az ezen irányelv hatálya alá tartozó erőszakos cselekményekkel szemben, beleértve az elkövető vagy a gyanúsított bizonyos veszélyes magatartásának megtiltását vagy korlátozását.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok tájékoztassák az áldozatokat arról a lehetőségről, hogy kérelmezhetik az eltávolítási és a távoltartási vagy védelmi határozatokat, valamint arról a lehetőségről, hogy kérelmezhetik a védelmi határozatok határokon átnyúló elismerését a 2011/99/EU irányelv vagy a 606/2013/EU rendelet alapján.
- (4) Az eltávolítási, távoltartási és védelmi határozatok megsértése hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy egyéb jogi szankciókkal sújtható.
- (5) Ez a cikk nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy módosítsák nemzeti rendszereiket azzal kapcsolatban, hogy az eltávolítási és a védelmi határozatokat büntető, polgári vagy közigazgatási jog hatálya alá tartozónak minősítik.

22. cikk

Az áldozat magánéletének védelme

A védelemhez való jog sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a nyomozások és a bírósági eljárások során ne legyenek megengedettek az áldozat múltbeli szexuális magatartásával vagy az áldozat magánéletének egyéb vonatkozásaival kapcsolatos kérdések, vizsgálatok és bizonyítékok.

23. cikk

A bűnüldöző és igazságügyi hatóságokra vonatkozó iránymutatások

A tagállamok iránymutatásokat adnak ki a büntetőeljárások során eljáró illetékes hatóságok számára, ideértve az ügyész és bírói iránymutatásokat is, a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak eseteire vonatkozóan. Az iránymutatások a következő kérdésekre vonatkoznak:

- a) hogyan biztosítható az ilyen erőszak valamennyi formájának megfelelő azonosítása;
- b) hogyan lehet elvégezni a 18. és 19. cikk szerinti egyéni értékelést;

- c) hogyan kell bánni az áldozatokkal a trauma, a nem és a gyermekek szempontjából érzékeny módon;
- d) hogyan biztosítható az eljárás olyan módon történő lefolytatása, amely megakadályozza a másodlagos vagy újbóli viktimizációt;
- e) hogyan lehet kielégíteni a nemi és egyéb okokon alapuló megkülönböztetést elszenvedő áldozatok fokozott védelmi és támogatási szükségleteit;
- f) hogyan kerülhetők el a nemi sztereotípiák;
- g) hogyan lehet az áldozatokat támogató szolgálatokhoz irányítani, biztosítani az áldozatokkal való megfelelő bánásmódot, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak eseteinek kezelését.

24. cikk

A nemzeti szervek és az egyenlőséggel foglalkozó szervek szerepe

- (1) A tagállamok kijelölnék egy vagy több szervet, és megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy azok elvégezzék a következő feladatokat:
- a) független segítségnyújtás és tanácsadás a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára;
 - b) független jelentések közzététele és ajánlások megfogalmazása az erőszak ilyen formáival összefüggő bármely kérdésben;
 - c) a rendelkezésre álló információk cseréje a kapcsolódó európai szervekkel, mint például a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével.

Ezek a szervek a 2004/113/EK, a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv alapján létrehozott, egyenlőséggel foglalkozó szervek részét képezhetik.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szervek a bírósági eljárások során az áldozatok hozzájárulásával eljárhassanak a nők elleni erőszakot vagy kapcsolati erőszakot elszenvedő egy vagy több áldozat nevében vagy támogatása érdekében, beleértve a 26. cikkben említett kártérítés igénylését, valamint a 25. cikkben említett online tartalmak eltávolítását.

25. cikk

Egyes online anyagok eltávolítására irányuló intézkedések

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a 7. cikk a) és b) pontjában, a 8. cikk c) pontjában, valamint a 9. és 10. cikkben említett anyagok azonnali eltávolításának biztosítása érdekében. Ezeknek az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk annak a lehetőségét, hogy illetékes igazságügyi hatóságaik az áldozat kérelmére az érintett közvetítő szolgáltatóknak címzett, jogilag kötelező végzést bocsássonak ki az ilyen anyagok eltávolítására vagy az azokhoz való hozzáférés megszüntetésére.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett végzéseket ideiglenes intézkedés iránti eljárások keretében lehessen kibocsátani, még a 7. cikk a) és b) pontjában, a 8. cikk c) pontjában, a 9. cikkben vagy a 10. cikkben említett

bűncselekményekkel kapcsolatos bármely büntetőeljárás befejezése előtt is, amennyiben az eljáró igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy:

- a) elegendő bizonyítékot nyújtottak be ahhoz, hogy alátámasztott legyen az a következtetés, hogy a 7. cikk a) és b) pontjában, a 8. cikk c) pontjában, a 9. cikkben vagy a 10. cikkben említett magatartásra valószínűleg sor került a kérelmezővel szemben, és hogy a kérelem tárgyát képező anyag az említett cikkekben említett anyagnak minősül;
 - b) az anyag eltávolítására az áldozatot érő jelentős sérelem megelőzése vagy korlátozása érdekében van szükség;
 - c) az egyéb érintett felek esetleges eltávolításhoz kapcsolódó jogai és érdekei nem haladják meg az áldozat eltávolítással kapcsolatos jogait és érdekeit.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett határozatok megfelelő, legfeljebb egyéves időtartamra legyenek érvényesek, amely időtartam az áldozat kérelmére további megfelelő időtartamra meghosszabbítható, amennyiben az eljáró igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a (2) bekezdésben foglalt feltételek továbbra is teljesülnek. A tagállamok azonban biztosítják, hogy amennyiben a 7. cikk a) és b) pontjában, a 8. cikk c) pontjában, a 9. cikkben vagy a 10. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárás anélkül fejeződik be, hogy az ilyen bűncselekmény elkövetését megállapítaná, a végzéseket érvénytelenítsék, és erről tájékoztassák az érintett közvetítő szolgáltatót.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett végzéseket és egyéb intézkedéseket átlátható eljárások szerint és megfelelő biztosítékok mellett hozzák meg, különösen annak biztosítása érdekében, hogy ezek a végzések és egyéb intézkedések a szükséges és arányos mértékre korlátozódjanak, és hogy valamennyi érintett fél jogait és érdekeit megfelelően figyelembe vegyék.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett szolgáltatások végfelhasználói – adott esetben az érintett közvetítő szolgáltatóktól – tájékoztatást kapjanak az (1) és (2) bekezdésben említett határozatok vagy egyéb intézkedések alapján az anyag eltávolításának vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetésének okairól, valamint arról, hogy ezek a végfelhasználók rendelkezzenek bírósági jogorvoslati lehetőséggel.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett végzések vagy egyéb intézkedések alapján az anyag eltávolítása vagy hozzáférhetetlenné tétele ne akadályozza az illetékes hatóságokat a 7. cikk a) és b) pontjában, a 8. cikk c) pontjában, a 9. cikkben vagy a 10. cikkben említett bűncselekmények kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához szükséges bizonyítékok beszerzésében vagy biztosításában.

26. cikk

Az elkövetők által nyújtott kártérítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatoknak joguk legyen teljes körű kártérítést követelni az elkövetőktől a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bármely formájával összefüggő károkért.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok a büntetőeljárás során határozatot kaphassanak a kártérítésről.

- (3) A kártérítésnek az áldozatot olyan helyzetbe kell hoznia, amelyben akkor lett volna, ha a bűncselekményre nem került volna sor, figyelembe véve az áldozatra gyakorolt következmények súlyosságát. A kártérítés nem korlátozható felső határ rögzítésével.
- (4) A kár magában foglalja az egészségügyi szolgáltatásokkal, a támogatási szolgáltatásokkal, a rehabilitációval, a jövedelemkieséssel, valamint a bűncselekmény következtében vagy következményeinek kezelésével kapcsolatban felmerült egyéb észszerű költségeket. A megítélt kártérítés összege a testi és lelki sérülést, valamint a nem vagyoni kárt is kompenzálja.
- (5) A kártérítési kereset benyújtásának elévülési ideje a bűncselekmény elkövetésétől számított legalább öt év.

Szexuális erőszak esetén az elévülési idő legalább 10 év.

A 7. cikkben említett bűncselekmények miatti kártérítési kereset benyújtására vonatkozó elévülési idő attól az időponttól kezdődik, amikor az áldozat tudomást szerez a bűncselekményről.

Az elévülési idő mindaddig nem kezdődik meg, amíg az elkövető és az áldozat azonos háztartásban él. Ezenkívül, ha az áldozat gyermek, az elévülési idő legkorábban akkor kezdődik, amikor az áldozat betöltötte 18. életévét.

Az elévülési idő a bűncselekménnyel kapcsolatos, folyamatban lévő bírósági eljárások időtartamára megszakad vagy felfüggesztésre kerül.

4. FEJEZET

AZ ÁLDOZATOK TÁMOGATÁSA

27. cikk

Az áldozatoknak nyújtott szakértői támogatás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 2012/29/EU irányelv 9. cikkének (3) bekezdésében említett segítő szakszolgálatok álljanak rendelkezésre az ezen irányelv hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények áldozatai számára. A segítő szakszolgálatok a következőket biztosítják:
- a) tanácsadás és tájékoztatás a bűncselekmény következtében felmerülő bármely releváns jogi vagy gyakorlati kérdésben, beleértve a lakhatáshoz, az oktatáshoz és a képzéshez való hozzáférést, valamint a munkakereséshez és -megtartáshoz nyújtott támogatást;
 - b) továbbirányítás igazságügyi orvosszakértői vizsgálatokra;
 - c) az online erőszak áldozatainak nyújtott támogatás, ideértve a bűncselekménnyel kapcsolatos online tartalom eltávolítására irányuló bírósági jogorvoslatokra vonatkozó tanácsadást is.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szakszolgálati támogatást személyesen kell felkínálni, és annak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie, többek között online vagy más megfelelő módon, például információs és kommunikációs technológiák révén, a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatainak szükségleteihez igazítva.

- (3) A tagállamok elegendő emberi és pénzügyi erőforrást biztosítanak az (1) bekezdésben említett szolgáltatások nyújtásához, különös tekintettel az említett bekezdés c) pontjában meghatározott szolgáltatásokra, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezeket a szolgáltatásokat nem kormányzati szervezetek nyújtják.
- (4) A tagállamok ugyanazon a helyen biztosítják az áldozatok különféle szükségleteinek átfogó kezeléséhez szükséges védelmi és segítő szakszolgáltatásokat, vagy ezeket a szolgáltatásokat egy központi kapcsolattartó ponton keresztül koordinálják, vagy egyablakos online hozzáférést biztosítanak az ilyen szolgáltatásokhoz. Az ilyen kombinált szolgáltatásnyújtás magában foglalja legalább a közvetlenül nyújtott orvosi és szociális szolgáltatásokat, a pszichoszociális támogatást, valamint a jogi és rendőrségi szolgáltatásokat.
- (5) A tagállamok iránymutatásokat és protokollokat bocsátanak ki az egészségügyi és szociális szolgáltatók szakemberei számára a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formája áldozatainak azonosítására és megfelelő támogatására vonatkozóan, beleértve az áldozatok megfelelő támogató szolgálatokhoz való továbbirányítását is. Ezeknek az iránymutatásoknak és protokolloknak azt is meg kell jelölniük, hogy miként lehet kezelni azon áldozatok sajátos szükségleteit, akiket a nemi hovatartozáson és egyéb okokon alapuló megkülönböztetés kombinációja miatt az ilyen erőszak fokozott kockázata fenyeget.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy válság, például egészségügyi válság vagy más szükségállapot idején a segítő szakszolgálatok továbbra is teljes mértékben működőképesek maradjanak a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok számára a büntetőeljárás előtt, alatt és azt követően megfelelő ideig segítő szakszolgálatok álljanak rendelkezésre.

28. cikk

A szexuális erőszak áldozatai számára nyújtott szakértői támogatás

- (1) A tagállamok megfelelően felszerelt, könnyen hozzáférhető, a szexuális erőszak áldozatai számára fenntartott krízisközpontokat vagy szexuális erőszak esetén támogatást nyújtó áldozatsegítő központokat hoznak létre a szexuális erőszak áldozatainak hatékony támogatása érdekében, ideértve a bizonyítékok megőrzésében és dokumentálásában nyújtott segítséget is. Ezek a központok orvosi és igazságügyi vizsgálatokat, traumakezelést és pszichológiai tanácsadást biztosítanak a bűncselekmény elkövetése után, mindaddig, amíg az azt követően szükséges. Amennyiben az áldozat gyermek, az ilyen szolgáltatásokat gyermekbarát módon kell nyújtani.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szolgáltatásokat díjmentesen és a hét minden napján elérhetővé kell tenni. A 27. cikkben említett szolgáltatások részét képezhetik.
- (3) A tagállamok biztosítják e szolgáltatások megfelelő földrajzi eloszlását és kapacitását a tagállamon belül.
- (4) A szexuális erőszak áldozatai támogatásának biztosítására a 27. cikk (3) és (6) bekezdése alkalmazandó.

29. cikk

A női nemi szervek megcsonkításának áldozatai számára nyújtott szakértői támogatása

- (1) A tagállamok hatékony és az életkornak megfelelő támogatást biztosítanak a női nemi szervek megcsonkításának áldozatai számára, többek között nőgyógyászati, szexológiai, pszichológiai és traumakezelést, valamint az ilyen áldozatok sajátos szükségleteihez igazított tanácsadást, a bűncselekmény elkövetése után és azt követően a szükséges ideig. Ez magában foglalja az állami kórházak azon egységeire vonatkozó információszolgáltatást is, amelyek klitorális rekonstrukciós műtetet végeznek. Ilyen támogatást a 28. cikkben említett áldozatsegítő központok vagy az erre a célra létrehozott egészségügyi központok nyújthatnak.
- (2) A női nemi szervek megcsonkítása áldozatai támogatásának biztosítására a 27. cikk (3) és (6) bekezdése, valamint a 28. cikk (2) bekezdése alkalmazandó.

30. cikk

A munkahelyi szexuális zaklatás áldozatai számára nyújtott szakértői támogatás

A tagállamok biztosítják, hogy munkahelyi szexuális zaklatás esetén külső tanácsadási szolgáltatások álljanak az áldozatok és a munkáltatók rendelkezésére. Ezek a szolgáltatások magukban foglalják az ilyen esetek megfelelő munkahelyi kezelésére vonatkozó tanácsadást, az elkövető munkahelyről való eltávolítása tekintetében a munkáltató rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket, valamint a korai békéltetés lehetőségét, amennyiben az áldozat úgy kívánja.

31. cikk

Segélyvonalak az áldozatok számára

- (1) A tagállamok a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára nyújtott tanácsadás céljából az egész államra kiterjedő ingyenes telefonos segélyvonalakat hoznak létre (a hét minden napján 24 órában). A tanácsadást bizalmasan vagy anonimitásuk kellő figyelembevételével kell nyújtani. A tagállamok egyéb információs és kommunikációs technológiákon, többek között online alkalmazásokon keresztül is biztosítják az ilyen szolgáltatások nyújtását.
- (2) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák az (1) bekezdésben említett szolgáltatások hozzáférhetőségét a fogyatékossgal élő végfelhasználók számára, beleértve a könnyen érthető nyelven nyújtott támogatást is. E szolgáltatásoknak az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁸ I. mellékletében az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozóan meghatározott akadálymentességi követelményekkel összhangban hozzáférhetőnek kell lenniük.
- (3) A 27. cikk (3) és (6) bekezdése alkalmazandó az e cikk szerinti segélyvonalak és információs és kommunikációs technológiákon keresztüli támogatás nyújtására.

¹⁸

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről ([HL L 151., 2019.6.7., 70. o.](#)).

- (4) [A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdés szerinti, a nők elleni erőszak áldozatai számára nyújtott szolgáltatás a „116 016” uniós szinten harmonizált számon működjön, és hogy a végfelhasználók megfelelő tájékoztatást kapjanak e szám létezéséről és használatáról.]

32. cikk

Menedékhelyek és egyéb átmeneti szálláshelyek

- (1) A 2012/29/EU irányelv 9. cikke (3) bekezdésének a) pontjában előírt menedékhelyek és egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyek kezelik a kapcsolati erőszak és a szexuális erőszak női áldozatainak sajátos szükségleteit. Segítik őket a felépülésben, megfelelő életkörülményeket biztosítva az önálló élethez való visszatéréshez.
- (2) A menedékhelyeket és az egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyeket úgy kell felszerelni, hogy megfeleljenek a gyermekek, köztük a gyermek áldozatok sajátos szükségleteinek.
- (3) A menedékhelyek és az egyéb megfelelő ideiglenes szálláshelyek az állampolgárságuktól, tartózkodási helyüktől vagy tartózkodási jogállásuktól függetlenül az áldozatok rendelkezésére állnak.
- (4) A 27. cikk (3) és (6) bekezdése alkalmazandó a menedékhelyekre és az egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyekre.

33. cikk

A gyermek áldozatok támogatása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a gyermekek megfelelő támogatásban részesüljenek, amint az illetékes hatóságok alapos okkal feltételezik, hogy a gyermekek esetleg nők elleni erőszaknak vagy kapcsolati erőszaknak voltak kitéve, vagy akár annak tanúi voltak. A gyermekeknek nyújtott támogatásnak specializáltnak és életkornak megfelelőnek kell lennie, tiszteletben tartva a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- (2) A gyermek áldozatokat életkoruknak megfelelő orvosi ellátásban, érzelmi, pszichoszociális, pszichológiai és oktatási támogatásban, valamint minden egyéb, különösen a kapcsolati erőszak eseteire szabott megfelelő támogatásban kell részesíteni.
- (3) Amennyiben átmeneti elhelyezésre van szükség, a gyermekeket elsősorban más családtagokkal, különösen a nem erőszakos szülővel együtt kell elhelyezni, támogató szolgáltatásokkal ellátott állandó vagy szükségsszálláshelyen. A menedékhelyeken való elhelyezés csak végső esetben lehetséges.

34. cikk

A gyermekek biztonsága

A tagállamok olyan biztonságos helyeket hoznak létre és tartanak fenn, amelyek lehetővé teszik a gyermek és a szülői felelősséget gyakorló, a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak elkövetője vagy az azzal gyanúsított személy közötti biztonságos kapcsolattartást,

amennyiben ez utóbbi láthatási joggal rendelkezik. A tagállamok képzett szakemberek révén szükség szerint és a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva biztosítják a felügyeletet.

35. cikk

Sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok és veszélyeztetett csoportok célzott támogatása

- (1) A tagállamok biztosítják a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak fokozott kockázatának kitett áldozatok, például a fogyatékossgal élő nők, a vidéki térségekben élő nők, az eltartott hozzátartozói tartózkodási jogállással vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező nők, az okmányokkal nem rendelkező migráns nők, a nemzetközi védelmet kérelmező nők, a fegyveres konfliktus elől menekülő nők, a hajléktalanság által érintett nők, a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó nők, a női szexmunkások, a fogva tartott nők és az idősebb nők számára nyújtott egyedi támogatást.
- (2) A 27–32. cikk szerinti támogató szolgálatoknak elegendő kapacitással kell rendelkezniük a fogyatékossgal élő áldozatok elhelyezésére, figyelembe véve sajátos szükségleteiket, beleértve a személyes segítségnyújtást is.
- (3) A támogató szolgálatokat biztosítani kell a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok számára, beleértve a nemzetközi védelmet kérelmezőket, az okmányokkal nem rendelkező személyeket és az őrizetben lévő, kiutasítási eljárás alatt álló személyeket is. A tagállamok biztosítják, hogy azok az áldozatok, akik ezt kérik, a másik nemhez tartozó személyektől elkülönítve legyenek tarthatók a kiutasítási eljárás hatálya alatt álló harmadik országbeli állampolgárok idegenrendészeti fogdáiban, vagy külön legyenek elszállásolhatók a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadóállomásain.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a befogadóállomásokon és a fogdáiban a személyek bejelenthessék a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak előfordulását az érintett személyzetnek, és hogy a 18., 19. és 20. cikkben foglalt követelményekkel összhangban protokollok álljanak rendelkezésre az ilyen bejelentések megfelelő és gyors kezelésére.

5. FEJEZET

MEGELŐZÉS

36. cikk

Megelőző intézkedések

- (1) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzése érdekében.
- (2) A megelőző intézkedések magukban foglalják a figyelemfelkeltő kampányokat, kutatási és oktatási programokat, amelyeket adott esetben az érintett civil társadalmi

szervezetekkel, szociális partnerekkel, érintett közösségekkel és más érdekelt felekkel együttműködésben kell kidolgozni.

- (3) A tagállamok a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a megelőző intézkedésekre, az áldozatok jogaira, az igazságszolgáltatáshoz való jogra és az ügyvédi segítséghez való jogra, valamint a rendelkezésre álló védelmi és támogatási intézkedésekre vonatkozó információkat.
- (4) Célzott intézkedéseket kell hozni a veszélyeztetett csoportokra, köztük életkoruknak és érettségüknek megfelelően a gyermekekre, valamint a fogyatékossággal élő személyekre vonatkozóan, figyelembe véve a nyelvi akadályokat, valamint az írás-olvasás és készségek különböző szintjeit. A gyermekeknek szóló tájékoztatást gyermekbarát módon kell megfogalmazni.
- (5) A megelőző intézkedések különösen a káros nemi sztereotípiák leküzdésére, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására irányulnak, és mindenkit – beleértve a férfiakat és a fiúkat is – arra ösztönözik, hogy pozitív példaképként szolgáljanak a megfelelő magatartásbeli változásoknak a társadalom egészében történő támogatása érdekében, ezen irányelv célkitűzéseivel összhangban.
- (6) A megelőző intézkedések fejlesztik és/vagy növelik a női nemi szervek megcsonkításának káros gyakorlatával kapcsolatos érzékenységet.
- (7) A megelőző intézkedések kifejezetten az online erőszakkal is foglalkoznak. A tagállamok biztosítják különösen, hogy az oktatási intézkedések magukban foglalják a digitális jártassági készségek fejlesztését, beleértve a digitális világgal szembeni kritikus hozzáállást is, hogy a felhasználók azonosíthassák és kezelhessék az online erőszak eseteit, támogatást kérhessenek és megelőzhessék annak elkövetését. A tagállamok előmozdítják a multidiszciplináris és az érdekelt felek közötti együttműködést, beleértve a közvetítő szolgáltatásokat és az illetékes hatóságokat, az online erőszak leküzdésére irányuló intézkedések kidolgozása és végrehajtása érdekében.
- (8) A tagállamok biztosítják, hogy a vonatkozó nemzeti szakpolitikák foglalkozzanak a munkahelyi szexuális zaklatással. E nemzeti szakpolitikák azonosítják és bevezetik a (2) bekezdésben említett célzott intézkedéseket azon ágazatokra vonatkozóan, amelyekben a munkavállalók a leginkább veszélyeztetettek.

37. cikk

Képzés és tájékoztatás szakemberek számára

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatokkal várhatóan kapcsolatba kerülő szakemberek – ideértve a bűnüldöző hatóságokat, a bírósági alkalmazottakat, a bírákat és az ügyészeket, az ügyvédeket, az áldozatsegítő és helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatásokat nyújtókat, az egészségügyi szakembereket, a szociális szolgálatokat, valamint az oktatási és egyéb releváns személyzetet – általános és szakmai képzésben részesüljenek, valamint az áldozatokkal való kapcsolatuknak megfelelő szintű, célzott tájékoztatást kapjanak annak érdekében, hogy képesek legyenek azonosítani, megelőzni és kezelni a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak eseteit, és az áldozatokkal a trauma, a nemek közötti egyenlőség és a gyermekek szempontjait figyelembe vevő módon bánjanak.
- (2) Az érintett egészségügyi szakembereknek, köztük a gyermekorvosoknak és szülésznőknek célzott képzésben kell részesülniük, hogy kulturális szempontból

érzékeny módon azonosítsák és kezeljék a női nemi szervek megcsonkításának fizikai, pszichológiai és szexuális következményeit.

- (3) A munkahelyi felügyeleti feladatokat ellátó személyeknek mind a köz-, mind a magánszektorban képzésben kell részesülniük a munkahelyi szexuális zaklatás felismerésének, megelőzésének és kezelésének módjáról, beleértve a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatokra vonatkozó kockázatértékeléseket is, hogy támogatást nyújtsanak az érintett áldozatoknak, és megfelelő módon reagáljanak. Ezek a személyek és munkáltatók tájékoztatást kapnak a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak munkára gyakorolt hatásairól és a harmadik felek által elkövetett erőszak kockázatáról.
- (4) Az (1) és (2) bekezdésben említett képzési tevékenységek magukban foglalják a, különböző szervek közötti koordinált együttműködésről szóló képzést, amely lehetővé teszi a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak ügyeiben a továbbutalások átfogó és megfelelő kezelését.
- (5) A médiaszabadság és -pluralizmus sérelme nélkül a tagállamok ösztönzik és támogatják a médiaszakemberek szervezetei, a média önszabályozó testületei és az ipar képviselői vagy más érintett független szervezetek által folytatott médiaképzési tevékenységek létrehozását a nők és férfiak sztereotip ábrázolása, a nők szexista megjelenítései és a médiában az áldozatok hibáztatása elleni küzdelem érdekében, aminek célja a nőkkel szembeni erőszak vagy a kapcsolati erőszak kockázatának csökkentése.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy a bűncselekmények áldozatok általi bejelentésének fogadására illetékes hatóságok megfelelő képzésben részesüljenek az ilyen bűncselekmények bejelentésének megkönnyítése és segítése érdekében.
- (7) Az (1) és (2) bekezdésben említett képzési tevékenységeknek rendszeresnek és kötelezőnek kell lenniük, többek között az online erőszakkal kapcsolatban, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak sajátosságaira kell épülniük. Az ilyen képzési tevékenységeknek magukban kell foglalniuk az arra vonatkozó képzést, hogy miként lehet azonosítani és kezelni azon áldozatok sajátos védelmi és támogatási szükségleteit, akik nemi és egyéb okokon alapuló megkülönböztetés miatt fokozottan ki vannak téve az erőszak kockázatának.
- (8) Az (1)–(6) bekezdés szerinti intézkedéseket az igazságszolgáltatás függetlenségének, a szabályozott szakmák önszerveződésének és az igazságszolgáltatás szervezetében Unió-szerte fennálló különbségeknek a sérelme nélkül kell végrehajtani.

38. cikk

Intervenciós programok

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy célzott és hatékony intervenciós programokat hozzanak létre a nők elleni erőszak vagy a kapcsolati erőszak bűncselekményei, illetve a bűnismétlés megelőzése és minimálisra csökkentése érdekében.
- (2) Az intervenciós programokat a részvétel céljából hozzáférhetővé kell tenni, többek között azon személyek számára is, akik attól tartanak, hogy nők elleni erőszak vagy kapcsolati erőszak bűncselekményét követhetik el.

6. FEJEZET

KOORDINÁCIÓ ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

39. cikk

Koordinált szakpolitikák és koordináló szerv

- (1) A tagállamok az állam egészére kiterjedő, hatékony, átfogó és összehangolt szakpolitikákat fogadnak el és hajtanak végre, amelyek magukban foglalják a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formájának megelőzésére és leküzdésére irányuló összes releváns intézkedést.
- (2) A tagállamok kijelölnek vagy létrehoznak egy hivatalos szervet, amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó erőszak valamennyi formájának megelőzésére és leküzdésére irányuló szakpolitikák és intézkedések koordinálásáért, végrehajtásáért, nyomon követéséért és értékeléséért felel.
- (3) Ez a szerv koordinálja a 44. cikkben említett adatgyűjtést, valamint elemzi és terjeszti annak eredményeit.
- (4) A központi, regionális és helyi szintű szakpolitikák koordinálásáért felel.

40. cikk

Különböző szervek közötti koordináció és együttműködés

- (1) A tagállamok megfelelő mechanizmusokat vezetnek be az érintett hatóságok, ügynökségek és szervek, köztük a helyi és regionális hatóságok, a bűnüldöző hatóságok, az igazságszolgáltatás, az ügyészek, a támogató szolgálatok, valamint a nem kormányzati szervezetek, a szociális szolgálatok, többek között a gyermekvédelmi vagy gyermekjóléti hatóságok, az oktatási és egészségügyi szolgáltatók, a szociális partnerek, valamint az egyéb érintett szervezetek és jogalanyok közötti nemzeti szintű hatékony – autonómiájukat nem sértő – koordináció és együttműködés biztosítása érdekében.
- (2) E mechanizmusok különösen a 18. és 19. cikk szerinti egyéni értékelésekre, a 21. cikk és a 4. fejezet szerinti védelmi és támogatási intézkedések biztosítására, a 23. cikk szerinti, a bűnüldöző és igazságügyi hatóságokra vonatkozó iránymutatásokra, valamint a 37. cikkben említett szakemberek képzésére vonatkoznak.

41. cikk

Együttműködés nem kormányzati szervezetekkel

A tagállamok – különösen az áldozatoknak való segítségnyújtás terén – együttműködnek a nők elleni és kapcsolati erőszak áldozataival foglalkozó civil szervezetekkel, köztük a nem kormányzati szervezetekkel, a szakpolitikai döntéshozatali kezdeményezésekkel, a tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokkal, a kutatási és oktatási programokkal, a képzéssel, valamint az áldozatok támogatására és védelmére irányuló intézkedések hatásainak ellenőrzésével és értékelésével kapcsolatban.

42. cikk

Együttműködés a közvetítő szolgáltatók között

A tagállamok elősegítik, hogy a közvetítő szolgáltatók ezen irányelvvel kapcsolatban önszabályozó intézkedéseket hozzanak, különösen a 25. cikk (1) bekezdésében említett online anyagok kezelésére szolgáló belső mechanizmusok megerősítése, valamint az érintett alkalmazottaik képzésének javítása érdekében az abban a cikkben említett bűncselekmények megelőzése, továbbá áldozatainak segítése és támogatása terén.

43. cikk

Uniós szintű együttműködés

A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy elősegítsék az egymással való együttműködést ezen irányelv végrehajtásának javítása érdekében. Az említett együttműködés célja legalább:

- a) a bevált gyakorlatok cseréje és egymással való konzultáció egyedi esetekben, többek között az Eurojuston és a büntetőügyekben működő Európai Igazságügyi Hálózaton keresztül;
- b) információk és bevált gyakorlatok cseréje az érintett uniós ügynökségekkel;
- c) segítségnyújtás a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal közvetlenül összefüggő kérdésekkel foglalkozó uniós hálózatok számára.

44. cikk

Adatgyűjtés és kutatás

- (1) A tagállamok rendelkeznek a nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra – beleértve az erőszak 5–10. cikkben említett formáit is – vonatkozó statisztikák gyűjtésére, kidolgozására, előállítására és terjesztésére szolgáló rendszerrel.
- (2) A statisztikák a következő adatokat tartalmazzák az áldozat és az elkövető neme és életkora, az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat és a bűncselekmény típusa szerinti bontásban:
 - a) azon áldozatok száma, akik az elmúlt 12 hónapban, az elmúlt öt évben és az életük során nők elleni erőszakot vagy kapcsolati erőszakot tapasztaltak;
 - b) az áldozatok, a bejelentett bűncselekmények, valamint az erőszak ilyen formái miatt büntetőeljárás alá vont és elítélt személyek éves szám a nemzeti közigazgatási források alapján.
- (3) A tagállamok ötévente népességalapú felmérést végeznek a Bizottság (Eurostat) harmonizált módszertanának alkalmazásával a (2) bekezdés a) pontjában említett adatok összegyűjtése céljából, és ennek alapján értékelik az erőszak ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi formájának előfordulási gyakoriságát és tendenciáit.

A tagállamok ezeket az adatokat legkésőbb [három évvel az irányelv hatálybalépését követően]-ig továbbítják a Bizottságnak (Eurostatnak).
- (4) A közigazgatási adatok Unión belüli összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében a tagállamok közigazgatási adatokat gyűjtenek a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével együttműködésben és az általa az (5) bekezdéssel összhangban kialakított

módszertannak megfelelően kidolgozott közös adatbontások alapján. Ezeket az adatokat évente továbbítják a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének. A továbbított adatok nem tartalmazhatnak személyes adatokat.

- (5) A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete támogatja a tagállamokat a (2) bekezdés b) pontjában említett adatgyűjtésben, többek között a számítási egységekre, a számítási szabályokra, a közös adatbontásokra, a jelentéstételi formátumokra és a bűncselekmények osztályozására vonatkozó közös normák megállapításával.
- (6) A tagállamok az összegyűjtött statisztikákat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik. Az említett statisztikák nem tartalmazhatnak személyes adatokat.
- (7) A tagállamok támogatják az erőszak ezen irányelv hatálya alá tartozó formáinak kiváltó okaira, hatásaira, előfordulására és elítélési arányára vonatkozó kutatást.

7. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

45. cikk

A 2011/93/EU irányelv módosítása

A 2011/93/EU irányelv 3. cikke a következő bekezdésekkel egészül ki:

- „(7) A tagállamok biztosítják, hogy az alábbi szándékos magatartás szabadságvesztéssel büntetendő legyen, melynek felső határa legalább 12 év:
- a) a beleegyezési korhatár alatti gyermekkel szemben elkövetett, szexuális természetű, hüvelyen, análisan vagy orálisan, testrésszel vagy tárgyakkal történő behatolás;
 - b) a beleegyezési korhatár alatti gyermek kényszerítése szexuális természetű, hüvelyen, análisan vagy orálisan, testrésszel vagy tárgyakkal történő, más személy általi behatolás türése.
- (8) Amennyiben a gyermek a beleegyezési korhatárt betöltötte, és nem egyezik bele a cselekménybe, a tagállamok biztosítják, hogy a (7) bekezdésben meghatározott magatartás miatt kiszabható szabadságvesztés felső határa legalább tíz évig terjedjen.
- (9) A (8) bekezdés alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy a nem beleegyezésen alapuló cselekmény olyan cselekmény, amelyet a gyermek önkéntes beleegyezése nélkül hajtanak végre, vagy ha a gyermek az (5) bekezdésben említett körülmények fennállása miatt nem képes szabad akaratát kinyilvánítani, ideértve a gyermek testi vagy szellemi állapotát, például az eszméletlenséget, a mérgezést, az alvást, a betegséget vagy a testi sérülést.

A beleegyezés az aktus során bármikor visszavonható. A beleegyezés hiánya nem cáfolható kizárólag a gyermek hallgatásával, múltbeli szexuális magatartásával vagy azzal, hogy nem tanúsított szóbeli vagy fizikai ellenállást.”

46. cikk

A védelem szintje

Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg. A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak szigorúbb előírásokat tartalmazó rendelkezéseket, beleértve azokat is, amelyek magasabb szintű védelmet és támogatást biztosítanak az áldozatok számára.

47. cikk

Jelentéstétel

- (1) A tagállamok legkésőbb *[hét évvel ezen irányelv hatálybalépését követően]*-ig közlik a Bizottsággal az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos valamennyi olyan lényeges információt, amelyre a Bizottságnak szüksége van ahhoz, hogy jelentést készítsen ezen irányelv alkalmazásáról.
- (2) A tagállamok által az (1) bekezdés szerint szolgáltatott információk alapján a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben felülvizsgálja ezen irányelv alkalmazását.

48. cikk

Kapcsolat más uniós jogi aktusokkal

- (1) Ez az irányelv nem érinti az alábbi jogi aktusok alkalmazását:
 - a) 2011/36/EU irányelv;
 - b) 2011/93/EU irányelv;
 - c) 2011/99/EU irányelv;
 - d) 2012/29/EU irányelv;
 - e) 606/2013/EU rendelet;
 - f) [a digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló (EU) .../... rendelet].
- (2) Az ezen irányelv szerinti, az áldozatok megelőzésére, védelmére és támogatására vonatkozó különös intézkedéseket a 2011/36/EU, a 2011/93/EU és a 2012/29/EU irányelvben meghatározott intézkedések mellett kell alkalmazni.

49. cikk

Csökkentést kizáró rendelkezés

Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely csökkenti, korlátozza a magasabb szintű védelmet nyújtó tagállamok joga által biztosított jogok és eljárási biztosítékok bármelyikét, vagy azoktól eltér. A tagállamok nem csökkentik az ezen irányelv hatálybalépésekor garantált magasabb védelmi szintet.

50. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb

[két évvel a hatálybalépés után]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal belső joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

51. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

52. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

1.2. Érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Egyedi célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az uniós részvételből adódó többletérték (ez különböző tényezőkből származhat, például a koordináció jelentette előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdemenyezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költség hatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összegzése

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült teljesítés

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összegzése

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek hozzájárulásai

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről

1.2. Érintett szakpolitikai terület(ek)

Szakpolitikai terület: Igazság- és belügy

Tevékenység: Egyenlőség

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

☐ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁵³

☒ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Az irányelvjavaslat arra kötelezi a tagállamokat, hogy gyűjtsenek közigazgatási adatokat a nők elleni erőszakról és a kapcsolati erőszakról (a nők elleni erőszak női áldozatainak, a kapcsolati erőszak áldozatainak, a bejelentett bűncselekményeknek, valamint a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formája miatt büntetőeljárás alá vont személyeknek és elítélt személyeknek az éves száma) az áldozat és az elkövető neve, életkora, az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat, a bűncselekmény típusa és egyéb releváns változók szerinti közös adatbontás alapján.

Az adatgyűjtési feladathoz közös módszertant kell kidolgozni, és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) támogatást nyújt, amely évente gyűjti az adatokat (lásd az 1.4.2. szakaszt). A közigazgatási adatgyűjtési feladat kiterjed azokra az adatgyűjtési tevékenységekre, amelyeket az EIGE már önkéntes alapon folytat egyes tagállamokkal (lásd az 1.5.2. szakaszt). A kiterjesztés lehetővé teszi az EU számára, hogy biztosítsa a nemzeti adatok összehasonlíthatóságát, nyomon kövesse az irányelv végrehajtását, és átfogó statisztikai információkat szerezzen a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak előfordulási gyakoriságáról.

1.4.2. Egyedi célkitűzés(ek)

A javaslat megbízza a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét (EIGE) a következőkkel:

1. közös adatbontások és módszertan kidolgozása a tagállamokkal együttműködésben a közigazgatási adatok Unió-szerte történő összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében;

⁵³

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

2. a tagállamok támogatása az adatgyűjtésben a számítási egységekre, a számlálási szabályokra, a közös adatbontásokra, a jelentéstételi formátumokra és a jogsértések osztályozására vonatkozó közös szabványok megállapításával. Ez magában foglalhatja az együttműködés és a gyakorlatok cseréjének előmozdítását.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javaslat várhatóan növelni fogja a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak valamennyi formájára vonatkozó, Unió-szerte összehasonlítható közigazgatási adatgyűjtés hatékonyságát.

Az EIGE 2012 óta támogatja a tagállamokat közigazgatási adatgyűjtési eljárásaik megerősítésében és a nők elleni erőszak különböző formáira vonatkozó statisztikák kidolgozásában. Az egyes tagállamokban rendelkezésre álló adatok elemzése rámutatott a jogi háttérből, az intézményi gyakorlatból és az akut technikai korlátokból eredő, az adatgyűjtéssel kapcsolatos kihívásokra.

Az EU-ban nincs szisztematikus és szabványosított adatgyűjtési módszer a nők elleni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal kapcsolatban, különösen az érintett bűncselekmények típusai és az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat tekintetében. A tagállamok között jelentős eltérések vannak az adatgyűjtési módszerek, az összegyűjtött adatok minősége és tárolásuk módja, valamint az illetékes hatóságok (bűnüldözési, igazságügyi, egészségügyi és szociális szolgálatok stb.) közötti és nemzetközi szinten történő megosztása és nyilvánosságra hozatala tekintetében. A gyakorlatban tapasztalható különbségek és a kötelező nyilvántartási elvek hiánya hátráltatja az áldozatokra és az elkövetőkre vonatkozó adatok módszeres rögzítését, különös tekintettel a nemükre és a köztük lévő kapcsolatra. Ennek eredményeként a rendelkezésre álló adatok még messze nem teljesek és összehasonlíthatóak, ami aláássa a bűnügyi tendenciák elemzésére és a hatályban lévő intézkedések hatékonyságának értékelésére irányuló erőfeszítéseket.

Az összehasonlítható közigazgatási adatok gyűjtési folyamatai hatékonyságának növelése úttörő lehetőséget kínál a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elterjedtségére vonatkozó bizonyítékok jelenlegi hiányának megoldására. Az EU jelenleg nem kap pontszámot az erőszak területén a nemek közötti egyenlőség mutatójában (GEI), mivel nincsenek összehasonlítható uniós szintű adatok. Ennek eredményeként a nők elleni erőszak, amely a nemi alapú megkülönböztetés egyik fő formája, csak kiegészítő területnek számít a GEI-ben. Az EU-szerte összehasonlítható közigazgatási adatok gyűjtése lehetővé teszi a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak, valamint az áldozatok életére gyakorolt különböző hatásaik szisztematikus mérését. A tagállamok csak a nők elleni erőszak indítékaira, formáira és hatásaira vonatkozó mennyiségi és minőségi adatok gyűjtése révén tudnak teljes mértékben hatékony intézkedéseket kidolgozni az áldozatok védelme és támogatása érdekében. Ennek az erőfeszítésnek a középpontjában ezért az erőszak áldozatai alapvető jogainak jobb védelme áll, és az áldozatok lesznek e jelentős uniós szintű javulás fő haszonélvezői.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

1. Közös adatbontások és módszertan kidolgozása/alkalmazása a közigazgatási adatok Unió-szerte történő összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében, amit a tagállamokkal együttműködésben kell kidolgozni
2. Adatgyűjtési eszköz létrehozása és telepítése az EIGE által kiadott és a tagállamok által jóváhagyott, kísérő iránymutatásokkal, az irányelvvel teljes összhangban
3. Iránymutatások kidolgozása a nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra vonatkozó bűnügyi statisztikák harmonizációjára és szabványosítására vonatkozóan, az érdekelt felekkel, például az Eurostattal és az UNODC-vel együttműködésben
4. A számítási egységekre, a számlálási szabályokra, a közös adatbontásokra, a jelentéstételi formátumokra és a jogsértések osztályozására vonatkozó közös szabványok megállapításával az adatgyűjtésben támogatott tagállamok száma
5. Azon tagállamok száma, amelyek évente jelentést tudnak tenni az irányelvben foglalt erőszak valamennyi formájára vonatkozóan (az adatok rendelkezésre állása)
6. Azon tagállamok száma, amelyek évente jelentést tudnak tenni az irányelvben foglalt adatszolgáltatási követelményekkel összhangban (az adatok összehasonlíthatósága)
7. Azon tagállamok száma, amelyek minden évben megfelelnek a statisztikai metaadatok jelentésére vonatkozó európai uniós szabványoknak
8. Az adatportálon tett látogatások száma

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A javaslat hatálybalépését követően a következők a főbb követelmények:

- létrehozott kapacitás az EIGE-nél (biztosított emberi és pénzügyi erőforrások) 2025/2026-ban⁵⁴,
- az adatgyűjtés uniós szintű koordinációs rendszere (az EIGE koordinációs szervként, kutatók és adatszolgáltatók hálózata tagállami szinten), 2025–2026-ban,
- a követelmények összegyűjtése és közbeszerzés kezdeményezése az EIGE részéről 2025–2026-ban,
- az adatkezelésre – többek között az adatgyűjtésre, -bevitelre és -érvényesítésre – vonatkozó, elfogadott szabványművelési eljárások (SOP-k), a nők elleni erőszakra vonatkozó közigazgatási adatok szabványosításának támogatása, 2025–2026-ban,
- az EIGE által létrehozott és kezelt, tervezett, tesztelt és megfelelő online platformon tárolt adatgyűjtési eszköz, 2026-ban,
- az adatok biztonságos adattovábbítással történő benyújtására szolgáló webalapú platform, 2027-ben,
- a webalapú platform karbantartása és hibajavítása, 2027-től kezdődően,

⁵⁴

A kötelezettségek hatálybalépésének feltételezett éve. A pontos évtől függően előfordulhat, hogy a munkaerő-felmérésben szereplő, a következő évekre vonatkozó információkat ki kell igazítani.

– az összegyűjtött statisztikák rendszeres közzététele és terjesztése az EIGE nemek közötti egyenlőségre vonatkozó statisztikai adatbázisán keresztül, 2027-től kezdődően rendszeresen.

- 1.5.2. *Az uniós részvételből adódó többletérték (ez különböző tényezőkből származhat, például a koordináció jelentette előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

A közigazgatási adatgyűjtési kötelezettség az egyetlen módja annak, hogy Unió-szerre szabványosított módon lehessen közigazgatási adatgyűjtést végezni. Mivel a tagállamok jelenleg különböző módszereket használnak az ezen a szakpolitikai területen felmerülő közigazgatási adatok gyűjtésére, az összehasonlítható adatok rendelkezésre állása Európában korlátozott.

Az EIGE részvétele az adatgyűjtés strukturálásának legmegoldhatóbb módja, mivel ez a feladat az EIGE által önkéntes alapon, korlátozott számú tagállammal és adattal már elvégzett munkára épül. Kibővíti a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének alapító rendelete (1922/2006/EK) 3. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott feladatot: „a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó objektív, összehasonlítható és megbízható információk gyűjtése, elemzése és terjesztése, beleértve az Intézettel a tagállamok által közölt kutatási eredményeket és legjobb gyakorlatokat”, valamint „az adatok európai szintű objektivitásának, összehasonlíthatóságának és megbízhatóságának javítására szolgáló módszerek kifejlesztése olyan kritériumok megállapításával, amelyek javítják az információk összhangját és az adatgyűjtéskor figyelembe veszik a nemek kérdését”. Kötelezővé és rendszeressé teszi a meglévő adatgyűjtést, valamint kiterjeszti hatályát, hogy valamennyi tagállamra kiterjedjen.

A kibővített feladat teljes mértékben összhangban lenne az Eurostat szabályaival és szakpolitikai elveivel: a közigazgatási adatgyűjtési rendszerek fejlesztése összhangban van a társadalomstatisztikák korszerűsítésére irányuló európai uniós stratégiával, nevezetesen egy olyan előállítási módszer kialakításával, amelyben a statisztikákat egy integrált modell részeként állítják elő.

Az adatgyűjtés kulcsfontosságú a jövőbeli irányelv végrehajtásának nyomon követéséhez, amelyre a hatálybalépését követően rendszeres időközönként kerül sor. Az adatgyűjtés területén tevékenykedő érdekelt felek (Európa Tanács, FRA, az Európai Parlament is) határozottan felkéri a Bizottságot, hogy tegye lehetővé a témával kapcsolatos megbízhatóbb adatok ilyen módon történő létrehozását.

- 1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

Bár a nemzeti adatnyilvántartási rendszerekre gyakorolt hatás eddig ugyan korlátozott volt, az EIGE által 2017 óta néhány tagállammal közösen, önkéntes alapon végzett munka jelentős javulást eredményezett. A nők elleni erőszak három fő formájára (partnerkapcsolati erőszak, szexuális kényszerítés és nőgyilkosság) vonatkozó adatok szolgáltatására irányuló tagállami statisztikai kapacitás felmérésében végzett munkájuk az alábbi célokat szolgálta:

– figyelemfelhívás az erőszak e formáira vonatkozó adatok gyűjtésének és elemzésének fontosságára,

- az adatgyűjtés és az adatelemzés javítása egyes tagállamokban (DE, EL),
- új adatbázisok kifejlesztése a kapcsolati erőszakra vonatkozó konkrét adatok gyűjtésére és a különböző rendszerek integrálására (az ügyészekről, az igazságszolgáltatástól és a rendőrségtől származó közigazgatási adatok gyűjtése), amelyek jelenleg széttagolt képet nyújtanak. Ez egyes tagállamokban integrált rendszerek létrehozásához vezetett (PT, EL).

A jelenlegi önkéntes munka az alábbi szükségletekre és javításra szoruló területekre is rávilágított:

- adatgyűjtési rendszereik javítása a bevált gyakorlatok megosztásának és azok nemzeti adatszolgáltatókkal való megvitatásának szükségessége,
- más ügynökségekkel, például az Eurostattal, az Európa Tanáccsal (GREVIO), az UNODC-vel partnerségben végzett munka szükségessége az adatgyűjtési követelmények összehangolása érdekében,
- a nemi alapú elfogultságtól mentes, egyértelmű fogalommeghatározások és fogalmak fontossága annak érdekében, hogy fény derüljön az ilyen típusú erőszak láthatatlan, be nem jelentett és nyilvántartásba nem vett formáira,
- a nemzeti adatszolgáltatók kapacitásépítésének és képzésének szükségessége,
- az adatgyűjtés fontossága az újbóli viktimizáció kockázatának pontos felmérése és a jobb megelőző intézkedések kidolgozása szempontjából.

1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák*

A nők elleni erőszakra és a kapcsolati erőszakra vonatkozó közigazgatási adatok gyűjtése kulcsfontosságú része a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásának és a 2020–2025-ös időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiának. Lehetővé teszi a nők elleni erőszaknak vagy a kapcsolati erőszaknak minősülő bűncselekmények előfordulási gyakoriságának uniós szintű nyomon követését. Új ismereteket teremt a probléma mélységéről, továbbá lehetővé teszi a tendenciák nyomon követését és az ilyen erőszak elleni hatékony fellépést célzó szakpolitikák kialakítását.

E cél kifejezetten szerepel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiában, az uniós gyermekjogi stratégiában (2021–2024), az áldozatok jogairól szóló stratégiában (2020–2025), az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló, 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó stratégiában, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló, 2021–2030 közötti időszakra vonatkozó stratégiában, valamint a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervben. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. cselekvési terv a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet szintén az Unió külső tevékenységének egyik prioritásává teszi. Ez a javaslat szerepel a Bizottság 2021. évi munkaprogramjában, és kiemelt helyet kap a politikai iránymutatásokban, valamint az Unió helyzetéről szóló 2021. és 2022. évi elnöki beszédekben.

1.5.5. *A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is*

A közigazgatási adatok gyűjtésére irányuló közös keret kialakításával kapcsolatos költségeket az uniós költségvetésnek kell viselnie, és e költségeknek meg kell jelenniük az érintett ügynökség – az EIGE – költségvetésében. E javaslat hatályán

belül az EIGE-nek nyújtott uniós hozzájárulás növelését a 2025–2027-es időszakra szóló, Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program finanszírozza. 2028-tól (lásd az 1.6. szakaszt) ezek a költségek az EIGE-nek nyújtott uniós hozzájárulás szerves részévé válnak, amelyet a költségvetési hatóság az éves költségvetési eljárás keretében fogad el.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ határozott időtartam

- ☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig
- ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☒ határozatlan időtartam

- Beindítási időszak: 2025/2026-tól 2027-ig,
- azt követően: rendes ütem.

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)⁵⁵

☐ Bizottság általi közvetlen irányítás

- ☐ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét
- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Közös irányítás a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek,
- ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg),
- ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap,
- ☒ a 70. és 71. cikkben említett szervek,
- ☐ közjogi szervek,
- ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek,
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek,
- ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

⁵⁵

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendelethez való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Adja meg a gyakoriságot és a feltételeket.

Elengedhetetlen az adatgyűjtés fejlesztésének és műszaki működésének nyomon követése és értékelése, és ezt a decentralizált ügynökségekre vonatkozó közös megközelítésben felvázolt elvek szerint hajtják végre.

Az EIGE-nek évente egységes programozási dokumentumot kell küldenie a Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely többéves és éves munkaprogramokat és az erőforrások programozását tartalmazza. Az egységes programozási dokumentum meghatározza a célkitűzéseket, a várt eredményeket, továbbá a célkitűzések és eredmények elérésének nyomon követését szolgáló teljesítménymutatókat.

A közigazgatási adatok kibővített gyűjtésének beindítását követően az EIGE jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely ismerteti a – különösen a tervezéssel és a költségekkel kapcsolatos – célok megvalósításának mikéntjét.

Két évvel a működés megkezdése után, majd azt követően évente az EIGE jelentést nyújt be a Bizottságnak az adatgyűjtési tevékenységek technikai működéséről.

Ezt a tevékenységet rendszeresen értékeli az EIGE későbbi értékelései keretében, amelyeket az 1922/2006/EK rendelet 20. cikkével összhangban végeznek el.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Tekintettel arra, hogy a javaslat hatással van az EIGE-nek nyújtott éves uniós hozzájárulásra, az uniós költségvetés végrehajtása közvetett irányítással történik.

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve alapján az ügynökség költségvetését a hatékony és eredményes belső kontrollal összhangban kell végrehajtani.

Ami az utólagos ellenőrzéseket illeti, az ügynökségre a következők vonatkoznak:

- a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatával végzett belső kontroll,
- a Számvevőszék éves jelentései az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló megbízhatósági nyilatkozat kiadása mellett,
- az Európai Parlament által adott éves mentesítés,
- az OLAF által különösen annak biztosítása érdekében végzett esetleges vizsgálatok, hogy az ügynökségek számára elkülönített forrásokat megfelelően használják fel,
- további ellenőrzési és elszámoltathatósági szint, amelyet az európai ombudsman gyakorol.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Ebben a fázisban konkrét kockázatokat még nem azonosítottak.

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

A Bizottság jelentést tesz a „kontroll költségei/a kezelt kapcsolódó alapok kifizetése” hányadosról. A Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság 2020. évi éves tevékenységi jelentése szerint a közvetett irányítású megbízott szervezetek és a decentralizált ügynökségek, így az EIGE esetében ez a hányados 0,74 %.

Az Európai Számvevőszék (Számvevőszék) megerősítette az EIGE 2020. évi éves beszámolójának jogszerűségi és szabályszerűségi tranzakcióit, ami 2 % alatti hibaarányt jelent. Nincsenek arra utaló jelek, hogy az elkövetkező években romlana a hibaarány. A 2020. évi beszámoló megbízhatóságát egy független külső ellenőr által végzett ellenőrzés is megerősítette.

2.3. **A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések**

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A csalás és szabálytalanságok elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedéseket többek között az EIGE 2021–2023. évi csalás elleni stratégiája ismerteti. Az EIGE részt vesz az Európai Csalás Elleni Hivatal csalásmegelőzési tevékenységeiben, és köteles haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot a feltételezett csalási esetekről és egyéb pénzügyi szabálytalanságokról.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff. ⁵⁶	EFTA-országoktól ⁵⁷	tagjelölt országoktól ⁵⁸	harmadik országokból	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
2. fejezet	07.100500 – A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete	Diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
2. fejezet	07.0603 – Daphne	Diff.	NEM	Igen	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országokból	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NE M	IGEN/NEM	IGEN/NEM

⁵⁶ Diff. = differenciált előirányzatok/nem diff. = nem differenciált előirányzatok.

⁵⁷ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁵⁸ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összegzése

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám	2. fejezet: Kohézió, reziliencia és értékek
---------------------------------------	------	---

Szerv: EIGE			N. ⁵⁹ év	N+1. év	N+2. év		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető	ÖSSZESEN
1. cím: Személyzeti kiadás ⁶⁰	Kötelezettségvállalások	(1)	0,200	0,200	0,200			0,600
	Kifizetési előirányzatok	(2)	0,200	0,200	0,200			0,600
2. cím: Infrastrukturális és működési költségek	Kötelezettségvállalások	(1a)	0,050	0,250	0,050			0,350
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	0,050	0,250	0,050			0,350

⁵⁹ A tevékenység várhatóan 2025–2026-ban kezdődik (az irányelv hatálybalépésének időpontjától függően), és nincs záró időpontja.

A következő évekre vonatkozó becslés ugyanaz, figyelembe véve az 1. cím szerinti korrekciós együtthatót és béremelést, valamint a 2. és 3. cím esetében az inflációt.

⁶⁰ Az Ügynökség által kiszámított személyzeti kiadások (azaz várható tényleges költségek/nem standard átlagos költségek).

3. cím – Operatív kiadások	Kötelezettségvállalások	(3a)	0,500⁶¹	0,500⁶²	0,500⁶³			1,500
	Kifizetési előirányzatok	(3b)	0,500	0,500	0,500			1,500
Az EIGE-hez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalások	=1 + 1a + 3a	0,750	0,950	0,750			2,450
	Kifizetési előirányzatok	=2 + 2a + 3b	0,750	0,950	0,750			2,450

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	-----------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			ÖSSZESEN
Főigazgatóság: <.....>									
• Humán erőforrás									
• Egyéb igazgatási kiadások									
<.....> Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok								

A többéves pénzügyi keret	(Összes kötelezettségvállalási								
----------------------------------	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

⁶¹ Hasonló projekteken alapuló becslés; a piaci áraktól függően.

⁶² Hasonló projekteken alapuló becslés; a piaci áraktól függően.

⁶³ Hasonló projekteken alapuló becslés; a piaci áraktól függően.

7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

millió EUR (három tizedesjegyre)

		N. ⁶⁴ év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalások								
	Kifizetési előirányzatok								

3.2.2. Az EIGE előirányzataira gyakorolt becsült hatás

Kötelezettségvállalási előirányzatok millió EUR (három tizedesjegyre)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a teljesítéseket ↓			N. év		N+1. év		N+2. év		N+3. év		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető						ÖSSZESEN	
	TELJESÍTÉS																	
	Típus ⁶⁵	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. sz. EGYEDI CÉLKITŰZÉS ⁶⁶ Közös adatbontások és módszertan kidolgozása a tagállamokkal együttműködésben a közigazgatási																		

⁶⁴ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

⁶⁵ A teljesítés a nyújtandó termékekre és szolgáltatásokra vonatkozik (például: a finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

⁶⁶ Az 1.4.2. pontban („Egyedi célkitűzés[ek]”) foglaltak szerint.

adatok Unió-szerte történő összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében																		
– Teljesítés	Az adatok bontására szolgáló eszköz kifejlesztése			0,071		0,071		0,071										
– Teljesítés	Az adatok összehasonlíthat óságára irányuló módszertan kifejlesztése			0,071		0,071		0,071										
1. egyedi célkitűzés részösszege				0,142		0,142		0,142										
2. sz. EGYEDI CÉLKITŰZÉS – A tagállamok támogatása az adatgyűjtésben a számítási egységekre, a számlálási szabályokra, a közös adatbontásokra, a jelentéstételi formátumokra és a jogsértések osztályozására vonatkozó közös szabványok megállapításával																		
– Teljesítés	A platformba integrált és a tagállamok által alkalmazott jelentéstételi formátum			0,071		0,071		0,071										
	Az összes uniós tagállam által elfogadott működési eljárások			0,071		0,071		0,071										

	A tagállamok által az EIGE számára biztonságosan megküldött, releváns adatok			0,071		0,071		0,071										
	Strukturált, részben automatizált módon továbbított adatok			0,071		0,071		0,071										
	Az interneten nyilvánosan hozzáférhető adatok, amelyek biztosítják a GDPR-nak való megfelelést			0,074		0,074		0,074										
2. egyedi célkitűzés részösszege				0,358		0,358		0,358										
ÖSSZKÖLTSÉG				0,500		0,500		0,500										

3.2.3. Az EIGE humán erőforrására gyakorolt becsült hatás

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:
- millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. ⁶⁷ év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			ÖSSZES EN
--	------------------------	------------	------------	------------	--	--	--	--------------

—

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat) ⁶⁸	0,070	0,070	0,070					
Ideiglenes alkalmazottak (AST besorolási fokozat)								
Szerződéses alkalmazottak ⁶⁹	0,130	0,130	0,130					
Kirendelt nemzeti szakértők								

—

ÖSSZESEN								
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

- Személyzettel kapcsolatos követelmények (teljes munkaidős egyenértékben):

	N. ⁷⁰ év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			ÖSSZES EN
--	------------------------	------------	------------	------------	--	--	--	--------------

—

Ideiglenes alkalmazottak (AD besorolási fokozat)	1	1	1					
Ideiglenes alkalmazottak (AST)								

⁶⁷ A tevékenység várhatóan 2025–2026-ban kezdődik (az irányelv hatálybalépésének időpontjától függően), és nincs záró időpontja.

⁶⁸ Az Ügynökség által kiszámított személyzeti kiadások (azaz várható tényleges költségek/nem standard átlagos költségek).

⁶⁹ Az Ügynökség által kiszámított személyzeti kiadások (azaz várható tényleges költségek/nem standard átlagos költségek).

⁷⁰ A tevékenység várhatóan 2025–2026-ban kezdődik (az irányelv hatálybalépésének időpontjától függően), és nincs záró időpontja.

besorolási fokozat)								
Szerződéses alkalmazottak	2	2	2					
Kirendelt nemzeti szakértők								

—

ÖSSZESEN								
----------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humán erőforrást.
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)							
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)							
01 01 01 01 (közvetett kutatás)							
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sorok (kérjük megnevezni)							
• Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben, azaz FTE-ben kifejezve) ⁷¹							
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
XX 01 xx yy zz ⁷²	– a központban						
	– a küldöttségeknél						
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sorok (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN							

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső munkatársak	

⁷¹ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő; JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

⁷² Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

- ☐ A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.

A javaslat miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása. Az átcsoportosítás forrása a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program – Daphne ág (07.0603) az EIGE költségvetési sorának (07.1005) növelésére a 2025–2027-es időszakban.

- ☐ A javaslat/kezdeményezés esetében a rugalmassági mechanizmus alkalmazása vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata szükséges⁷³.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek hozzájárulásai

A javaslat/kezdeményezés:

- ☒ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást
- ☐ előírnyoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

Előirányzatok millió EUR-ban (három tizedesjegyig)

	N. ⁷⁴ év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

⁷³ Lásd a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet (2020. december 17.) 12. és 13. cikkét.

⁷⁴ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
 - ☐ kérjük, adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ⁷⁵						
		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető		
... jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

⁷⁵

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.